דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם לשחוב

היום בדבר
● נוה־יעקב, נותנים בהם סימנים — יצחק בן־נר
● חוזים אישיים, סיפור מורכב — חיים ביאור
● מפלגת העבודה משוקללת היטב — עליזה ולך
● טובות הנאה חריגות — ישראל לנדרס
● „פליק" תשלם, הגרמנים לעולם לא — זאב סטרומינסקי
● על הדשא (עמ' 10), עכשיו (עמ' 9), בידור (עמ' 12)

מזג אויר
מעונן וגשום בעיקר בדרום הארץ.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 2—7, רמת־הגולן: 1—7, נהריה: 8—13, צפת: 1—5, חיפה: 8—16, טבריה: 7—15, נצרת: 2—11, עפולה: 6—14, שומרון: 3—10, תל־אביב: 7—15, נמל התעופה בן־גוריון: 6—12, יריחו: 8—18, עזה: 8—16, באר־שבע: 6—12, אילת: 8—17.

יום שני, י' בשבט תשמ"ו, 20 בינואר 1986 ● גליון 18717 ● השנה השישים ואחת

היום 12 עמודים ● המחיר 63 אג' (כולל מע"מ)

בהוראתו האישית של הנשיא רייגן

מרפי פתח במסע־דילוגים נמרץ בין פרס לחוסיין באירופה

מאת יוסי מלמן, שליחו המיוחד של „דבר"

האג (מיוחד ל„דבר"). — „לא אפגש עם המלך חוסיין" — אמר אמש ראש־הממשלה שמעון פרס בהכחישו את השמועות כי אילו מתוכננת לו פגישה עם מלך ירדן הנמצא בלונדון.

עם זאת פתחה ארה"ב ביוזמה מדינית חדשה במטרה לקדם את תהליך השלום באיזור. היא נועדה במיוחד ללחוץ על המלך חוסיין להודיע בבירור על כוונותיו ונעשתה על פי הוראתו האישית של הנשיא רונאלד רייגן והנחיית שר החוץ ג'ורג' שולץ.

מרפי נועד אמש בהאג עם ראש הממשלה פרס ודיווח לו על שתי פגישות שהיו לו אתמול ושלשום עם המלך חוסיין בלונדון. הבוקר ישוב הדיפלומט האמריקאי ללונדון, ככל הנראה לפגישה נוספת עם המלך ואחר־כך יוועד שוב עם ראש הממשלה בהאג או מחרתיים בלונדון, כאשר יגיע לשם שמעון פרס.

מקורות בכירים של ישראל וארה"ב בהאג הדגישו אמש ל„דבר", כי אין כל כוונה להכניס רעיונות חדשים ליוזמת השלום והיא ממשיכה להיות מבוססת על העקרונות שכבר עוצבו. היא נועדה איפוא רק לזרז את התהליך ולהצגין בפני שני הצדדים את נחישות החלטתה של ארה"ב לקדם את המו"מ.

נודע עוד, כי המלך חוסיין שב הכריע את נכונותו להיכנס למו"מ לשלום אך נותרו בעינן המחלוקות באשר לכינוס הוועידה הבין־לאומית שבמסגרתה אמור להתקיים המו"מ הישיר בהרכב המשלחת הירדנית־פלשתינאית. המלך חוסיין עדיין מקווה, כי מנהיג אש"ף יאסר ערפאת יצטרף לתהליך השלום לאחר שיכיר בזכות קיומה של ישראל, בהחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 ויגנה את הטירור.

לעומת זאת שב והדגיש ראש־הממשלה שמעון פרס, כי ישראל מתנגדת לצירוף אש"ף לשיחות וכי לדעתו „עדיין לא הגענו לפתרון הנכון, הגם שאני מאמין שהמלך חוסיין מעוניין בתהליך השלום".

סופר „דבר" בארה"ב מוסר: וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). — עוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי, עשוי לדלג בין ראש הממשלה שמעון פרס לבין חוסיין מלך ירדן, אם יסיק, כי שיחותיו הנפרדות עם שניהם באירופה פוריות — כך דיווח אתמול „ניו־יורק טיימס".

מרפי ינסה להתקדם לקראת גיבוש נוסחה משותפת, שתאפשר כינוס ועידה בין־לאומית, ולהוכיח בכך לקונגרס, כי ירדן ראויה לעיסקת הנשק, שבדעת הממשל להגיש מחדש, אולי כבר השבוע. אין למרפי כרגע תכנית לצאת לשיחות עם מנהיגים נוספים בבירותיהם במזה"ת, — דיווח „טיימס".

שמעון פרס, בפגישתו אתמול עם עמיתו־מיודעו פליפה גונזאלס הספרדי, במעונו של העמית המארח ההולנדי רוד לוברס בהאג. (צילום: א. פ.)

פיליפה גונזאלס לשמעון פרס

„היו לך ספקות, לא האמנת – אבל עשיתי זאת"

מאת יוסי מלמן, שליחו המיוחד של „דבר" להאג

האג (מיוחד ל„דבר"). — „אמרתי לך שאעשה זאת; היו לך ספקות, לא האמנת לי, אך עשיתי זאת" — כך קידם ראש ממשלת ספרד פליפה גונזאלס את ראש־הממשלה שמעון פרס, כשנפגשו בפגישתם ההיסטורית אתמול בהאג.

גונזאלס הגיע במיוחד לפגישה זו בטיסה משיבה ממאדריד ואחריה שב אמש מיד לארצו.

בפגישה שארכה כשעתיים ורבע — רובה בארבע עיניים (הם שוחחו בצרפתית) — סוכם כי שתי הארצות יחליפו שגרירים תוך חודשיים.

פרס אמר לגונזאלס כי מועמד ישראל לתפקיד השגריר הוא שמואל הדס המשמש כיום נציג משרד־החוץ במאדריד ליד ארגון התיירות הבין־לאומי. פרס הזמין את גונזאלס לבקר בישראל והלה נענה עקרונית להזמנה אך לא נקבע מועד לקיומה.

במהלך הפגישה סקר ראש הממשלה את המצב במזרח התיכון וקרא לספרד, הידועה בקשריה המסורתיים, לשמש ראש גשר בין ישראל לתהליך השלום. „ספרד יכולה לתרום לשלום באזורנו", אמר פרס. ראש ממשלת ספרד הביע בעיקר את רצונו להדק קשרי התרבות בין שתי המדינות.

לאחר מכן, מלווים נציגים של שתי המשלחות, נפגשו השניים לארוחת צהרים ובעקבותיה הגיעו למסיבת עתונאים רבת משתתפים שריתקה אליה נציגים של כלי תקשורת מרחבי העולם.

ראש ממשלת ספרד נראה מתוח, אך שב ושוב לחץ בחמימות את ידי ראש־הממשלה פרס והביע את התקווה כי היחסים האישיים ביניהם יתהדקו עוד יותר בעתיד.

פרס: משמעות היסטורית

שמעון פרס קרא מן הכתב הודעה שהכין מראש ובה בירך את גונזאלס על אומץ ליבו ועל ש„הנהיג את ספרד לדמוקרטיה וחופש. אני חושב שהחלטת ספרד לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל יש לה משמעות היסטורית ולא רק דיפלומטית" אמר כשהוא מזכיר את תור הזהב של היהודים בספרד עד לגירושם משם. הוא הדגיש את השפעתה של תרבות ספרד וספרותה על המורשת היהודית של אבן גבירול, יהודה הלוי, יצחק אלפסי ואחרים.

פליפה גונזאלס ציין גם הוא את הקשר ההיסטורי בין העם היהודי לעם הספרדי. „ספרד היא אחת המדינות היחידות בעולם שיש לה נסיון היסטורי של קיום־יחד בשלום בין שלוש דתות ותרבויות, איסלאם יהדות ונצרות, אמר בהוסיפו: „קיום־יחד זה, הגם שנותק בעבר, השאיר רושם בל יימחה על עמנו".

גונזאלס הטעים כי הוא מודע לסכנות של הגברת מעשי טירור נגד ארצו, אבל זו לא תירתע מפני האיומים כגון חטיפתו של הדיפלומט הספרדי שלשום בביירות.

ראש הממשלה שמעון פרס הביע תקוה מיוחדת להידוק קשרי החקלאות, התעשיה והמסחר בין שתי המדינות.

במהלך פגישתם הזכיר פרס מפגש היסטורי אחר, בין דוד בן־גוריון ונשיא ארה"ב ג'ון קנדי. קנדי שאל מה יוכל לעשות לעם היהודי. בן־גוריון השיב: „הדבר הטוב ביותר הוא, שתהיה נשיא גדול וטוב של ארה"ב". „זאת אני מבקש גם ממך. היה מנהיג טוב לעמך". לאחר מכן הזמינו שמעון פרס ופליפה גונזאלס את ראש־ממשלת הולנד רוד לוברס לטקס קצר, שבו הודו לו על האירוח. גונזאלס שב למאדריד ואילו שמעון פרס ימשיך היום בשיחות מדיניות עם ראשי השלטון של הולנד. מחר בלילה הוא יטוס ליעד הבא: לונדון.

(המשך בעמוד 2)

יימשכו מאמצים למנוע שביתת האחיות מחר

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

היום יימשכו המאמצים למנוע את שביתת האחיות שנועדה ל־מחר. המגעים בין המעסיקים לבין הסתדרות האחיות והאחים כהיו אתמול לא נשאו כל פרי, בגין מסירת הידיעה עומד בעינו ה־איום של האחיות לפתוח בשביתה כללית.

התנאי שמציגות האחיות לביטול השביתה הוא מימוש ההבטחות ש־הבטיחה הממשלה בהכרזתה ב־שנת 1979 על מקצוע אחות כמקצוע מועדף.

ממשרד הבריאות לא יצאו עדיין הנחיות, אך מנהלי בתי חולים החלו להתכונן לשביתה, בין היתר יפונו מבתי חולים מיד כל החולים שמצבם אינו קשה.

היום ידון בית דין לעבודה בירושלים בבקשת פרקליטות המדינה לאסור על שביתת האחיות. טענת הפרקליטות היא כי שביתת האחיות היא בלתי חוקית „בלתי מוגנת".

במסיבת העתונאים, שקיימה אתמול מזכירת הסתדרות האחיות והאחים כרמ־יה פזן ב„בית סר־קולובי" בהשתתפות נציגי ועדים ממקומות עבודה, טענו הדוברים, כי המטרה אינה לפתוח עתה הסכמי עבודה, אלא להגיע להסכמים מחייבים עם מעסיקים שיבטלו את השחיקה — בשיעור כ־40 אחוז לטענתם — בשכר האחיות והאחים, לחזור למצב תנאי השכר שהיה לאחיות ולאחים בשנת 1979 לעומת מגזרים אחרים במשק, כך שבפתיחות המו"מ על הסכמי עבודה ב־1 באפריל לא יהיו ה־אחיות והאחים במצב נחות. האחיות טוענות, כי כל ההטבות שניתנו ב־1979 עם הכרזת מקצוע האחות כמקצוע מועדף, נשחקו מזמן ועתה הם מתחת לסולם השכר במשק.

„אנחנו לא רוצים שישלמו לנו אפילו אגורה לפני ה־1 באפריל. המטרה שלנו להגיע למשא ומתן

(המשך בעמוד 2)

בוורסאי נלכד משה שטרן שמעל בכספי „צפון אמריקה"

מאת נתן רועי סופר „דבר" לענייני משטרה

משה שטרן, מנהל סניף ירושלים וחבר דירקטוריון בנק צפון־אמריקה, החשוד במעשה מרמה ומעילה בכספי סניף הבנק שבו עבד, נלכד אתמול סמוך לשעה שבע בערב על ידי משטרת צרפת בפתח ישיבה תורנית ליד ורסאי, שבה הסתתר בימים האחרונים.

משה שטרן נלכד בפעולה משותפת של משטרות ישראל וצרפת. בחודשים האחרונים עשתה משטרת ישראל מאמצים כדי להתחקות על תנועותיו של שטרן. הוא הסתתר בארצות־הברית ובמדינות שונות באירופה מאז נמלט לארה"ב לפני כמה חודשים. לאחר שמשטרת ישראל הצליחה לאתרו, בעקבות מידע מודיעיני שקיבלה, פנתה המשטרה למשטרת צרפת וביקשה ממנה ללכוד אותו.

אתמול, סמוך לשעה שש בבוקר, הוצב לו מארב בפתח הישיבה אך הוא לא הגיע. בסביבות השעה שבע בערב, כשהתקרב משה שטרן לישיבה, נלכד. שוטרי משטרת פאריס הביאו אותו בפני שופט־חוקר צרפתי כדי לעצרו באופן רשמי. בשלב זה הסתיים הליך מעצר המשותף לשתי המשטרות.

היום בבוקר תפנה המשטרה באופן רשמי למחלקה הבין־לאומית במשרד־המשפטים בירושלים ותבקש ממנה להתחיל בהליכי ההסגרה כמתחייב מחוקי ההסגרה שבין צרפת וישראל. לבקשת ההסגרה יצורפו ההוכחות שאספה משטרת ישראל מאז התגלתה המעילה בסניף בנק צפון־אמריקה בירושלים.

על־פי הידוע, תבקש משטרת ישראל לבצע את ההסגרה במהירות, אף שהליכי ההסגרה הם בדרך כלל תהליך ממושך. משרד־המשפטים יהיה חייב לשגר את בקשת ההסגרה הרשמית בתוספת לחשדות הכבדים שיש נגדו ואז יתקיים דיון בפני שופט־חוקר שיורה למשטרת פאריס למסור את משה שטרן לידי נציגי משטרת ישראל שיביאו אותו לבית־משפט בירושלים.

לכידתו של משה שטרן בפאריס התבצעה לאחר שהושגה הבנה בין משטרת ישראל לבין משטרת צרפת, על פיה מסרה משטרת ישראל לצרפת פרטים אודות שמואל פלאטו שרון, הנאשם בעבירות כלכליות בצרפת ועצור עתה באיטליה, בעקבות כך סמנה המשטרה הצרפתית מלכודת למשה שטרן החשוד בעבירות כלכליות רחבות היקף בישראל.

הצל"א להורי נעדרי לבנון: נמשיך לברר

מאת יוסי מלמן, שליחו המיוחד של „דבר" להאג

האג (מיוחד ל„דבר"). — הצלב־האדום מבטיח להמשיך במאמציו לגלות מה עלה בגורלם של שלושת החיילים זכריה באומל, צבי פלדמן ויהודה כץ, הנעדרים מאז הקרב ביוני 1982 על סולטן־יעקב בלבנון — שנציגי משפחותיהם מלווים את ראש־הממשלה שמעון פרס במסעו לאירופה.

גם שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, התייצב עם ריצ'רד מרפי, שנועד אמש עם פרס, הבטיחו לפעול בנושא זה.

נציגי המשפחות יוועדו במהלך הביקור בפאריס, בהאג, בלונדון ובבון עם אנשי־ציבור, פוליטיקאים וכלי התקשורת, כדי לגייס את דעת־הקהל לעניינם.

בשיחה ל„דבר" הם שבו ופנו לנשיא אסד לסייע להם בסיבות ההומניטאריות לברר מה עלה בגורל יקיריהם.

גם ישראל מציינת יום הולדתו של מרטין לותר קינג

מאת סופרי המדיני של „דבר"

ישראל הולכת בעקבותיה של ארה"ב ומציינת היום בשורת של טקסים וארועים את יום הולדתו של המנהיג השחור מרטין לותר קינג, שעמד בראש התנועה לשיוויון זכויות לשחורים בארה"ב עד להירצחו באפריל 1968.

יום־הולדתו של קינג הפך השנה, על־פי החלטת הקונגרס האמריקאי, ליום חג לאומי בארה"ב ועל־כן הוחלט לציינו גם בישראל.

שר־החוץ יצחק שמיר ישתתף היום בטקס קריאת רחוב על שמו של המנהיג השחור, סמוך לגן פעמון הדרור בירושלים. בכנסת ייערך אירוע, שבו ישתתפו בין־היתר השר שמיר, שר־החוץ האמריקאי לשעבר הנרי קיסינג'ר ושגריר ארה"ב תומאס פיקרינג.

לצורך סיקור אירועי יום מרטין לותר קינג בישראל, הגיעו השבוע במיוחד ארצה שלושה עיתונאים שחורים מארה"ב, ביניהם עורך העיתון השחור „אמסטרדאם ניוז" היוצא לאור בניו־יורק.

אלוני ושריד מפצירים בנשיא: הסתייג מפסיקת הראשל"צ אליהו

מאת סופרת „דבר" בכנסת

ח"כ שולמית אלוני ויוסי שריד מר"צ, פנו אתמול לנשיא המדינה חיים הרצוג במכתב בו נאמר, כי „כשגריר ישראל בגויים לשעבר, וכבנו של רב ראשי, אנו מבקשים אותך כי תסתייג הסתייגות גמורה ומוחלטת מן הפסיקה ההלכתית המחפירה של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו לפיה אין למכור או להשכיר בארץ דירות לגויים מוסלמים או נוצרים".

לדברי חברי־הכנסת, פסיקה זו מכתימה את מדינת ישראל ואת הציונות. בכתם של גזענות „כמי שנאבק בשעתו באו"ם בגד הזיהוי המרושע של ציונות עם גזענות, חובה עליך להסביר לכל העולם כי דברי הראשון לציון אינם דברי ציון וירושלים".

מרכז חרות מתכנס היום במטרה לדחות את הוועידה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מרכז „חרות" מתכנס היום אחרי הצהריים ועל סדר יומו סעיף אחד: שינוי לוח הזמנים בהכנות לוועידה.

ישיבת המרכז היום מתוכננת במקורה לליבון נושאים אחרים, שעוררו מחלוקת גדולה בקרב המחנות ב„חרות", ובפגישת שרי המפלגה אתמול אחרי הצהריים, בלשכת שר החוץ בירושלים, הוחלט לשנות את הסעיף על סדר היום ולהתגבר על חילוקי הדעות בהצעה לדחות את הוועידה.

ההפתעה שנפלה בהקשר זה היא הסכמתו של השר דוד לוי למהלך הדחיה — כנראה בעקבות הידברות עם יצחק שמיר בפגישה שקיימו קודם לכן בארבע עיניים. בדחיית הוועידה תמכו כל שרי חרות, חוץ מהשר אריאל שרון.

בנסיון לדחות את הוועידה ברור כבר עכשיו, כי יידחו הבחירות הפנימיות שהתוכננו להתקיים בסניפים מחרתיים.

השר שרון אמר אמש ל„דבר", כי בישיבת המרכז היום הוא יחזור על טיעוניו שהשמיע גם בישיבה אתמול נגד דחיית הועידה.

יצויין, כי דחיית מועד ועידה מכוונת להתקבל במרכז המפלגה ברוב של שני שלישים מחבריה. לפיכך, עדיין אין הצעת שהוועידה תידחה, על אף שיתוף הפעולה בין מחנות שמיר ולוי, כיוון שהוחלט לסה שלולה לקומם את אנשי מחנהו של דוד לוי ולהניעם לצרף את קולותיהם לאלה של מתנה שרון.

התקציב בסך 30.2 מיליארד ש"ח – היום לכנסת

עליה מתונה־ביותר בשכר; האבטלה 7.5%; הצמיחה נדחית

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הממשלה עומדת להניח היום על שולחן הכנסת את הצעת תקציב המדינה לשנת 1986 בסך 30.2 מיליארד ש"ח (כ־20 מיליארד דולר).

התקציב מניח עליה מתונה ביותר בשכר וברמת החיים והמשך היציבות במחירים ובשער החליפין. אין הכבדה במיסוי פרט ל־החלטות שכבר התקבלו בממשלה: קיצוץ קצבות הזקנה, הטלת „אגרת חינוך", ייקור שרותי הבריאות, וצמצום הסובסידיות. לעומת זאת יתבטלו מסים שונים שהוטלו השנה, כגון: „מס היסף" והיטל הרכוש.

בשנה הקרובה לא יהיה שיפור במאזן התשלומים והצמיחה תידחה לשנה נוספת. התוצר הלאומי הגלמי יגדל בשנה הקרובה ב־2 אחוז בלבד והאבטלה תגיע ל־7.5 אחוז מכוח העבודה.

בינתיים פירסם אתמול בנק־ישראל סקר הקובע, כי נבלמה מגמת המיתון בתעשיה ובמסחר. הסקר שנערך ברבע האחרון של 1985 כולל 101 חברות בענפי ה־תעשוקה, המסחר, הבניה והתחבורה, והוא מצביע על העובדה כי בעוד שבבניה ובתחבורה נמשך המיתון, הרי במסחר ובתעשייה נפסקה מגמת הירידה בפעילות ש־שררה בחצי השנה האחרונה.

הסקר נערך על ידי ד"ר מאיר תמרי, בלכלן ראשי בלשכת נגיד בנק ישראל. הסקר מראה כי היקף התפוקה, המכירות וההזמנות ל־יצוא בענפי התעשיה גדלו. יש סימנים שבחודשים הראשונים של 1986 יימצא המשק בהיקף פעילות דומה ואף גבוה מזה ששרר ברבע האחרון של 1985.

עוד קובע סקר בנק ישראל, כי גידול חל גם באשראי הבנקאי המסחרי. ואין סימנים לשינויים ביציבות הפיננסית של החברות במשק. אין צפיה לגידול באבטלה, אך גם אין עדיין גידול ב־ביקושים לעובדים.

ידיעות שנשיא דרום־תימן חוזר לארצו

שיתוף בריטי־צרפתי־רוסי בפינוי אלפי הנתינים הזרים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

נשיא דרום־תימן עלי נאצר מוחמד יצא אמש מאתיופיה כ־דרכו חזרה לארצו לאחר התייעצות עם שליטה המארכסיסטי של אתיופיה מנגיסטו מריאם על ההתפתחויות בדרום־תימן — כך מסרה אמש הטלוויזיה האתיופית בשידוריה בשפה ה־אמהארית.

בשידור נאמר, כי שליט אתיופיה הביע בפני עלי נאצר מוחמד את תמיכתו במשטרו.

לעומת זאת שורר גם אמש חו־סר־בהירות מוחלט ביחס לגורל משטרו של הנשיא הדרום־תימני. קבוצת המורדים בראשותו של עבד אלפתאח איסמאעיל, שר־ההגנה לשעבר עלי ענתר ושר־ההגנה הנוכחי צאלח קאסם, שידרה ברדיו עדן הודעה שלפיה מרגר משטרו של עלי נאצר והמורדים הקימו קבוצת הנהגה חדשה שנטלה את השלטון לידיה.

כמו־כן נמסר, כי בחזית הקרבית השתררה רגיעה לאחר שהמורדים נענו לפניית נשיא תימן הצפונית להניח את נשקם.

לעומת זאת טענו מקורות אחרים, כי גם אתמול נמשכו קרבות בין הכוחות הנאמנים לנשיא לבין כוחות המורדים, וכי עלי נאצר עדיין נאבק על כסאו. לפי מקורות אלה לא הצליחו אתמול קבוצות מחבלים פלשתינאים להיערך ככוח הפרדה בין המחנות היריבים בגלל המשך הקרבות, יש אף כאלה הטוענים, כי המורדים כשדרים את הודעותיהם בדבר השתלטותם ההדרגתית על המדינה מתחנות רדיו מאולתרות בצפון תימן — שאם חברו השבטים ל־כוחות המורדים. עליהם נמנים גם יחידות מחיל האוויר וחיל הים — ולא מתחנת השידור הממלכתית המשודרת מעיר הבירה.

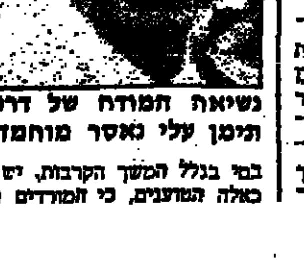

נשיאת המודח של דרום־תימן עלי נאצר מוחמד

על כל פנים, משקיפים מעריכים שככל שהקרבות בעדן יימשכו, כן יגדלו סיכויי המורדים למגר סופית את הכוחות הנאמנים לנשיא ולהשתלט על המדינה. מקורות דיפלומטיים בעדן מסרו בתוך כך, כי האיש החזק בקבוצת המורדים הוא שר־ההגנה לשעבר עלי ענתר ולא כפי שניתן היה להבין עד עתה הנשיא לשעבר איסמאעיל.

בינתיים נמשכו אתמול המאמצים לחלץ מזירת התופת בדרום תימן את הנתינים הזרים. במאמצים אלה נוטלות חלק שתי ספינות בריטיות, ספינה צרפתית וכמה ספינות סובייטיות. עד עתה פונו מדרום תימן לג'יבוטי ה־שכנה כ־3,000 נתינים זרים. ה־סובייטים והמזרח־אירופים שביניהם הוטסו במטוסי חברת התעופה הסובייטית „אירופלוט" לבירותיהם ולמדינות מזרח אירופה.

בקרב שליטי המדינות הערביות הפרו־מערביות הגובלות עם דרום תימן, כגון סעודיה, תימן הצפונית ונסיכות עומאן, גוברת הדאגה, מהמשך המרידה נגד משטרו המתון יחסית של הנשיא עלי נאצר הסיכויים (לדעתם) הגוברים והולכים להשתלטותה של קבוצת המורדים המרכסיסטית הקיצונית על השלטון בדרום תימן.

שיפור היחסים עם ישראל תלוי בפתרון הבעיה הפלשתינית - אומר שה"ח המצרי

עיסמת עבד אל־מגיד מגנה התקריות בהר־הבית

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד גינה אתמול את התקריות על הר־הבית והבהיר כי שיפור היחסים בין מצרים וישראל תלוי בהשגת התקדמות בפתרון הבעיה הפלשתינאית, במסגרת כינוס ועידה בין־לאומית.

שר החוץ המצרי אמר את הדברים בהודעה בפני ועדת החוץ והבטחון של הפרלמנט המצרי. הוא חזר ושיבח בהודעתו את החלטת ממשלת ישראל להעביר את סיכסוך טאבה לבוררות בין־לאומית. יחד עם זאת ציין, שכמה סעיפים בהחלטת הממשלה עדיין מצריכים ליבון. עבד אלמגיד הודיע כי בהתאם לסעיף 2 בהחלטת הממשלה נדון הנסיון לפתור את בעיית טאבה בתחילה בדרכי פישור, לדעת המצרים סעיף זה תורג מהתחבולה ובמשלה להעביר את סכסוך טאבה לבוררות בשלבי הבוררות, בדרכי פישור. לדעת ה־מצרים סעיף זה תורג... שהוצגה בשיחות בין המשלחות של שתי המדינות שקדמו להחלטת הממשלה בעניין טאבה.

שר החוץ המצרי אמר עוד ש־המצרים הציעו למשלחת המבקרים הישראלית לבוא לקאהיר בשבוע הבא. כדי לפתוח בדיונים על ה־לטת הממשלה להעביר את סכסוך טאבה לבוררות בין־לאומית.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

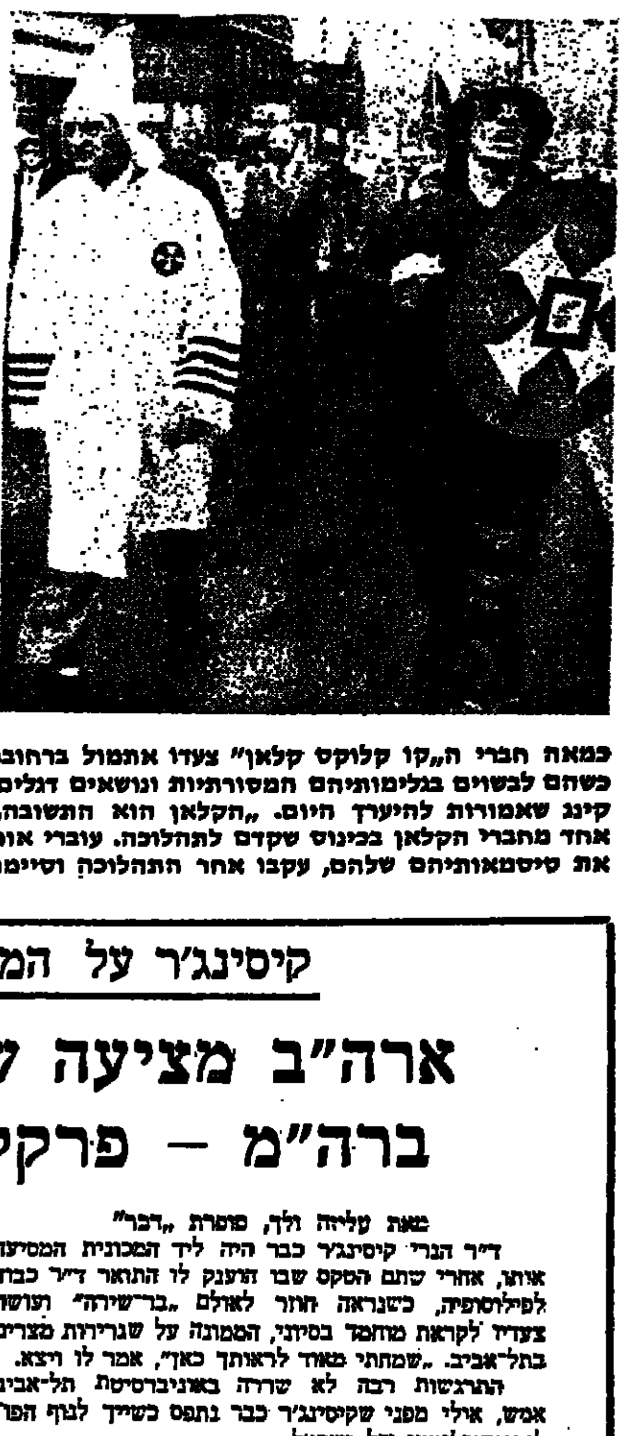

כמאה חברי ה„קו קלוקס קלאן" צעדו אתמול ברחובות פולסקי, עיר במדינת טנסי בארה"ב, מעוז הארגון הגזעני, כשהם לבושים בגלימותיהם המסורתיות ונושאים דגלים במחאה על חגיגות יום ההולדת הראשונות למרטין לותר קינג שאמורות להיערך היום. „הקלאן הוא התשובה, הוא כלב השמירה של אמריקה, הוא ישועתה" אמר אחד מחברי הקלאן בכינוס שקדם לתהלוכה. עוברי אורח שחורים (משמאל) לא טמנו ידם בצלחת. כשהם קוראים את סיסמאותיהם שלהם, עקבו אחר התהלוכה וסיימו את דרכם בשירם „יום הולדת שמח למרטין לותר קינג". (צילום: א.פ.)

קיסינג'ר על המעצמות והמזה"ת

ארה"ב מציעה שירות של מתווך; ברה"מ – פרקליט של צד אחד

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר"

ד"ר הנרי קיסינג'ר כבר היה ליד המכונית המסיעה אותו, אחרי שתם הטקס שבו הוענק לו התואר ד"ר כבוד לפילוסופיה, כשנראה חוזר לאולם „בר־שירה" ועושה צעדיו לקראת מוחמד בסיוני, הממונה על שגרירות מצרים בתל־אביב. „שמחתי מאוד לראותך כאן", אמר לו ויצא.

התרגשות רבה לא שררה באוניברסיטת תל־אביב אמש, אולי מפני שקיסינג'ר כבר נתפס כשייך לנוף הפו־ליטי־דיפלומטי של ישראל.

הקהל ברובו בא מחוג ידידי אוניברסיטת תל־אביב, ובשורה הראשונה „גנבו" המכובדים את ההצגה זה מזה. סם לואיס, שגריר ארצות־הברית בישראל עד לפני כחצי שנה, בלט יותר מהשגריר הנוכחי, טום פיקרינג. מוחמד בסיוני בלט יותר משניהם.

ד"ר קיסינג'ר נשא הרצאה תובעת עולם ומזרח תיכון. את דברי ההערכה שהרעיפו עליו המארחים, בזכות תרומתו להסכמי הביניים עם מצרים, חילק עם מנהיגי שתי המדינות, ישראל ומצרים, באותם ימים. הוא גם ציין את להיטותם של מנהיגי ישראל לקדם את תהליך השלום ולצקת תוכן לכל אותם סעיפי הסכם שאינם ממומשים באומרו, כי בהשוואה ליחסי ישראל־מצרים ב־1973 אי אפשר שלא לראות את היתרונות שבמצב הקיים.

כפי שהבטיח, ייחד דברים גם ליחסי ארצות־הברית—ברית־המועצות, אך גם אותם כרך למציאות המזרח־תיכונית בציינו, כי לברית־המועצות מעורבות ישירה ועקיפה בתמיכתה בארגוני טרור וגרילה. לפיכך, אמר קיסינג'ר, כאם על הפרק כרגע ועידה בין־לאומית, או מטריה בין־לאומית, למשא־ומתן אפשרי עם ירדן צריך לדעת, שארצות הברית מציעה את שירותיה כמתווך בשעה שברית־המועצות משמשת בפורום כזה כפרקליטו של אחד הצדדים, בדרך כלל המדינות הערביות הקיצוניות יותר. עמדה כזאת מקשה על המדינות הערביות המתונות ובלתי קבילה על ארצות־הברית.

העצה המעשית היחידה של קיסינג'ר לישראל היתה, שבשלב מסוים יתחוור לישראל כי היא אינה מסוגלת לגלות פלשתינים המקובלים עליה ואינם חברי אש"ף, ובעניין זה יהיה עליה לקבל הכרעה. ייתכן שבעקבות הכרעה כזאת תוכל ישראל [illegible] לפרים מלא.

יחמיר משבר התרופות בקופ"ח אם לא תמלא הממשלה התחייבויותיה

תחזית קודרת של פרופ' דורון להמשך תקינות השירות בקופה

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

יו"ר הנהלת קופת־חולים הכללית פרופ' חיים דורון צופה תחזית קודרת להמשך תקינות השירותים בקופת חולים, אם לא תמלא הממשלה את התחייבויותיה הכספיות כלפי המוסד שבו מבוטחים כ־80 אחוזים מכלל אוכלוסיית הארץ.

במסיבת עתונאים אתמול ב„בית סוקולוב" אמר פרופ' דורון, כי בקופת חולים מורגש עכשיו מחסור חמור בתרופות, שמקורו בעיכוב כ־40 מיליון דולר, שמגיעים לקופה מהממשלה. 6.5 מיליון דולר הם יתרת ההתחשבנות בין הקופה למשרד הבריאות, וכ־31 מיליון דולר מוחזקים במשרד־האוצר בניגוד להמלצת ועדת השרים לפצות את קופת־חולים על שחיקת השכר. היות ומסי שכר מהווים עיקר הכנסותיה. נוסף לכך, נפגעו הכנסות הקופה בשל אי־הכללת העצמאיים בהעלאת התשלום. של מס־מקביל שחלה על השכירים, בסכום של כארבע מיליון דולר. „לקופת חולים תרופות בנמל בשווי מיליוני דולרים והחובות לייצרנים ולספקים של תרופות גדולים" — אמר פרופ' דורון. הוא התריע: „המשבר הקיים כבר עתה והפוגע במיוחד בחולים במחלות ממושכות ובקשישים יילך ויחמיר עוד יותר אם לא יוזרמו הכספים מיד".

בהתייחסו לתקציב לשנה הזו אמר פרופ' דורון, כי לפי הצעת שר הבריאות צפויה לקופת־חולים בשנת ה־1986 מסגרת תקציבית של 665 מיליון דולר והשתתפות ממשלתית של 7.3 אחוזים, לעומת כ־30 אחוזים שהיתה רק לפני כמה שנים. המסגרת התקציבית המוצעת על־ידי שר־הבריאות תאלץ את קופת חולים לבצע צימצומים נוספים. אבל הצעתו הנגדית של משרד האוצר תביא לשיתוק כללי של המערכת — אמר פרופ' דורון. לדבריו, מציע האוצר מסגרת תקציבית של 555 מיליון דולר בלבד והשתתפות ממשלתית של 5.9 אחוזים. ההשתתפות הממשלתית בתקציב הפיתוח של קופת חולים בסך שלושה מיליון דולר הגדיר פרופ' דורון כ„מגוחכת ואם לא תתוקן באופן משמעותי ביותר תגרום לשיתוק מתקנים בשנת ה־1986". כיוון שבסכום כזה לא ניתן לקיים תחזוקה נאותה אפילו במתקנים הקיימים.

פרופ' דורון יצא נגד המגמות לשלב רפואה פרטית עם רפואה ציבורית. לדבריו, אלה הן „מגמות מסוכנות בגלל העובדה, שהן נבנות על השימוש במשאבים כספיים, של כוח אדם וציוד של המערכת הציבורית לתועלתה של מערכת פרטית המטיבה עם מעטים".

צדוק וגפני לא התפטרו מהניהול הזמני של „קלרין" – רק התריעו

מאת משה גבע

המנהלים הזמניים של חברת „קלרין", עורכי הדין חיים צדוק וישראל גפני, לא התפטרו מתפקידם כפי שפורסם אלא התריעו בפני בית המשפט על כוונתם לעשות זאת כאשר ימונה מפרק קבוע לחברה. כך נודע אמש ל„דבר" ממקורות מוסמכים ביותר.

כוונת המנהלים היתה לעורר את המודעות לשני הקשיים העיקריים העומדים לפניהם: מחסור במזומנים כדי לממן את מלאכת הפירוק והסירבול הנובע לדבריהם ממספר רב של עורכי מנהלים המייצגים את הנושים השונים של החברה.

יצויין, כי התלונות על המחסור באמצעים הדרושים כדי לבצע את מלאכת הפירוק פורסמו ב„דבר" לפני מספר שבועות.

כונס הנכסים הרשמי עו"ד עמרם בלום אמר ל„דבר", כי גם הוא הופתע מן הפירסומים על התפטרות צדוק וגפני וכי לא ידוע לו על כך דבר. בלום הודה שפירוק מסוג זה עשוי להימשך תקופה ארוכה ולעלות ממון רב. יחד עם זאת אין הוא סבור שמשלם המסים צריך לממן את הפירוק. לדבריו, נושי החברה הם בעלי האינטרס לפרקה וכנראה שיהיה עליהם לממן את הפירוק מכיסם.

יש לציין, כי הבקשה למינוי מפרק קבוע ל„קלרין" תידון בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בעוד כחודש ימים. עד למועד זה יהיה על המנהלים הממונים להגיש דו"ח מפורט על מצבה של החברה.

לפני כשבוע מונה מהנדס הבניין שמעון לויתן למנהל צוות הפירוק מונה 62 עובדים שתפקידם להכין את הדו"ח. לויתן, שהיה בעבר מנהל סניף דרום ב„מקורות" ומנהל פרוייקט בית אסיה, אמר ל„דבר", כי הוא מקווה שעד למועד שנקבע יהיה באפשרותו להעריך את סכום הכסף הדרוש להשלמת הפרוייקטים שבהם התחילה „קלרין".

דבר
DAVAR دبار
מאוחד עם „למרחב"
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס
הוצ"ל - „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 288860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' הלל 38, טל. 224315, 240306/7
המינהלה: רח' הלל 36, טל 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 642101-2-3, מיקוד 33104

רשות השידור תערער על ביטול השעיית יו"ר ועד הטכנאים

מאת יעל ארמוני

בפגישה שהתקיימה אתמול בין שר החינוך יצחק נבון, ראשי רשות השידור והיועץ המשפטי לממשלה סוכם, כי רשות השידור תגיש ערעור על החלטת בית הדין האיזורי לעבודה להורות על ביטול השעיית יו"ר ועד הטכנאים בטלוויזיה חזי קוקה ועל הפסקת ההליכים המשמעתיים נגדו. הבוקר יתקיים דיון בבית הדין הארצי לעבודה בבקשתה של רשות השידור להגיש ערעור בנושא פסיקת בית הדין המחוזי בשני נושאים אלה.

שר החינוך והיועץ המשפטי לממשלה סבורים, כי אין לנקוט בצעדים כלשהם לסגירת הטלוויזיה לפני מיצוי ההליכים המשפטיים.

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר העריך אתמול, כי הערעור בבית הדין הארצי יתקבל.

בפגישה אתמול בין ראשי הרשות לשר נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, נקבע, כי הערעור חיוני משום שאם לא יוגש תפקיע רשות השידור מידיה את הזכות והחובה לנקוט בצעדים משמעתיים נגד עובדים המשביתים שידורים שלא כדין. יצויין, כי השר נבון, שהתנגד תחילה להגשת הערעור בטענה כי כבר הושג שקט יחסי בטלוויזיה, שוכנע אתמול בפגישתו עם יו"ר וראשי הרשות כי אין מנוס מהגשת ערעור כזה. נבון הביע אתמול התנגדות חריפה לכך שמוסדות רשות השידור יחליטו על סגירת שידורי הטלוויזיה. הוא אמר, כי סגירת הטלוויזיה היא בגדר ענישת הציבור.

עימות חוה יערי עם האשה באדום – לפני הדיון בהמשך המעצר

מאת נתן רועי סופר „דבר"

חוה יערי, העצורה בחשד למעורבות ברצח התיירת היהודיה מלה מלבסקי, לא נחקרה מאז יום ו' על ידי חוקרי צוות החקירות המיוחד של מחוז דן. המשטרה עדיין לא החליטה מתי תבצע את הבדיקה במכונת האמת, כיוון שמשמעות הבדיקה איננה רבה מבחינה משפטית.

עיקר מאמצי חוקרי המשטרה מתרכזים בימים האחרונים באיסוף פרטים ומידע מגורמים שבאו במגע עם חוה יערי בתשעת החודשים האחרונים מאז נמצאה גופתה של מלה מלבסקי. חוה יערי מכחישה כל קשר לביצוע הרצח ואף טוענת כי לא הוציאה מחשבונה 50 אלף דולאר. „איך אני יכולה לגנוב 50 אלף דולאר ממלה מלבסקי אשר שימשה כ„איש קשר". גניבה שכזאת היא בעצם לגנוב מחשבוני אני", אמרה חוה יערי בימים האחרונים.

חוה יערי איננה מקבלת בימים האחרונים עיתונים לתאה בבית המעצר באבו כביר, וזאת כדי שלא תתגלה לעיניה החשיפה הגדולה של הפרשה בכלי־התקשורת וכדי שלא תיפגם חקירת המשטרה. פרט לכך שופרו תנאי מעצרה של חוה יערי, אשר הדיון בהארכתו אמור להתקיים ביום ד' הקרוב.

אחת העדויות המפלילות נגד חוה יערי היא זו של מי שמכונה „האשה באדום", שטענה בפני חוקרי המשטרה כי חוה יערי התוודתה בפניה ואמרה: „אני חיסלתי אותה". חוקרי המשטרה מתכוונים לאמת בין השתיים את פליטת הפה הזאת עוד לפני הדיון בהארכת המעצר, וזאת ללא נוכחותם של עורכי דין. לעימות זה יש ערך רב כיון שזוהי אחת העדויות המרכזיות המצויות בידי המשטרה. „האשה באדום" נחשבה לחברתה הקרובה של חוה יערי. אף שחוה יערי ידעה כי היא קשורה לשורה של מעילות בבתי מרקחת ירושלים לפני זמן־מה.

הורי ילדים ממנחמיה סירבו להתיר לילדיהם סיור בכפר ערבי שכן

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

הורי תלמידים בכיתות ד' ו־ד' מבית הספר היסודי במושבה מנחמיה שבעמק הירדן גרמו לפני כחודש ימים לביטולו של ביקור ילדיהם בכפר הערבי חנא שליד נצרת.

הביקור היה אמור להיערך במסגרת לימודי טבע ולכלול סיור בבית־בד, שבו עדיין מפיקים שמן זית.

ביקורם של 40 תלמידי בית־הספר במסגרת לימודי טבע ולכלול סיור כם עם מנהל בית־הספר בכפר חנא. שניאות ברצון לקבל את אורחיו היהודים. סמוך למועד הסיור, פנו הורי תלמידים וביקשו לכנס אסיפת הורים דחופה. בהשתתפות מנהלת בית הספר ומפקח. במהלך האסיפה, דרשו ההורים בכל תוקף לבטל את הטיול, בנימוק כי „עכשיו זה לא הזמן, מה נעשה אם מישהו ינסה לפגוע בילדים שלנו, בכפר שידוע בעוינותו כלפי מדינת ישראל".

חלק מההורים — וגם מנהלת בית הספר ציפורה לוין — סברו שיש לקיים את הביקור, למרות התנגדות ההורים האחרים. אבל, בשל בעיות תקציביות, שנבעו מסירובם של ההורים שהתנגדו לסיור להשתתף במימון שכירת האוטובוס לטיול, כנדרש מהם, נאלץ בית הספר במנחמיה לבטל את הטיול.

יו"ר המועצה המקומית מנחמיה ח"כ בני שליטא, שיגר בעקבות המקרה מכתב אל מנהלת בית הספר, ובו זעם על התנהגות ההורים. הוא ביקש לזמן את ההורים לפגישה, כדי לנסות לשכנעם בחשיבות הביקור.

ישראל ספרד

(סוף מעמוד 1)

כינון היחסים הדיפלומטיים בין ספרד לבין ישראל „ישפיע בבירור חיובית על מעמדה של ישראל בעולם, ובעיקר בארצות אמריקה־הלטינית, שם רבה השפעתה של ספרד. כך אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, בעת שדיווח לממשלה על כינון היחסים הדיפלומטיים עם מדריד.

לאחר שסקר את המאמצים שעשו גורמים שונים בארץ ובחו"ל לכינון הקשרים עם ספרד, ציין שמיר, כי הודות לפעולה נרחבת של משרד־החוץ הבהירו מדינות הקהיליה האירופית לממשלת ספרד, כי היא לא תוכל להיות החברה היחידה בשוק המשותף שאינה מקיימת קשרים דיפלומטיים עם ישראל. שמיר הביע תקווה, כי בתוך ימים מעטים יחליפו שתי המדינות את מינוי שגרירים.

נתן רועי סופר „דבר" מוסר: הסנונית הראשונה המסמלת את חידוש היחסים עם ספרד נחתה אתמול בתל־אביב. קבוצה של אנשי תיירות בכירים מספרד באה אתמול לישראל והם יהיו אורחי העמותה לתיירות בתל־אביב במשך שלושת הימים הקרובים. הקבוצה כוללת את מנהלת אגודה לתיירות של עיריית מדריד, חברי מועצת עיריית סביליה הממונה על התיירות בבירה סביליה ומנהל כללי של חברת התעופה הספרדית הרשמית „איבריה" במדריד. האורחים יערכו בשלושת הימים הקרובים סיור והם יהיו אורחי התאחדות סוכני הנסיעות והמלונות בתל־אביב.

סופרת „דבר" בכנסת מוסרת: ברכות לרגל כינון היחסים בין ישראל לספרד התקבלו אתמול במשרדי ל"ע מנהיג המפלגה הליברלית הספרדית חוזה אנטוניו סגורדו. הברכות נשלחו למשה קול, שר התיירות לשעבר וסגן נשיא האינטרנציונל הליברלי היום ולח"כ יצחק ארצי.

בברכה נאמר, כי „אנו הליברלים הספרדים והעם הספרדי מברכים את העם בישראל על קיום השגרירים החדשים בין ישראל לספרד. מאז ומתמיד תמכנו בכינון יחסים שיהיו סופו של תהליך היסטורי בקשירת יחסים".

שביתת האחיות

(סוף מעמוד 1)

על הסכמי שכר חדשים במעמד של מקצוע מוצדק — אמר דוד שבת, חבר מזכירות עובדי בתי־החולים הממשלתיים.

השביתה תתחיל מחר ב־7 בבוקר, והאחיות והאחים ינטשו את עבודתם, כולל בתי חולים, מרפאות ומוסדות לקשישים — אמרה מזכירת הסתדרות האחיות והאחים כרמ־יה פדן והטעימה: „אנחנו שומרי חוק אבל גם לנו זכות לשבות". לדבריה, אם תפרוץ השביתה, שום צווי־כניעה לא יצילו את המצב, כי גם בימים כתקנם עובדות האחיות, למעשה, במתכונת שבת. „האחריות על הפעלת השירות תיפול על המעסיקים", ציינה כרמ־יה פדן.

הדוברים ציינו, „שאם יוצאו צווי מניעה נגד השובתים, הפרתם תישאר „לשיקול אישי בשטח". אילנה כהן מ„אכף הרופא" אמרה: „אנחנו ציבור שתמיד התנהג באחריות גדולה ולא השתגענו פתאום בבוקר. יש גבול לשחיקה נפשית וגופנית. התחננו בימים האחרונים בוועדת הכנסת, שיישבו איתנו וידברו על התביעות שלנו. המצב דורש טיפול שורש אך המעסיקים שלנו מוכנים לטפל רק בכיבוי שריפות".

במסיבת עיתונאים שקיים אתמול יו"ר הנהלת קופת חולים פרופ' חיים דורון בשעה מאוחרת יותר, הוא אמר בתשובה על שאלה: „אני בעד הידברות עם הסתדרות האחיות והאחים, מתוך תקווה שהחלטה על השביתה לא תמומש".

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם ב־19.1

אוסלו	–14	–6	בהיר
אמסטרדם	4	6	גשום
באואיירס	13	24	מעונן
הלסינקי	–17	–10	שלג
הונג קונג	17	22	בהיר
וינה	–5	–1	מעונן
ז'נבה	–7	3	בהיר
טוקיו	2	9	בהיר
טורונטו	4	8	מעונן
יוהנסבורג	15	24	גשום
לונדון	10	11	מעונן
ליסבון	7	13	מעונן
מאדריד	–2	11	מעונן
מונטריאול	3	6	מעונן
ניו־יורק	5	17	גשום
סאן פאולו	22	31	מעונן
פאריס	3	11	מעונן
פרנקפורט	3	11	מעונן
ציריך	15	9	גשום
ריו דה ז'נרו	24	40	בהיר
שטוקהולם	–6	–2	מעונן
שיקאגו	1	7	מעונן

swissair

הילופים במרכז

בטקס צבאי מלא נכנס אתמול אלוף פיקוד המרכז, אלוף אהוד ברק (…) לתפקידו, במקום אלוף אמנון שחק, שהחליף את אלוף ברק כראש אמ"ן. שחק אמר כי בתקופתו הצליח צה"ל לחסום את הגבול בפני הטרור. אלון… הבטיח כי ימשיך להכין את פיקוד המרכז ללחימה תוך שילובו בפעולות ג… (צילום: אנ…)

מנכ"ל סו"ב שרגא רוטמן הודיע על פרישתו בקרוב

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מנכ"ל „סולל בונה", שרגא רוטמן, יפרוש מתפקידו בתוך זמן קצר. רוטמן הודיע על כוונתו זו בישיבה של הנהלת הקונצרן שהתקיימה אתמול.

הודעתו של רוטמן באה לאחר תקופה של חודשים רבים שבהם נפוצו שמועות על כוונה להחליפו. השמועות הוכחשו נמרצות על ידי מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, המכהן גם כיו"ר מועצת המנהלים של „סולל בונה".

רוטמן משמש מנכ"ל „סולל בונה" זה עשר שנים. בשנה האחרונה נקלע הקונצרן לקשיים, על רקע המשבר החמור התוקף את ענף הבנייה בארץ והתנודות שאפיינו את ענף הבנייה בחו"ל מהמדינות בהן פועלת חברת „סולל בונה ארצות חוץ". במחצית הראשונה של 1985 הפסיד סולל בונה 12.5 מיליון דולר ולפי הערכה, ההפסד לשנת 1985 כולה יגיע לכ־30 מיליון דולר.

חברת העובדים מתקשה לאתר מועמדים מתאימים שיסכימו להכנס לתפקידו המתפנה של רוטמן. באחרונה הוזכרו כמה אפשרויים אהוד שילו, ראש „סולל בונה ארצות חוץ" והאלוף דוד מימון וכן … קל, המנהל את חטיבת … בקונצרן.

בד בבד עם חילופי ה… תפקיד מנכ"ל „סולל בו…" חש קצב השינויים במבנה … צרן, הכוללים מיזוג יחידות … חוד סניפים והקטנת מס… דים, „לנוכח התחזיות בדב… השפל בענף הבנייה".

הסתייגות בהסת' מהמתכונ… המוצעת של חוק הסיעוד

מאת סופר „דבר"

ראשי ההסתדרות מתחו אתמול ביקורת נוקבת על חלק מסעיפיו של החוק לביטוח סיעוד ההולך, שעבר בקריאה הראשונה בכנסת.

מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת כי החומרה היא בכך שהחוק החדש מעניק זכאות לשירותי אישפוז לאוכלוסיה מצומצמת שהכנסתה נמוכה.

קיסר יצא נגד הסעיף בחוק הקובע שאלה המטפלים בבן משפחתם הזקוק לסיעוד, בביתם, יקבלו רק 80 אחוז מקיצבת ביטוח הסיעוד ולא את מלוא הקיצבה, בהטעימו שבכך מקפחים את המשפחות המטפלות ומאלצים אותן להרחיק את בן משפחתם מהבית למוסד סיעודי.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, התריע על כך שלקופות חולים ול„משען" לא שוריין כמעט מקום בוועדות הארציות והמחוזיות לעינייני סיעוד. כן יצא נגד דחיית ביצוע החוק במלואו לעוד שנתיים.

יצחק ברקאי קבל על כך שחוק הסיעוד אינו מתייחס כלל לעולים חדשים.

משה יהודה, מנכ"ל … הקשיש… מהסעיף בחוק … מבוטח הנמצא בבית … יהיה זכאי לגימלת סיעוד … שלה. „עד היום דחתה … החוק, ועתה היא מבקשו… את ביצועו לשנתיים נו…"

בישראל מצויים כ־40 א… שים הסובלים מליקויים היומיומי והזקוקים לעזרה משק הבית ואולם לפי … חוק, פחות מ־15 אלף … יכללו במסגרת הזכאים … סיעוד.

ההסת' מוחה על העליה התלולה במיסים העירוניי…

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ההסתדרות תקפה אתמול את השיעור התלול של העלאת המיסים לרשויות המקומיות.

שאול בן שמחון, שהעלה את הנושא לסדר היום בוועדה המרכזת, ציין כי שיעור העלאת המיסים העירוניים חורג מעבר לשיעור העלייה במדד המחירים בכ־30 אחוז. לדבריו, הדבר פוגע משמעותית בשכירים.

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מסר שבמסגרת המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים תדרוש ההסתדרות למתן את העלאות המיסים העירוניים.

פנחס שומר גילה כי בשנת הכספים המתחילה ב־1 באפריל יעלו המיסים העירוניים בשיעור הגבוה של 185 אחוז. הוא הציע שראשי ההסתדרות יזמו דיון דחוף בנושא עם יו"ר מרכז השלטון המקומי, דב תבורי.

המזכ"ל ישראל קיסר, שסיכם את הדיון, הבהיר שההסתדרות לא תשלים עם העלייה במיסים העירוניים. הוא … הרשות להגנת הצרכן בר… הת קצב בשיתוף עם … עצת הפועלים תערך לפ… רצה למניעת העלייה הח… יון, כדבריו, במיסוי הע…

בתוך כך יצא אתמול אגף לאיגוד מקצועי נג… האוצר לייקר את הנס… בורה הציבורית ב־25 … מ־1 בפברואר.

גינוי להתבטאויות הרב ז… במועצת עיריית ירושליי…

סגן ראש העיריה לא חזר בו מדבריו

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

מועצת עיריית ירושלים גינתה אמש ברוב קולות את סגן ראש העיר הרב ניסים זאב (שס) על התבטאויותיו. „החמורות, הבלתי אחראיות והקיצוניות", והתריעה בו כי אם לא יעמוד במחוייבותו כנושא תפקיד עירוני בהתאם למדיניות הסובלנות של עיריית ירושלים — לא יהיה לו מקום בהנהלת העיריה.

הרב ניסים זאב שאמר קודם לכן כי יסביר את התבטאויותיו שלדבריו, סולפו בעיתונות, לא חזר בו מדבריו ומשום כך התקבלה הצעת הגינוי במועצה.

ישיבת המועצה המרתונית לוו… גם בהתפרצות אי… חבר לסיעה של זאב אב…

ראש העיריה טדי קו… כי זאב לא חזר בו ב… מהדברים שאמר, והוא … אוכלוסיה של שכונה … בבירה בתושבים ערבים, … רים מסוכנים, קיצוניים.

„לא התגלו עקבות לכך, שהילד הנע… מארה"ב איתן פאץ היה אי־פעם בישרא…

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר") — משטרת ישראל והאפ.בי.איי. לא גילו כל ראיות לכך שהילד איתן פאץ, שנעדר מביתו במנהטן זה שבע שנים, שהה אי־פעם בארץ, אמרו סגני הניצבים רות שלזינגר (קישור עם אינטרפול) ואריה גבות (ענף נעדרים) ל„ניו יורק טיימס".

הקצינים הגיעו בבכס על פי־ סומים בארה"ב, שכיוונו את החיפושים אחר פאץ לישראל, לדבריהם, לפי עקבות כוזבים.

משטרת ניו־יורק פנתה למשטרת ישראל כבר ביולי 1979, בבקשה שזו תברר אם איתן הסתתר בקייטנת קיץ שניהל דודו, הרב נורמן פאץ ל־41 ילדים אמריקאים באלוני יצחק. כל הילדים רואיינו, אף אחד מהם לא דמה לאיתן או ראה ילד דומה לו.

שנתיים לאחר מכן, בהתפרסם תמונת הילד „איתן בן־זוימי" מקרית ביאליק בשבועון רומני הופיע בארץ, נענתה משטרת ישראל לבקשה אמריקאית נוספת וסרקה את תיקי השבועון, שוב ללא הועיל, אף שלדברי שלזינגר לא היה הגיון ברעיון, שמי שאימץ את הילד יתרברב בזיופו עד כדי סיכון חשיפתו. לאחר זאת ביקשו האמריקאים לבצע חיפוש בקרית ביאליק; גם שם לא העלו תיקי בתי הספר … ילדים כל זכר לנעדר.

משטרת ישראל ראתה … ראלים שהופיעו בראיון … שודרו האמריקאית. לב… בישראל שני סוכני אפ.ב… לא העלו דבר. למשט… לא היתה עילה לפתוח … ולפיכך לא יזמה כל פ… הקפידה להיענות לבקש… ריקאיות, אמרו קצינים.

מלווי רה"מ בהאג: „בסידורי ביטחון כאלה עוד לא נתקלנו"

מאת יוסי מלמן שליח המיוחד של „דבר" בהאג

„עוד לא נתקלתי מעודי בסידורי ביטחון כאלה", הודה ספק בהתפעלות ספק ברוגז אחד מעוזרי ראש הממשלה. „ביקרנו כבר במקומות רבים בעולם והתאכסנו בבתים רבים, אך חששות כאלה ופחדי בטחון שכאלה טרם ראיתי מעודי".

משלחת ראש הממשלה שוהה בבית הארחה רשמי של ממשלת הולנד הקרוי על שמו של הסופר ההולנדי מן המאה ה־17 יעקב כץ, שאגב אינו יהודי. בית־הארחה נמצא בפאתי הבירה ונשמר על ידי שוטרים משטרה וחיילים חמושים. בתעלות הסמוכות לו עוגנו סירות מהירות, צוללני הצי נכונים לכל אפשרות.

שלוש קבוצות מאבטחות ההולנדים מודים, כי מעולם לא היה להם אתגר בטחוני לארח שני ראשי ממשלה באותו יום ולהגן על חייהם בפני איומים. שומרי הראש ההולנדים המלווים את ראש הממשלה פרס עצבניים ביותר, על עשרות העתונאים, שעוכבו למשך שעה ארוכה בגשם שוטף בכניסה למרכז העתונות בהאג טרם שהורשו להיכנס למסיבת העתונאים, נערך חיפוש יסודי על גופם. הם נדרשו להוציא כל חפץ מכיסיהם ותיקיהם נבדקו בקפדנות. להולנד הגיעו ידיעות מודיעיניות על כוונות של ארגוני טירור פלשתינאים ובמיוחד של אבו־נידאל, לפגוע בראש הממשלה שמעון פרס וההולנדים אינם מוכנים לקחת סיכונים מיותרים.

מטוסיהם של פרס ועמיתו הספרדי פליפה גונזאלס הופנו לנחיתה בשדה התעופה הצבאי וולקנבורג בהפרש של חמש דקות. גם העובדה שראש ממשלת ספרד הגיע במיוחד לפגישה, הוסיפה על קשיי הבטחון שלהם. אין זה ענין של מה בכך לאבטח שלושה ראשי ממשלות, פרס וגונזאלס ורוד לוברס המקומי. כך שבפועל יש בהאג ארבעה גורמי בטחון המופקדים על הגנת האישים: המאבטחים הקבועים מישראל של ראש הממשלה, מאבטחים מספרד, משטרת הולנד וצבאה.

„מנפחים" את המאורע

תושבי האג המורי הסבר אך האדיבים אינם מתרגשים מן המאורע. הם גם מתייחסים בשמץ של קלות מלווה בחיוך למגמה הגדושה של סיפורי העתונות המקומית „המנפחת את המאורע, אם כי לאמיתו של דבר יש גם גורמים רשמיים המסייעים בכך.

ליו ון דר לינדן, שהוא יו"ר האיגוד הארצי של השוטרים, המליץ לחבריו כי אם הם יותקפו על ידי חוליות מתאבדים, מוטב להם „לנטוש את משמרתם ולנוס על נפשם". לדברי ודייר, שדבריו זכו לביקורת חריפה על ידי ראשי המשטרה, אין משטרת הולנד ערוכה, מצויידת ומאומנת לטפל במקרים מיוחדים שכאלה ואילו מקור בכיר אחר במשטרה טען, כי „אם הייתי טירוריסט והייתי רואה כיצד נערכת המשטרה וכיצד היא מצויידת, יותר מאשר הייתי מפחד הייתי פורץ בצחוק חוש עצמי נוגע אם אלה הם יריבי".

„העיתונאי־משרת זכות הציבור לדעת בתודעת שליחות, ביושר, במיומנות"

מועצת העתונות אישרה תקנון חדש לאתיקה מקצועית

(ע). — „העתונאי וכלי התקשורת ינהגו לפי העקרון, שכל אדם הוא בחזקת זכאי, כל עוד לא הוכחה אשמתו בדין. חייבים העתון וכלי התקשורת להימנע מפירסום שמות חשודים ועצורים לפני שהובאו לבית המשפט להארכת מעצרם או שיחרורם בערבות, אלא אם כן יש בפירסום משום אינטרס ציבורי" — סעיף זה נכלל בתקנון האתיקה המקצועית החדש, שאושר ביום ו' במליאת מועצת העתונות, לאחר שורה של דיונים.

„הוצאת דיבה, הסתה, ביזוי והאשמות בלתי מבוססות, כגון על רקע אישי, קבוצתי, לאומי, עדתי, דתי או גזעי מהווים עבירות חמורות על כללי האתיקה המקצועית" נאמר בסעיף אחר.

„העתונאי וכלי התקשורת", נאמר בהמשך הסעיף, „חייבים לכבד את שמו הטוב וחייו הפרטיים והמשפחתיים של כל אדם. בדיווח על ענין הנוגע לחייו הפרטיים של אדם יש להימנע מפירסום פרטים אישיים עליו או על בני משפחתו, שאין בהם ענין ציבורי או שאינם רלבנטיים לנושא הדיווח".

„פגע הפירסום בשמו הטוב, בכבודו או בפרטיותו של אדם, יש לתת לו, ברגיל, אפשרות לפרסם תגובה. החליט גוף ממוסדות המועצה, שהעתון חייב להתנצל תפורסם ההתנצלות בהבלטה מתאימה", נאמר בתקנון.

שלושת הסעיפים הראשונים של התקנון דנים בתפקידו של העתונאי כאיש מקצוע וכמשרת ציבור. ובהם נאמר:

א) חופש העתונות וזכות הציבור לדעת הם מעקרונות היסוד של החברה במשטר דמוקרטי. על אנשי העתונות לשרת את העקרונות האלה מתוך תודעת שליחות ציבורית, ביושר, באמנות ובמיומנות.

ב) העתונאים, כאנשי מקצוע וכמשרתי ציבור, יקפידו על רמה מקצועית ואחריות ציבורית. הם יקיימו חובתם בשמירה על מהימנות ודיוק בפירסום ידיעות בדוקות ובהערכת מעשיו של הציבור. על העתונאי וכלי התקשורת להביא לציבור פרשנות התואמת את העובדות, כדי למנוע מן הקורא הסקת מסקנות לא נכונות.

ג) חובה על העתונאי לבדוק נכונות כל ידיעה במקור המהימן ביותר, כדי להשיג את ההוכחה הטובה ביותר, תוך התחשבות בנסיבות המקרה. אימות ידיעה, שיש בה אפשרות של פגיעה באדם או בגוף מצדיק ברגיל, בירור עם האדם או הגוף הנוגעים בדבר.

בסעיפים אחרים נאמר בין היתר:

* שירות עניניו של פרט או גוף, הנוגד את טובת הכלל או שאינו הולם את המקצוע, אסור על העתונאי.
* לא ישתמש עתונאי, לשם השגת מידע, באמצעים פסולים כמו הערמה, פרובוקציה, פיתוי, סחיטה, איום או אלימות.
* לא יקבל עתונאי, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה העלולה להשפיע על אופן כתיבתו או עריכתו.
* לא יעסוק עתונאי בפירסומת מסחרית על סוגיה וצורותיה השונות.
* לא יגלה עתונאי את מקור המידע שלו, אם ביקש מוסר המידע שלא לחשוף את זהותו.

התקנון קובע, כי תלונות נגד עתון או עתונאי על חריגה מכללי האתיקה המקצועית יובאו למועצת העתונות, ואת המסקנות לאחר בירור התלונה יביא העתון הנוגע בדבר לפרסם. מועצת העתונות רשאית לנזוף בעתון, שלא יפרסם התנצלות.

התקנון הוצע למליאת המועצה על ידי ועדה, שחבריה היו משה זק (יו"ר), פרופ' עמוס שפירא, יוסף קרני, אהרן דולב, עמוס בן־ורד, אמנון גדב, יעקב קיפר ורומן פריסטר.

דיסקונט נדרש להציג לוועדת החקירה חומר נוסף על פעילותו בוויסות המניות

(ע.) — בנק דיסקונט נצטווה להמציא לועדת החקירה הציבורית לעניין משבר המניות, שאירע בסוף 1983, חומר נוסף על פעילותו בתקופת הויסות אשר קדמה למפולת, בעיקר בכל הקשור למסחר במניות של בנק דיסקונט — אי.די.בי וכן פעולות קרנות הגמל והנאמנות ליד בנק דיסקונט.

ועדת החקירה, בראשות השופט העליון ד"ר משה בייסקי, הזמינה אתמול מחדש את יו"ר הנהלת בנק דיסקונט אלי כהן, לחקירה נוספת, למרות ששלב גביית העדויות במהלך עבודתה של הועדה כבר נסתיים באורח רשמי. הדבר קרה אחר שהוברר, כי היעדר חומר הדרוש לועדה, מונע בעד התקדמות לקראת סיכום עבודתה. בפתיחת הישיבה הביע ד"ר בייסקי תרעומת על כך שבנק דיסקונט לא המציא לועדה את כל החומר הדרוש. „קיבלנו כמויות של נייר — אבל ללא שום סדר", אמר ד"ר בייסקי.

במהלך הישיבה יוצאת הדופן, שהתקיימה באולם בית המשפט העליון בירושלים, השמיע השופט בייסקי דברי ביקורת בוטים נגד הנהלת בנק דיסקונט, בהטעימו כי אי־הגשת החומר שנדרש לועדה, למרות בקשותיה החוזרות ונשנות, „פוגע באינטליגנציה שלמה". דברי התרעומת הושמעו בתגובה להסברי אלי כהן, כי „לא הבינונו מה בעצם מבקשת הועדה מאתנו ולא ידענו שחומר זה או אחר היה דרוש לעבודתה".

הדברים התייחסו לעובדה שבנק דיסקונט לא הציג לועדת החקירה לא רק את מאזניו אלא גם דיווחים שלו על פעולות ויסות שנמסרו לפיקוח על הבנקים בבנק ישראל ולרואה החשבון שערך את מאזניו. לא כללו חיובי רווח והפסד בקשר למסחר המניות.

כהן רשם לפניו בקפידה שורה של שאלות ודרישות של הועדה, והבטיח להמציא את התשובות להן לאחר בירורים ובדיקות בבנק עצמו.

בין הנושאים האלה הועלו בקשתו של בנק דיסקונט משר האוצר לקבלת פטור מהיטל שלום הגליל, שהוטל ב־1982, על עסקות של קניה ומכירה של מניות. „כדי זה יוכן שבנק דיסקונט פנה לאוצר בבקשת פטור מהיטל הגליל לגבי עסקות מסחריות מוחלטות ועם בל"ל בניגוד לחוק — ואף קיבל את ההיתר המבוקש", הדגיש בתוקף השופט בייסקי. הוא ציין כי החוק איפשר לאוצר לפטור מהיטל של"ג רק פעולות בורסאיות שנעשו לצורך ויסות, ולא לגבי עסקות בין שני בנקים. כהן הודה כי אינו יודע להסביר את הדבר.

הזיקה העיסקית בין בנק דיסקונט לבין בל"ל עמדה במרכז חקירתו של יו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט. אשר טען כי שני הבנקים נהגו לקנות ולמכור מניות של כל אחד מהם כאורח סדיר. זאת עפ"י שיקולים ומניעים שונים ומשתנים, בהתאם לתקופות ולתנאים השונים.

הצמידות לתקופת פירסום המאזן

יו"ר הועדה השופט בייסקי תבע הבהרות לתופעה, שהעסקות הללו היו מתקיימות בצמידות לתקופת פרסום המאזן של הבנק. הוא ציין כי מתברר שחבילות מניות בשווי של עשרות מיליוני דולרים, אשר רכש בנק דיסקונט מבל"ל בשבוע לפני פרסום המאזן, היו נמכרות בחזרה לבל"ל כשבוע לאחר המאזן.

„אנו חוששים שיש כאן כוונות לצורך המאזן ולצורך הצגת הון הבנק ואין בכך שום מקריות", הטעים ד"ר בייסקי. על כך הגיב אלי כהן: „זאת היא רק מקריות חסרת כל משמעות חשבונאית או עסקית".

במהלך החקירה נתבע בנק דיסקונט להסביר מדוע לא הועבר לועדה דו"ח אחזקות של בנק דיסקונט לגבי מניות של בנק בל"ל ולהיפך. צויין, כי רישום מניות של בל"ל מופיע בדו"ח האחזקה של בנק דיסקונט כאילו מניות אלו שייכות לו, בעוד שלמעשה הן נמכרו לבל"ל במכירה סופית ומוחלטת. ד"ר בייסקי העיר, כי „אולי בגלל זה לא הוגשו לנו דו"חות האחזקות".

אלי כהן טען כי התנהל רישום של אחזקות מניות של בל"ל אצל בנק דיסקונט אבל בנק זה לא ניהל רישום של מניותיו שהיו בבל"ל אחזקה. הוא הסביר כי בגלל עובדה זו הוא הבין שאין הועדה מעוניינת בדו"ח המבוקש. אלי כהן הדגיש, כי „מעולם לא ראינו בבנק לאומי לישראל גורם מוסת של מניות בנק דיסקונט".

סרפדים עולים על קברי גנרל בריטי ורופאו של מונטיפיורי ביפו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

קברו של בריגדיר־גנראל סמית, שהנו הקצין הבריטי בעל הדרגה הגבוהה ביותר הקבור בארץ — עזוב ומוזנח. שגרירות בריטניה בתל־אביב מפרה נוהג מסורתי שהיה נקוט על ידי ממשלת בריטניה, ואינה מטפלת בקבר בכבוד הראוי לו. הקבר הוא בבית הקברות הפרוטסטנטי ביפו העתיקה, שקבורים בו גם אנשי הקהילה האמריקאית מאמצע המאה הקודמת. גם רופאו של סיר משה מונטיפיורי ד"ר תומס הצ'יקין קבור בבית הקברות הזה, בסמוך לקברו של בריגדיר־גנראל סמית.

בית־הקברות מוסתר מהכביש על ידי שיחים גבוהים הגדלים פרא, וקשה לחדור אליו אף מן הדרך הראשית. אשה יהודיה וכלב גדול מונעים את הכניסה לבית הקברות.

בעת האחרונה החלו פועלים להזיז מצבות שיש אשר היו זרוקות בשטח בין הורדים והסרפדים.

הגנראל הבריטי ותומס הצ'יקין הם מן הנכבדים ביותר מקרב אומות העולם הקבורים בבית העלמין בתחומי יפו. ד"ר תומס הצ'יקין שהיה רופאו האישי של משה מונטיפיורי הוא גם האדם אשר המציא את נסיוב מחלת הצ'יקין אשר הצילה במאה הקודמת ממוות רבים ברחבי תבל, והוא זוכה לכבוד רב עד עצם היום הזה בבתי הספר לרפואה בעולם.

מזכירו של הנסיך פיליפ, בעלה של המלכה אליזבת, שביקר באחרונה בארץ, נועד עם סופר „דבר" באחד מבתי המלון בתל־אביב והועלתה בפניו פרשת ההזנחה הזו בנוכחות עובד עירייה בכיר, אך בינתיים דבר לא נעשה.

אלוף פיקוד הדרום

אסור היה לאפשר למצרים להקים אנדרטות בנגב

מאת אמיר רוזנבליט סופר „דבר"

אלוף פיקוד הדרום משה בר כוכבא, טוען כי אסור היה לישראל לאפשר למצרים, להקים בנגב אנדרטאות לזכר חללי המלחמה שלה, במסגרת הסכמי השלום.

בשיחה עם עתונאים בבאר־שבע אמר אתמול בר־כוכבא: „במחשבה שניה, איני רואה בצעד הזה כל דבר חיובי למדינת ישראל ולצה"ל. חשוב לזכור, שמטרתה של כל אנדרטה היא לסמל את השייכות של אלה שלזכרם הוקמה — למקום. לכן, כאשר ניסחו את הסכם השלום, הייתי מנסה לשכנע את שני הצדדים לא להכניס סעיף הדן בהקמת אנדרטאות של מדינה אחת בשטחה של מדינה אחרת. אולם, אנו התחייבנו לבצע את הפרוייקט והסכמים יש לממש."

יצויין כי על פי הסכם השלום מתכוונים המצרים להקים אנדרטה אחת באיזור פלוגות, לזכר קרב פלוגיה שהתנהל במקום ב־1948. אנדרטה נוספת תוקם, ככל הנראה, בחוף הים. דברים אלה סוכמו לפני כשבועיים במסגרת הועדה הצבאית המשותפת לישראל ולמצרים.

בעיית יהודי ברה"מ והשחיטה באנגליה בדיוני רבני אירופה

מאת נח זבלוני, סופר „דבר"

בעיית יהדות ברית־המועצות וההתקפה על שחיטת הכשרות היהודית באנגליה, יעמדו בראש סדר יומה של הוועידה ה־15 של רבני אירופה שתיערך בשוויץ.

כמאה רבנים מעשרים ארצות אירופה, ביניהם גם מעבר למסך הברזל, בראשותו של הרב הראשי של בריטניה הרב ד"ר עמנואל יעקובוביץ, ישתתפו בוועידה הדו־שנתית של רבני אירופה שתתקיים בעיר הנופש השווייצרית גרינדלוולד בראשית חודש יוני ותימשך ארבעה ימים. משלחת מיוחדת של חברי הסתדרות הרבנים באמריקה תגיע לועידה זו.

אורח הכבוד של הוועידה יהיה הרב שאול ישראלי, ראש ישיבת „מרכז הרב" בירושלים, לשעבר חבר בית־הדין הרבני העליון. הנושאים שיעמדו על סדר יומה של הוועידה הם: יהדות ברית־המועצות, ההתקפה על שחיטת הכשרות היהודית באנגליה, מחסור בכלי־קודש רבנים, שוחטים, מוהלים, חזנים וכו', בעיות הגיור בכלל, בעיית החינוך של הדור הצעיר באוניברסיטאות ובמכללות, היחסים בין בתי־הדין הרבניים בארץ ובחו"ל ועוד.

הוגשו המלצות בעניין תנאי החזקת מידע פרטי

מאת מוכה ציפורי, סופרת „דבר" בירושלים

יו"ר הוועדה הציבורית להגנה על הפרט עו"ד חיים קלוגמן הגיש אתמול לשר המשפטים משה נסים את המלצות הוועדה הציבורית שהוקמה להתקנת תקנות להגנת הפרטיות, בדבר תנאי החזקת מידע, שמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים.

בתקנות המוצעות 3 פרקים:

פרק כללי, מתייחס לכלל מאגרי המידע במשק, המחזיקים מידע „פרטי" דהיינו: בנקים, חברות ביטוח, מאגרים פרטיים של העתונות וכו'. פרק זה קובע, כי יש להטיל על מאגרים אלה למנות מנהל מערכת, שיהיה אחראי לאבטחת המידע ולמניעת שימוש או פגיעה בו שלא כדין.

הפרק השני מתייחס לנהלי העברת מידע בין גופים ציבוריים וקובע נוהלי העברה וקביעת תחומי אחריות של מעבירי מידע ומקבליו.

הפרק השלישי קובע הוראות מחמירות ביותר לגבי מאגרים המחזיקים מידע על מצב בריאותו של אדם ומידע בטחוני.

שר המשפטים עומד לדון בהצעת התקנות בימים הקרובים. התקנות כפי, שיאושרו על ידי השר, יובאו על ידו לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

ראש עליית הנוער תומך במסקנות דו"ח ועדת לנדאו

(עע"ת). — ראש עליית הנוער אורי גורדון אמר, כי בניגוד לפרסומים הטוענים שחברי הנהלת הסוכנות תוקפים את „דו"ח לנדאו", הרי הוא דווקא מקבל את טענתו העיקרית, כי דרושה ריפורמה של ממש במוסד השליחות.

„את „מירוץ השליחים" הזה צריך להפסיק, ויש לבנות בצורה אחרת", אמר גורדון. „הוא הביע תמיכה בהקמת ועדה ציבורית שתפקח על השליחויות הקצרות, המנוצלות כיום כמשרד נסיעות לאח"מים בעלי קשרים נכונים ופתוח לטובת התנועה הציונית", כדבריו, „הזקוקה למעט שליחים וליותר תחושת שליחות".

אורי גורדון הביע צער על כך ש„אין מקבלים בלא־גמגומים את מסקנות ועדת לנדאו". בהתחלה יש צורך, הטעים אורי גורדון, ב„ניקוי ראשי" למוסד השליחות, שבמתכונתו הנוכחית הוא פגום ובלתי־יעיל.

קבלת המלצות ועדת לנדאו, סיכם גורדון, תשפר את תדמיתן של הסוכנות היהודית ושל התנועה הציונית, המצטיירות כיום בעיני הציבור — ולא בצדק — כ„גוף העוסק בטיולים קבוצתיים".

צוות חשיבה מיוחד למפגש היהודי־ערבי במחוז ה„עבודה" בחיפה

מאת מוטבה חלבי, סופר „דבר" לענייני דרוזים

צוות חשיבה מיוחד לדיון בשאלות המיפגש היהודי־ערבי במדינה, הוקם ליד מועצת המחוז של מפלגת העבודה בחיפה. הצוות מונה מספר אישים יהודים וערבים ובראשו עומד ח"כ אמנון לין.

בישיבתו האחרונה החליט צוות החשיבה להמליץ בפני ועידת המחוז של מפלגת העבודה, שתתקיים במחציתו הראשונה של חודש פברואר, לא להקים מפלגה ערבית מיוחדת ליד מפלגת העבודה. כל מסגרת ערבית נפרדת תהיה חשופה לתחרות בין קיצונים ותגרור להידרדרות ולקיצוניות שלא תאפשר למפלגת העבודה לתמוך בה. רק שילוב של הערבים בתוך מפלגת העבודה תאפשר למפלגה לתת ייצוג הולם לערביי ישראל ותמנע מהם להיגרר אחרי מפלגות קיצוניות.

לסופר „דבר" נודע, כי השר עזר וייצמן מחייב הקמת מפלגה ערבית ליד מפלגת העבודה והוא הביא את הרעיון לראש הממשלה שהבטיח לבדוק אותו בקרב „הערביסטים", כלומר הפקידים המטפלים במיגזר הערבי.

עד 120

מזל טוב לשר התכנון והכלכלה שחגג במוצאי־שבת את יום הולדתו ה־51. באותו ערב היה גד יעקבי במעונו הירושלמי של ראש הממשלה, בארוחת הערב שערך שמעון פרס לכבודו של הנרי ונסי קיסינג'ר. ראש

הממשלה בירך אותו לכבוד יום הולדתו וקיסינג'ר „גילה" לנוכחים כי הגיע בעצם לישראל במיוחד לכבוד יום הולדתו של יעקבי שאותו הוא מכיר עוד מן הימים שהשר של היום היה סטודנט שלו באוניברסיטת הרווארד.

★

נאומו של השר גד יעקבי, שייצג בטקס הענקת התואר ד"ר כבוד לפילוסופיה לקיסינג'ר את ממשלת ישראל, היה אישי יותר מנאומי האחרים בזכות אותם יחסי סטודנט־מורה מן העבר. בין היתר אמר יעקבי בנאומו, כי „קיסינג'ר משתעמם במהירות, כמו רוב האנשים מהירי התפישה, אבל עושה מאמץ ראוי להערכה, כמו הערב, כדי להסתיר זאת".

(בתמונה: פרופ' משה מני, נשיא אוניברסיטת תל־אביב מגיש להנרי קיסינג'ר את מגבעת הדוקטור כשלידם גד יעקבי).

עליזה ולך

ברוגז

דני צרקני

בועידת הדרום של מפלגת העבודה שהתקיימה בשבת באשקלון, בלטה היעדרותו של ראש העיר הגדולה במחוז אריה אזולאי (בתמונה) מאשדוד. הסיבה: מארגניה של הועידה לא כללו את שמו ברשימת 20 האישים ששמותיהם הופיעו על ההזמנות כמברכים, מרצים ומנחים.

★

בדבור על מפלגות גדולות ומפלגות קטנות בבחירות לכנסת הזכיר ח"כ עוזי ברעם (בתמונה), מזכ"ל מפלגת העבודה, לקהל בוועידה את פנייתו של ח"כ יוסי שריד, כשהיה עדיין בשר מבשרה של מפלגת העבודה לבוחרים, שלא יתנו את קולם למפלגות קטנות, כדי שלא יילך לאיבוד, ויצביעו למערך. „אני מוכן להעניק לשריד זמן־מסך מהקצבה של מפלגת העבודה במערכת הבחירות הבאה, כדי שיחזור על אותה קריאה", אמר ח"כ ברעם בהתגרות בח"כ שריד, שהצטרף בינתיים לר"צ.

עליזה ולך

פוליטיקה ורפואה

בעוד ראשי הממשלות של ישראל וספרד נפגשים בהאג בעקבות ההסכם על כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות, מבקר שר הבריאות והרכש של מחוז אנדלוסיה, פבלו רסין אריאס בישראל כדי לבדוק

אפשרויות לשיתוף פעולה רפואי ומסחרי בין שתי המדינות. ביום שישי ביקר במרכז הרפואי הדסה עין כרם. התעניין בתחומי ההשתלות של הסגל הבכיר שם (בתמונה נראה אריאס עם פרופ' לקס) וכן בחילופי מומחים בתחום השתלת מח עצם.

תלונה

מפקד גלי צה"ל, נחמן שי, שיגר מברק דחוף ליו"ר הכנסת שלמה הלל בו הוא קובל בפניו כי עתונאי התחנה הצבאית, לא זומנו ליום העיון „חינוך ותקשורת בדמוקרטיה" שיתקיים במשכן הכנסת לקראת סוף החודש. במברק — שנשלח גם למרכז ההסברה, רשות השידור, האוניברסיטה העברית — המכון לקומוניקציה והאיגוד הארצי של עתונאי ישראל — טוען נחמן שי, שזו התבטאותו הרשמית הראשונה מאז נכנס לתפקידו כמפקד התחנה, כי הוא תמה על כך שעורכי התכנית בכנסת האמונים על עקרונות הדמוקרטיה, שכוח בין היתר כי אופיה של הדמוקרטיה [illegible] דעות, עמדות וקולות.

נתן רועי

דוקטור כבוד

אוניברסיטת חיפה החליטה להעניק ליוהנס ראו, ראש ממשלת נורדריין וסטפליה, תואר דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד. ראו, מידידיה הנאמנים ביותר של ישראל בגרמניה, נבחר לאחרונה ע"י המפלגה הסוציאל דמוקרטית להיות מועמדה לכהונת קנצלר בבחירות שתערכנה בגרמניה בשנה הבאה. בהציגו במרכז המפלגה את תוכניתו הפוליטית הביע ראו במלים ברורות וחמות במיוחד את זיקתו לעם היהודי ואת אהדתו למדינת ישראל. הוא הדגיש שכל מי שיבחר בו יצטרך להיות מודע לכך.

טקס הענקת התואר ייערך באוניברסיטת חיפה בעת ביקורו של יוהנס ראו בארץ באביב הקרוב.

יוסף מיכלסקי

פרס

פרופ' חיים ביינארט מן האוניברסיטה העברית בירושלים זכה בפרס הבין־לאומי „התרבויות" מטעם העיר קורדובה שבספרד. הוא הוכה הראשון בפרס זה, המוענק מטעם העיר קורדובה לציון היותה בעבר מרכז לשלוש הדתות: נצרות, יהדות ואיסלאם. הוא בעל שם עולמי בחקר תולדות ספרד ואנוסיה והוא הקים בירושלים אסכולה לחקר תולדות יהדות ספרד ותרבויותיה בימי הביניים.

דוגמה אישית

תושב חיפה, אב לשני תלמידים, הודיע במכתב לשר החינוך יצחק נבון, כי הוא מוכן לשלם אגרת חינוך כפולה בסך 240 דולאר כדי לפטור מתשלום משפחה נזקקת בעיר פיתוח מתשלום האגרה. האיש שלח לנבון את פרטיו האישיים המלאים, אך הודיע כי אינו רוצה בפרסום שמו. במכתב לשר הוא אומר כי יש הצדקה לגביית אגרת החינוך מאלה המסוגלים לשלם אותה. הוא מבקש להביא לידיעת הציבור את מעשהו כדי שמשפחות נוספות יצטרפו אליו ויקלו על משפחות נזקקות.

השר הבטיח להעביר את תרומתו למשפחה נזקקת.

עם הנחת דו"ח ועדת לנדאו

עימות חריף עבודה־ליכוד צפוי היום בהנהלה הציונית

מאת מוכה ציפורי סופרת „דבר" בירושלים

עימות חריף בין חברי מפלגת העבודה לבין חברי הליכוד בהנהלה הציונית צפוי היום לרגל הנחת דו"ח ועדת לנדאו בנושא השליחות על שולחן ההנהלה.

בישיבת חברי מפלגת העבודה בהנהלה הציונית, שהתקיימה אתמול כדי לגבש עמדה מסויימת לרגל הגשת הדו"ח על ידי דולצ'ין לאישור, החליטו חברי מפלגת העבודה כי יתמכו בקבלת עקרונות הדו"ח של לנדאו ויציעו הקמת ועדת ביצוע מצומצמת בראשותו של דולצ'ין. זאת במגמה להביא תכניות ולוח־זמנים לביצוע העקרונות הללו במערכת הסוכנות.

לעומת זאת מתכוונים אנשי הליכוד בהנהלה הציונית, ובראשם ראש המחלקה לעלייה חיים אהרן וראש המחלקה לנוער והלוץ אברהם כץ, להתנגד לביצוע המלצת הדו"ח במתכונת הנוכחית.

יחיאל לקט ראש תנועת העבודה הציונית תקף אתמול את התנהגותם הפזיזה של כץ ואהרון, שכבר דחו את המסקנות. במיוחד גינה לקט את דברי אברהם כץ שטען כלפי השופט לנדאו כי חרג מסמכויותיו. לדברי לקט, הדו"ח הוא בדיוק העתק של מה שהועדה לבדיקת השליחויות נתבקשה להמציא.

לקט מכן, כי הדו"ח דן בנושא באופן ענייני ומעשי והצעותיו מקוריות ומחכימות.

נעצר פעיל ‚כך' בחשד תקיפת שוטר בכניסה להר־הבית

(ע). — פעיל בתנועת „כך" נעצר לחקירה, בחשד שתקף שוטרים, שעה שכמה מפעילי תנועתו ניסו, להיכנס אתמול להר הבית.

סמוך לשעה 9 בבוקר הגיעו ל„שער המוגרבים" כ־15 אנשי „כך", שביקשו להיכנס להר הבית. קצין משטרה הודיע להם, כי הכניסה אסורה, וביקשם להתרחק מן המקום.

החשוד התווכח עם הקצין, ולדברי המשטרה אף תקף אותו. הוא הובא לחקירה במשטרת העיר העתיקה, יחד עימו ובאה נערה בת 17, שברשותה היה דגל ישראל. השניים שוחררו בערבות עצמית.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הנ"ל הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 482 בגוש 8232 רח' ריינס מס' 46 בנתניה מבוקשת הקלה: 6.6% בקומה א' בלבד.

את התכנית 12/86 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

מאה שערים

היצעים וירידות שערים בשווקים הסולידיים

מאת חדוה בר

יום המסחר הראשון של השבוע עבר על שוק המניות במגמה מעורבת ותוך מחזורי עסקות גדולים במספר מניות "כבדות".

פעילות ערה במיוחד נרשמה בכל מניות הנפט וזאת לנוכח שאלו המסווגות כבורסה אינן מעורבות בקירוב בו גבוה וצמם.

במניות הבנקים שב"הסדר" ובאגרות חוב צמודות הדולר נרשמה מגמה כללית של היצעים. מגמה כזו מיוחסת להחלטתו של שר האוצר לפיה עד אולש אותנתם לא יהיה פיחות. ברור שאם הממשלה תעמוד בהבטחות, כל ההשקעות הצמודות לדולר אינן מעניינות ובמידה פחותה יותר גם ההשקעות המדדיות – כרמת הסקירה הגבוהות.

יש המטענים כי ההיצעים בשווקים הסולידיים אינם נובעים דווקא בשל הזמן האטרקטיביות שבהם אלא בצורך של פרטיים להשלמת ההכנסה ולהגדלת כרכים הצריכה. תהיה הסיבה כבל שתהיה למגמת ההיצעים בשווקים הסולידיים – קיים חשש שיציאת הכספים מהאפיקים הסולידיים תהפוך לתהליך מתמשך, דבר העלול להשפיע לשלילה על שוק המניות.

הנטייה השלילית על שוק המניות מתמקדת בכך שעד כה שוק זה היה במגמה חיובית, אך הוא בעקבות זרימת כספים לאפיק המשקי הסולידיים בכלל ולקרנות הנאמנות הסולידיות בפרט, קשה כאשר התהליך הוא הפוך – קרנות הנאמנות הסולידיות לא הגדילו את אחזקותיהן במניות השוק המשני, בסקירה הטוב יותר, ובסקירה הקשה יותר הן תצטרכנה להקטין אחזקות.

היצעים גדולים בשוק הצמודים

באגרות חוב המדדיות נרשם עודף היצע נטו של 5.5 מיליון ש"ח. אגרות "כללי" משולבי "ישגיא" מניות דיונית ירדו עד 2.5% ובשאר הסדרות נרשמו ירידות שערים עד 0.5%.

באגרות החוב הדולריות נרשם עודף היצע נטו של 1.8 מיליון ש"ח.

אגרות "ארנון" ירדו ב-0.5%, אגרות "דימל" ירדו באותו אחוז ואגרות "גלבוע" ירדו עד 3%.

מחר ינפיק בנק ישראל אגרות "שגיא" ל-6 שנים לפי מחיר מינימום של 85% ובהיקף כספי של 15 מיליון ש"ח.

ארלדן – רווח מתואם

חברת "ארלדן" פירסמה דו"חות כספיים למחצית השנה שהסתיימה ב-30 לספטמבר 1985.

הרווח המתואם הסתכם ב-341 אלף ש"ח השווה לתשואה רווח של 1.1 מיליון ש"ח בכל שנת 1984/5, שווי הנכסים הנזילים של החברה הסתכם ב-4.2 מיליון דולר.

פרט לרווח שהוצג במאזן קיים גם רווח ספרי בחברה בת (בבעלות מלאה) בהיקף כספי של 430 אלף ש"ח. הרווח נובע מעליית ערך אחזקות במניות במחירי 13 לפי מחיר השוק בהשוואה למחירים לפי מחיר עלות היסטורי מתואם.

בסקירת המנהלים מודגש כי נמשכת התקשרויות לקבלת אישורי בניה כמספר פרויקטים, ביניהם: פרויקט "אשדוד", "גילה", "גבעת אורנים".

מחזורי עסקות גדולים

במספר מניות "כבדות" ו"חצי כבדות" נרשמו אתמול מחזורי עסקות גדולים יחסית.

במניות "פי.בי." נרשם מחזור עסקות הגדול פי 2 מעודף הביקוש ההתחלתי והשער עלה ב-1.4%.

מחזור גדול במיוחד נרשם למניות "כלל תעשיות", אלו סבלו מעודף היצע של 4.7 אלף ש"ח [illegible]

פעילות ערה בענף [illegible]

[illegible]

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אג.ה.ה. ש	13850 תב	48.0	+700	+5.3	+47.0
הספנות 0.1	750	1130			−910
הספנות א 0.5	304	1650	−1	−3	−1601
בנק ספנות אפ'ב	440	1368	−17	−3.7	−1071
כללי לא בהסדר	31500	4.0	−300	−9	−8.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אפ1	— הפסקת מסחר —				
רבות א 1.0	— הפסקת מסחר —				
רבות 5.0	— הפסקת מסחר —				
רבות שה 2	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	2500	2165	+25	+1.0	+963
פ.י.בי. 0.5	2500	3517	+35	+1.4	+1885

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	74641	441			+136
אידיבי ב 100.0	77000				−1.0
אידיבי בב 2.0א	482000				
אגוד 0.1	55400	113	−1000	−1.8	−151
דיסקונט ב	95700	17.0	−800	−8	−27.0
דיסקונט א	95100	124	−900	−9	−137
דיסקונט שה ב	11300	125	−200	−1.7	−203
המזרחי ש	30600	880	−250	−8	−929
המזרחי ב	30700		−200	−7	−8.0
המזרחי שה 9	14130	26.0	−170	−1.2	−26.0
הפועלים מבכ	126000	3.0	−100	−1	−2.2
הפועלים ש	50755	1418	−75	−2	−656
הפועלים ב	50800	197	−200	−4	−189
כללי א 1.0	129400	8.0	−800	−6	−8.0
כללי אפ 9	150000				−1.0
כללי שה 5	101950		−50	−1	−3.0
כללי שה 7	6300	13.0	−141	−2.2	−36.0
כלל 100.0	32290	960	−60	−2	−915
כלל שה 9	45000	3.0			−3.0
כלל שה 11	12400	96.0			+52.0
מימון ומסחר 1.0	43750		−150	−3	−3.0
מימון ומסחר 5.0	22489		−111	−5	−6.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	6148	17.0			−11.0
לאומי משכנתא' ש	3375	81.0	−70	−2.0	−226
לאומי משכנתא' ב	3375	34.0	−90	−2.6	−47.0
כרמל ש	2840		+80	+2.9	+73.0
כרמל שה 1	2577	88.0	−70	−2.6	−60.0
בנין ב' 5.0	3050	16.0			−16.5
פת משכ ש	862	1073	+32	+3.9	+1277
משכן ב ש	1680	135			−5.0
עצמאות 0.1	2840	78.0	−30	−1.1	−70.0
טפחות מבכ ש	11600				+3.0
טפחות רג ש	10630	52.0	−70	−7	−36.0
טפחות שה 1	7200	29.0	−60	−8	−38.0
טפחות שה 2	3450	93.0	−100	−2.8	−153
יעסוד 1.0	564	42.0	−6	−1.1	−130
יעסוד 5.0	319	317	+4	+1.3	+150
מירב 1.0	1651	152	+41	+2.6	+80.0

מוסדות מימון

שלמון א ש	265	3030			+600
התקלאות מבכ א	24500	2.0	+1000	+4.3	+2.0
התקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	3139	47.0	+10	+3	+10.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	459	827	−21	−4.4	−1230
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	4680		+11	+2	+5.0
כלל ליסינג 0.5ב	1891	85.0	−10	−5	−32.0
כלל לסינג אג'וה	10405	14.0	−247	−2.3	−109

ביטוח

שחל (מריה) 1.0	— הפסקת מסחר —				
שחל (מריה) ב	— הפסקת מסחר —				
שחל (מריה) שה 1	— הפסקת מסחר —				
ארדס 0.1	2985	122	−130	−4.2	−189
ארדס א 0.5	1920	1048	+30	+1.6	+288
בטוח משנה 0.1	1130	[illegible]			
בטוח משנה 0.5	480	460	−19	−3.8	−760
הדר 1.0	970	43.0	+45	+4.9	+75.0
הדר 5.0	493	500	+18	+3.8	+548
הסנה ש	2160	3519	+60	+2.9	+3698
הפניקס 0.1	1235 תב	1397	+85	+7.4	+1247
הפניקס 0.5	710	286			−112
המשמר-הראל 1.0	4800	4.0	+200	+4.4	+68.0
המשמר-הראל 5.0	1800 תב	257	−100	−5.3	−283
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר —				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר —				
מנורה 1.0	* 5740	14.0	−58	−1.0	−13.0
* ביצוע חלקי 51.90%					
מנורה 5.0	2041	62.0	+31	+1.5	+77.0
סהר ג 1.0	2600	18.0	+79	+3.1	+68.0
סקוריטס 0.1	4790	78.0	−209	−4.2	−249
צור ש	1200 תב	249	+100	+9.1	+481
ציון החזקות 1.0	7285		+80	+1.1	+20.0
ציון החזקות 5.0	1530	170	+20	+1.3	+30.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	3200	17.0			−17.0
אינטרגאמא 5.0	863				
אינטרגאמא אפ 1	448		−12	−2.6	−450
מאיר עזרא 1.0	3990	25.0			+25.0
מאיר עזרא אפ 1	3550				
סהה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סהה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	2190	192			−26.0
קריסטל 1.0	2670	121	−140	−5.0	−190
רפק 0.1	25000				
רפק 0.5	4450	26.0			−26.0
שופרסל א 2.0	3860	248			−354
שופרסל ב 10.0	2260	1120	+25	+1.1	+1151

שרותים

דלק ג ש	3750	1712	+120	+3.3	+2470
הראל 1.0	1996		−5	−3	−15.0
הראל 5.0	822		+12	+1.5	+380
ספנות הספקה 0.1	8560	133	−390	−4.4	−69.0
ספנות הספ' 0.5א	2908	114	+5	+2	+104
קידר 0.1	790	4.4			−4.4
קידר 1.0	184.0	1709	−5.0	−2.7	−4596
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי ערובה 0.1	1606	72.0	−85	−5.0	−233
מוסכי ערובה 0.5	608	1673			−34.0
קונסורטיום 0.1	631	201			+1245
קונסורטיום 0.5	313 תב	453	+20	+6.8	+347
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9324 תב	23.2	−1036	−10.0	−23.2
גלי זוהר 5.0	3790	85.0	+90	+2.4	+41.6
מלונות דן 1.0	3630	132	+30	+8	+57.0
מלונות דן 5.0	2200	119	+40	+1.9	+81.0
ותד האלסוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנס 1.0	1760		+10	+6	+15.6
מלונות ירדן 1.0	1885				+3.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מושבים ושרותי מושב

רפה מיכון 1.0	1275	74.0	+51	+4.2	+24.0
תי.ל.ג. 1.0	5000				
יעגא 1.0	2720	23.0	−79	−2.8	−32.0
יעגא אפ 1	2200 תב	42.0	−198	−8.3	−42.0
כלל מושבים 1.0	3152	21.0			−1.0
מ.ל.ל. 1.0	3770	71.0	+120	+3.3	+74.0
מ.ל.ל. 5.0	2200 תב	30.0	+170	+8.4	+80.0
משוב מושבים 1.0	* 1825	83.0	−18	−1.0	−23.0
* ביצוע חלקי 78.30%					
ניקוב מושבים 1.	3200 תב	56.0	−325	−9.2	−70.0
ניקוב מושבים 5.	1750				
תים מושבים 1.0	1460 תב	451	+128	+9.6	+601
תים מושב אפ 1	14600	8.0	−200	−1.4	−8.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	347	895			−455
אברהם גינדי 5.0	220 תב	570	+20	+10.0	+420
אורן מבנים 1.0	481	300	+1	+2	+352
אורן מבנים 5.0	187.0	592	+3.0	+1.6	+300
אזורים 1.0	2770	1102	+60	+2.2	+1046
אילון 1.0	963	830	−6	−6	−613
אילון אפ 1	920	100			+100
אל-רוב 1.0	2050	907			−649
אל-רוב 5.0	2080	60.0	−21	−1.0	−32.0
אמבנים 1.0	1001	488	−30	−2.9	−276
אמבנים אפ 1	752				
אפריקה 0.1	51500	14.0			−12.0
אפריקה 1.0	21270	43.0	+100	+5	+27.0
ארזים 1.0	640	405			−65.0
ארליך 0.1	— הפסקת מסחר —				
ארליך 0.5	— הפסקת מסחר —				

בן-יקר נת 1.0	2600	80.0	+81	+3.2	+60.0
ברנוביץ 1.0	1400	100	−64	−4.4	−100
ברנוביץ 5.0	804		−2	−3	−97.0
דנקנר 1.0	2910	31.0			−31.0
רדוקר 1.0	300	918	+5	+1.7	+919
רדוקר 5.0	183.0	864	+6.0	+3.4	+739
רדוקר אפ 1	121.0				
רדעד 0.1	3222 תב	111	−358	−10.0	−176
רדעד 0.5	1608	100			−53.0
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	4000	684	+100	+2.6	+1040
נב-ים 0.1	6725	148	−275	−3.9	−162
נב-ים 0.5	4265				
הכשרת הישוב 1.0	26650	257	+900	+3.5	+441
ישפרו 0.1	1520	400			−82.0
ישראלום 1.0	5055	25.0			−45.0
ישרס 10.0	4830 קן		+230	+5.0	+802
כנף פיתוח 1.0	4747 תב	29.0	+297	+6.7	+39.0
כלל בילדן 0.1	270	4260			+280
לומיר 1.0	1391	7.0			−605
לומיר 5.0	704 תב	150	+64	+10.0	+227
מ.ת.ב. 1.0	1310	111	−60	−4.4	−204
מאגרי בניה 1.0	235	3344	−3	−1.3	−3613
מאגרי בניה אפ1	157.0	800			+514
מדול בסון 1.0	1301	40.0	+51	+4.1	+175
מישגאל 5.0	345	1433			−444
מרגב 5.0	328	610	−7	−2.1	−1397
מר-לן 1.0	260	1724	+10	+4.0	+1992
מר-לן אפ 1	2446		−100	−3.9	−12.0
לרנשטין 1.0	2313				
לרנשטין 5.0	591 תב	1807	+44	+8.0	+1720
ליפשיץ 1.0	515	366	−10	−1.9	−327
ליפשיץ 5.0	240 תב	1090	+19	+8.6	+705
נאות אביב 0.5	15598 תב	33.0	−1733	−10.0	−92.0
נכסי אחרים 1.0	3875	293	+130	+3.5	+929
סהר החזקות 1.0	6580	70.0	−95	−1.4	−70.0
סהר החזקות 5.0	4195				
סולל בונה מבכ א	6660	643	+60	+9	+416
סתי 1.0	1315 קן		+63	+5.0	+10.0
סתי 5.0	717 תב	20.0	+65	+10.0	+130
סתי אפ 1	535 קן		+65	+13.8	+149
עמר ופלע 1.0	550	100	−4	−7	−41.0
קיסריה 0.1	949	122	−1	−1	−99.0
קיסריה 0.5	415	600			−211
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —				
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —				
רוטביץ 1.0	1363	75.0	−50	−3.5	−75.0
רוטביץ 5.0	1010				+99.0
רסקו מבכל	1943 קן		+93	+5.0	+536
רסקו רג	2035 תב	311	+185	+10.0	+635

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2677 תב	138	+220	+9.0	+350
מטעי הדר 0.5	986 תב	1023	+56	+6.0	+443
מהדרין 0.1	11260	265			−211
נכסי הדרים 1.0	1940 תב	1044	+100	+5.4	+1328
פרי אור 0.5	4840	173	−40	−8	−265
שנ-הר 5.0	6400	124	−50	−8	−142

תעשייה

מזון ומבק

אסאם 1.0	1129	192	+39	+3.6	+355
אסלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
גולדפרוסט 1.0	1800	121	−14	−8	−142
גולדפרוסט 5.0	489	1039	−6	−1.2	−321
גולדפרוסט אפ 1	432 קן		+25	+6.1	+100
דובק מב ש	2355	155	−30	−1.3	−95.0
דובק מב ב	2355	157			+5.0
וולכל 1.0	839	192			+38.0
וולכל 5.0	408	290	+8	+2.0	+230
פרי-הה 1.0	3962	210			−22.0
פרי-הה 5.0	2404	422			+59.0
טמפו בירה 1.0	9508	57.0	−500	−5.0	−44.0
טמפו בירה 5.0	5900	30.0			−56.0
יצהר 1.0	907	365			−6.0
יצהר א 5.0	548	200			−155
מן 1.0	9784	41.0	+260	+2.7	+53.0
מן 5.0	4550	51.0	+120	+2.7	+31.0
מבפרוסט 1.0	5338	131	+30	+6	+23.0
עלית 0.1	10000	27.0	+250	+2.6	+62.0
עסיס ב 0.5	20800	10.0	−500	−2.4	−17.0
שלמה אנגל 1.0	1700	30.0	+32	+1.9	+30.0
שמן מבכל ש	3850	116	+70	+1.9	+216

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	563	252	−9	−1.6	−157
ארגד אפ א	1663	50.0			−20.0
אפרס 1.0	1451	403	+5	+4	+186
אפנת ברוך 2.0	[illegible]				
אפנת ברוך 5.0	685	356			+142
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
אתגבור רג ש	4390	[illegible]			
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אתא ג 0.1	— הפסקת מסחר —				
דלתא-גליל 1.0	3220 תב	398	+180	+5.9	+455
דלתא-גליל א 3.0	2280	20.0			−20.0
מסגרות מאוחד 1.	1980 תב	50.0	+180	+10.0	+221
מסגרות מאוחד 5.	760	442	−16	−2.1	−224
מסגרות אפ 1	470	730	+30	+6.8	+1002
דיסלבו 1.0	1920	100			−34.0
דיסלבו 5.0	1473	136	+65	+4.6	+135
הדירנן 1.0	3350	50.0			−50.0
זיקית 1.0	5462 בו		−288	−5.0	−386
זיקית 5.0	3325 בו		−175	−5.0	−573
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
טיב-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —				
יוסר 1.0	— הפסקת מסחר —				
לודזיה 0.1	1300 תב	137	+100	+8.3	+220
לודזיה 0.4	528	2222	+15	+2.9	+1860
ליבנת 1.0	695	3115			+1485
מים גליק 1.0	— הפסקת מסחר —				
מקס 0.1	19500				+6.0
מקס 0.5	5201	96.0	−99	−1.9	−101
עים 1.0	9564	64.0	+450	+4.9	+79.0
עים 5.0	4171	5.0			+5.0

עבה 1.0	1400 תב	200	+100	+7.7	+207
פולגת א 0.1	7490	278	+90	+1.2	+215
פולגת ב 0.4	4440	264	+40	+9	+210
פוליגון א 0.5	3070	40.0	−30	−1.0	−64.0
פרגון 1.0	725	252	−30	−4.0	−126
פלרינה 1.0	9190	40.0	+250	+2.8	+22.0
תעש הנדרון 1.0 במה	2672	128	+20	+8	+63.0

מתכת ומוצריה

אלקבזן 5.0	998	125	−52	−5.0	−55.0
אלקבזן אפ 1	930				
אורדן 10.0	12250	57.0	−50	−4	−184
אורדן 50.0	10400	21.0	−100	−1.0	−26.0
כבלים ש	11350	9.0	+230	+2.1	+9.0
התנכף 1.0	5080		+150	+3.0	+21.0
התנכף 5.0	3266	31.0			−31.0
קופמאות פח 1.0	773	1853	+18	+2.4	+1983
קופמאות פח 5.0	* 571	805	+15	+2.7	+437
* ביצוע חלקי 78.50%					
מודגן 1.0	399	50.0			−25.0
מודגן אפ א	273 תב	50.0	−60	−18.0	−150
מתכת סהם 1.0	1653	69.0	+1	+1	+13.0
מתכת כרום אפ 1	1100	101	−50	−4.4	−101
כבלי ציון 1.0	1932	414	+22	+1.2	+191
כבלי ציון 5.0	664	1953	−15	−2.2	−3513
כבלי ציון אופצ	630	494	−15	−2.3	−404
קרמני 1.0	730	276	−18	−2.4	−183
קרמני 5.0	360	1271	−20	−5.3	−2021
נחושתן 0.1	8930	40.0	+10	+1	+27.0
נחושתן 0.6	3205	117			+66.0
עוד 3.0	855	103	−45	−5.0	−83.0
פוד פלדה 1.0	3600	50.0			+50.0
קינג 1.0	6400				−315
קינג 5.0	3500				
קליל 1.0	2550 תב	45.0	+135	+5.6	+90.0
קליל 5.0	1179	300	+56	+5.0	+540
שלדות 5.0	1161	50.0	−10	−9	−50.0
תעשיות לכיש 1.0	950	230	+5	+5	+290
תעשיות לכיש 5.0	500	320			−320

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	422000	9.0	−2000	−5	−14.0
אליק 0.1	3260 תב	116	+260	+8.7	+118
אליק ש 0.25	2192	189	+100	+4.8	+198
אליק ב 0.25	2170	209			+98.0
אלקטרה 0.1	10900	5.0	−375	−3.3	−5.0
אלקטרה א 0.5	5690	30.0	+30	+5	+30.0
אלרון 3.0	395500	3.0	−2000	−5	−4.0
אריה 1.0	35500	26.0			−15.0
כלל תעש אלקטרו	2500	1752	+70	+2.9	+1686
ספקטרוניקס 1.0	1522	111	+47	+3.2	+110
ספקטרוניקס 5.0	970	672	+10	+1.0	+366
פריכטנגר 1.0	1655	120	+60	+3.8	+235
פריכטנגר 5.0	721	300	+10	+1.4	+705
ציקלון 1.0	3950	6.0	−50	−1.3	−97.0
ציקלון 5.0	2205	693	+50	+2.3	+400
קנבשטין אילד 1.	2850		−150	−5.0	−50.0
קנבשטין אילד 5.	1445	41.0	−50	−3.3	−84.0
ת.א.ת. 1.0	3322	434			−124
ת.א.ת. 5.0	1150	2563	+55	+4.9	+3357
ת.א.ת. אפ 1	8201	44.0	+450	+5.8	+85.0
תדיאה 1.0	4450	25.0	+90	+2.1	+26.0

מוצרי בניה

א.פ.כלל בנין 1.	3210	482			−82.0
אלקול 5.0	5090	40.0			−7.0
אקרשטיין 1.0	1000 תב	739	+70	+7.5	+1607
אקרשטיין 5.0	800 תב	136	+60	+8.1	+111
בטון תדיר 1.0	— לא נסחר —				
בטון תדיר 5.0	— לא נסחר —				
בר-סון 1.0	1790				+33.0
בר-סון 5.0	494				
המסלול 1.0	930	327	+25	+2.8	+327
המסלול 5.0	450	100	+15	+3.5	+460
טרומאטבטס 1.0	5350	6.0	+50	+9	+3.9
טרומאטבטס 5.0	1246				
מ.ל.מ. 1.0	821		+21	+2.6	+39.0
מ.ל.מ. 5.0	325	236	+1	+3	+61.0
מודול הסק בתעש	1430	114	−10	−7	−114
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	— לא נסחר —				

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	14300	24.0			−16.0
אליאנס ב 200.0	750	300	+10	+1.4	+8.0
גל תעשיות 1.0	5449	90.0	+249	+4.8	+37.0
גל תעשיות 5.0	2665	102			−80.0
דקסטר 1.0	2800 תב	60.0	−220	−7.3	−103
דשנים 0.1	9310 תב	58.0	−920	−9.0	−68.0
דשנים 0.5	3160	409	+110	+3.6	+760
חיפה כמיקל 10.0	885	3794	+35	+4.1	+11785
טבע ש	48940	16.0	−300	−6	−25.0
טבע אפ 4	45200	13.0	−400	−9	−13.0
ליפסקי 1.0	922				+610
ים המלח 0.1	12630	553	+20	+2	+261
פטרוכימיים 10.0	313 תב	12151	+23	+7.9	+20343
מקסימה 1.0	3850	25.0	−79	−2.0	−13.0
מקסימה 5.0	1290	970	−60	−4.4	−395
נקה כמיקל 1.0	3397 קן		+162	+5.0	+43.0
סנו 1.0	6480	10.0			−3.0
סנו 5.0	3050	68.0	+80	+2.7	+88.0
קים כימיקל 1.0	4370	4.0	−2	−1	−12.0
ת.ג.ל. 1.0	1801	47.0	+21	+1.2	+65.0
ת.ג.ל. 5.0	711 תב	6.0	−70	−9.0	−75.0
תיא 5.0	3924 תב	20.0	−436	−10.0	−20.0
פרומדום 10.0	8243 קן		+393	+5.0	+180
תרד א 5.0	2800	46.0	−100	−3.5	−60.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4395	75.0	−5	−1	−25.0
דפרון 5.0	1870		+40	+2.2	+50.0
ח.מ.ו. 1.0	1875	140			−40.0
ח.מ.ו. אפ 1	1630		+30	+1.9	+150
יאה 1.0	3400	38.0			−82.0
לבידי אשקלון 1.	295	1226	−5	−1.7	−314
לבידי אשקלון אפ1	460	229	+30	+7.0	+227
מולס ב 0.5	19900	21.0	+150	+8	+2.0
מפעלי נייר 10.0	129100	55.0			

סקאריה 1.0	1225				
רים 0.1	2620	50.0	+120	+4.8	+44.0
רים 0.4	1140	120	−30	−2.6	−83.0
תעל ב 0.2	11260	15.0	+160	+1.4	+13.0

תעשיות שונות

אלומית 1.0	3720				
אלומית 5.0	1960				
אגרין 1.0	1699	65.0			+54.0
אגרין 5.0	695	133	+1	+1	+133
אגרין אפ א	497	1.0	−5	−1.0	−1.0
תמישה יוד 1.0	7180	15.0			−6.0
דיקה 1.0	4261	3.0	+11	+3	+25.6
דיקה 5.0	1820	25.0	−5	−3	−25.0
ה.ג.פולק 1.0	5657	19.0	+217	+4.0	+19.0
ה.ג.פולק 5.0	2720	250			−50.0

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	5315	534	−35	−7	−103
כור בכ' 1.0	4000000	.1			+4
כלל תעשיות 1.0	1212	13761			−4707
מאגרי טכנולוגיה	447	475	+4	+9	+3.0
מאגריטכנו אפ 1	330	890			−718

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	3820	8.0			−8.0
אידיבי פתוח 2.0	2945	2463	+45	+1.6	+1692
אינקובה 0.1	1385 תב	817	+100	+7.8	+958
אינקובה 0.5	603	189			−135
אלגר ש	3490	62.0	−100	−2.8	−62.0
אלגר ב	3560				
אלרן ש	1750	507			−839
אלרן ב	1840	13.0	−21	−1.1	−13.0
אמישר בכ' 1.0	27650	3.0	+1300	+4.9	+7.0
אפיק 1.0	635	280	−5	−8	−280
אפיק 5.0	495	410	+5	+1.0	+260
בתלת 1.0	1315				
חברה לישראל 1.0	3475	357	+15	+4	+379
חברה לישראל 5.0	1929 תב	990	+120	+6.6	+2053
הולפסון 0.1	58900	1.0			−4
הולפסון 1.0 ש	15900	12.0			−12.0
אמפא א 0.5	7000	83.0			−27.0
פועלים השק ש	4140	488	−19	−5	−582
לאומי השק 0.1	3885	147	+15	+4	+27.0
דיסקונט השק ש	3955	1907	+5	+1	+883
מזרחי השק ש	7920	13.0			−32.0
מפ' השק אגח-124	9920	4.0	+470	+5.0	+4.0
חירון 1.0	2001	107			+94.0
חירון 5.0	328 תב	1277	−32	−8.9	−2390
יצוא ש	7560	40.0	+120	+1.6	+30.0
ירדן 0.1 א	1925	380	+20	+1.1	+146
כלל ישראל 10.0	1985	893			−695
כלל ישראל 50.0	1389	855			−793
לנדיק 0.1	6500	25.0			−9.0
לנדיק 0.5	2250	63.0	+80	+3.7	+53.0
מגור 0.1	5001	14.0	+101	+2.1	+41.0
מגור א 0.5	2267	7.0	−80	−3.4	−7.0
עוז השק ב 0.1	1800	40.0	+86	+5.0	+115
עוז השק ב 0.5	700	48.0			+292
פז השק ש	17870	68.0	+500	+2.9	+114
פנה א 0.1	6110	225	+210	+3.6	+284
פנה 0.5	2850	509	+90	+3.3	+1007
פריון ב 2.5	1465	1197	+50	+3.5	+1502

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	1900 תב	116	+128	+7.2	+186
גליל טכנולוגיות	443	2806	+21	+5.0	+3584

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0	2940 קן		+140	+5.0	+7853
דלק חיפושים5.0	1187 קן		+56	+5.0	+12093
פז חיפושי נפט	10800	387	+500	+4.9	+434
מודיעין 1.0	1628 קן		+78	+5.0	+772
מודיעין 5.0	538 קן		+26	+5.1	+1006
י.ו.ז.ל. 5.0	1342 תב	3407	+122	+10.0	+7357
מ.ג.נ. 1.0	1680 קן		+80	+5.0	+960
מ.ג.נ. 5.0	805 תב	2460	+73	+10.0	+4249
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —				
סיסמיקה אפ 1	— הפסקת מסחר —				
מודיעין ב 0.3	3212 תב	233	+292	+18.0	+271
צון אמר נפט 1.	212 קן		+10	+5.0	+6608
צון אמר נפט .05	167.05 5490		+15.0	+9.9	+8783
צפנאמר נפט אפש	390 תב	300	+50	+8.3	+1853
נפטא ש	1038450				+49451
				+5.0	+5.0

נסחרות במט"ח

כוית מ	231	130	−3	−1.3	−138

שערי מטבע חוץ

המטבע	שינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	המחאות והעברות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4753	1.4937	1.4748	1.4932	1.4768	1.4956	1.4932
1 לי"ש		2.80	2.18	2.80	2.18	2.08	2.18	2.1208	2.1484	2.1146	2.1410	2.1221	2.1488	2.1381
1 מארק גרמני		0.59	0.62	0.59	0.62	0.58	0.62	0.5983	0.6057	0.5976	0.6055	0.5998	0.6073	0.6020
1 פרנק צרפתי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1949	0.1971	0.1951	0.1975	0.1952	0.1977	0.1963
1 גולדן הולנדי		0.52	0.55	0.52	0.55	0.52	0.55	0.5315	0.5379	0.5306	0.5372	0.5316	0.5382	0.5348
1 פרנק שוויצרי		0.62	0.73	[illegible]	[illegible]	0.62	0.73	0.7069	0.7157	0.7058	0.7146	0.7071	0.7159	0.7112
1 כתר שוודי		0.19	0.20	[illegible]	[illegible]	0.19	0.20	0.1934	0.1958	0.1932	0.1956	0.1936	0.1960	0.1947
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	[illegible]	[illegible]	0.19	0.20	0.1943	0.1967	0.1939	0.1963	0.1941	0.1966	0.1952
1 כתר דני		0.16	0.17	[illegible]	[illegible]	0.16	0.17	0.1606	0.1632	0.1635	0.1655	0.1635	0.1656	[illegible]
1 מארק פיני		0.27	0.28	[illegible]	[illegible]	0.26	0.28	0.2715	0.2749	0.2709	0.2743	0.2712	0.2747	0.2729
1 דולר קנדי		1.04	1.09	1.03	1.09	[illegible]	1.09	1.0538	1.0668	1.0515	1.0647	1.0551	1.0684	1.0598
1 דולר אוסטרלי		0.98	1.08	1.00	1.07	1.00	1.08	1.0320	1.0448	1.0314	1.0443	1.0337	1.0467	1.0382
1 ראנד דרא"פ		0.52	0.57	0.55	0.65	0.55	0.64	0.6440	0.6520	0.6438	0.6518	0.6431	0.6512	0.6489
10 שילינג אוסטרי		0.28	0.30	0.28	0.30	0.28	0.30	0.2888	0.2925	0.2930	0.2966	0.2933	0.2970	0.2947
10 פרנק בלגי		0.83	0.87	0.85	0.87	0.83	0.88	0.8491	0.8597	0.8501	0.8607	0.8524	0.8631	0.8562
1000 לירטות איטלקיות		0.86	0.91	0.86	0.91	0.86	0.92	0.8768	0.8878	0.8767	0.8877	0.8798	0.8900	0.8827
100 ין יפני		0.72	0.75	0.72	0.75	0.72	0.75	0.7289	0.7380	0.7288	0.7376	0.7290	0.7385	0.7335
1 דינר ירדני		3.96	4.20	3.81	4.05	3.86	4.08	—	—	—	—	—	—	[illegible]
1 לירה לבנונית		—	—	—	—	0.06	0.08	—	—	—	—	—	—	[illegible]
1 לירה מצרית		0.83	0.89	0.80	0.85	0.78	0.84	—	—	—	—	—	—	[illegible]

דולר יציג: 1.4932 **דולר נוסעים: 1.76** **דולר שחור: 1.59–1.60**

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
ש4001	488540.0	
ש4002	470000.0	
ש4003	461440.0	
ש4004	460000.0	
4.25%		
ק' 301 תשואה 4.45%		
4101	266.3	−1.7
ק' 302 תשואה 4.52%		
4102	107.4	+3
4103	103.0	+2
4104	99.6	+2
ק' 321 תשואה 4.96%		
4301	97.0	−1.9
4302	92.3	−1.8
4303	91.5	−1.9
4304	89.9	−2.1
3% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
ק' 201א תשואה 3.03%		
ש3601	30193.0	−60.0
ק' 201ב תשואה 3.00%		
ש3602	27841.0	−8.0
ק' 202 תשואה 3.17%		
ש3603	25701.0	−130.0
3604	23059.0	−121.0
ק' 203 תשואה 3.00%		
ש3605	21203.0	+132.0
ש3606	19973.0	+126.0
ש3607	18552.0	+118.0
ש3608	17553.0	+109.0
ק' 204 תשואה 3.60%		
ש3609	16583.0	−117.0
ש3610	14943.0	−108.0
ש3611	14422.0	−107.0
ש3612	13990.0	−106.0
ק' 205 תשואה 3.56%		
3613	13178.0	+30.0
ש 3614	12636.0	+29.0
ש3615	11659.0	+27.0
ש3616	10664.0	+24.0
ק' 206 תשואה 3.72%		
ש3617	9964.0	+22.0
ש3618	9447.0	+22.0
ש3619	8681.0	+20.0
ק' 207 תשואה 3.66%		
ש 3620	8227.0	+16.0
ש3621	7977.0	+18.0
ש 3622	7187.0	+17.0
ק' 208 תשואה 3.70%		
ש3623	6725.0	−73.0
ש 3624	6328.0	−70.0
ק' 209 תשואה 4.00%		
ש 3625	5677.0	−114.0
ש3626	5246.0	−106.0
ש3627	4859.0	−101.0
ק' 210 תשואה 3.75%		
ש3628	4537.0	+11.0
ש 3629	4247.0	+10.0
ש 3630	4011.0	+9.0
ק' 211 תשואה 3.60%		
ש 3631	3715.0	+55.0
ש 3632	3498.0	+51.0
ש 3633	3374.0	+51.0
ק' 212 תשואה 3.85%		
3634	2922.0	+6.0
ש 3635	2761.0	+6.0
ש 3636	2656.0	+6.0
ק' 213 תשואה 3.95%		
ש 3637	2476.0	−61.0
ש 3638	2303.0	−57.0
ש 3639	2106.0	−53.0
ק' 214 תשואה 3.80%		
ש 3640	1752.0	+11.0
ש 3641	1516.0	+10.0
ק' 215 תשואה 3.60%		
3642	1374.0	+29.0
ש 3643	1191.0	+26.0
ק' 216 תשואה 3.50%		
3644	1069.0	+12.0
3645	984.2	+10.6
גליל 4.25%		
ק' 251 תשואה 4.54%		
3701	810.9	−14.1
ק' 252 תשואה 4.47%		
3702	622.9	−16.6
ק' 253 תשואה 4.59%		
3703	546.3	−7.5
3704	467.6	−6.5
ק' 261 תשואה 4.48%		
3751	248.1	+6
ק' 262 תשואה 4.54%		
3752	99.4	−3.4
3753	95.1	−3.3
ק' 271 תשואה 4.71%		
3901	90.8	−2.1
3902	86.4	−2.0
3903	85.7	−2.1
3904	84.2	−2.4
4% פיתוח (90% הצמדה)		
ש3103	— הפסקת מסחר —	
ש3104	257000.0	+2000.0
ש3105	250500.0	+5000.0
ש3106	— הפסקת מסחר —	
ש3107	242500.0	
ש3108	227846.0	
ש3109	225000.0	+1442.0
ש3110	221000.0	−2176.0
ש3111	217000.0	−1116.0
ש3112	215309.0	
ש3113	217600.0	−226.0
ש3114	210328.0	
ש3115	205000.0	−3446.0
ש3116	203000.0	+2685.0
ש3117	207681.0	−2000.0
ש3118	203200.0	+129.0
ש3201	177000.0	+1325.0
ש3202	170500.0	−2040.0
ש3203	175830.0	+5121.0
ש3204	170000.0	−1312.0
ש3205	170122.0	
ש3206	167153.0	
ש3210	162774.0	
ש3211	157000.0	−1146.0
ש3212	155326.0	
ש3213	149021.0	
ש3214	143032.0	
6% פיתוח (80% הצמדה)		
ש3501	142664.0	
ש3502	139825.0	
ש3503	125006.0	
ש3504	122167.0	
ש3505	118894.0	
7% פיתוח		
ק' 701 תשואה 3.46%		
ש3521	125426.0	+284.0
ש3524	113390.0	+257.0
ק' 702 תשואה 3.71%		
ש3522	119659.0	+274.0
ש3523	112966.0	+259.0
ק' 703 תשואה 4.00%		
ש3525	109921.0	+254.0
ש3526	109739.0	+254.0
ש3527	107524.0	+249.0
ש3528	104594.0	+242.0
ק' 704 תשואה 4.13%		
ש3529	104027.0	+49.0
ש3530	101594.0	+48.0
ש3531	101256.0	+41.0
ש3532	98290.0	+40.0
ש3533	98117.0	+34.0
ש3534	92425.0	+31.0
ק' 705 תשואה 4.20%		
ש3535	92461.0	−730.0
ש3539	87144.0	−711.0
ק' 706 תשואה 4.31%		
ש3536	92058.0	−608.0
ש3537	91912.0	−609.0
ש3538	86509.0	−574.0
ש3540	86278.0	−596.0
ש3541	83345.0	−577.0
ש3542	83188.0	−597.0
ש3543	79072.0	−571.0
ק' 707 תשואה 4.22%		
ש3544	79434.0	−283.0
ש3546	80953.0	−255.0
ש3547	80698.0	−255.0
ש3548	80570.0	−256.0
ש3550	76406.0	−252.0
ש3551	75984.0	−254.0
ק' 708 תשואה 4.06%		
ש3545	77518.0	+154.0
ש3549	76458.0	+177.0
ש3552	70119.0	+162.0
ש3554	69945.0	+162.0
ש3555	69945.0	+162.0
ק' 709 תשואה 4.09%		
ש3553	69511.0	+162.0
ש3571	60130.0	+139.0
ק' 710 תשואה 4.65%		
ש3556	65476.0	−1095.0
ש3558	65337.0	−1124.0
ש3559	62992.0	−1088.0
ש3560	59576.0	−1057.0
ש3561	59337.0	−1058.0
ק' 711 תשואה 4.06%		
ש3557	67231.0	−83.0
ש3572	60988.0	−88.0
ק' 712 תשואה 4.05%		
ש3573	60530.0	−338.0
ש3574	59800.0	−313.0
ש3577	55749.0	−323.0
ש3578	51454.0	−300.0
ק' 713 תשואה 4.42%		
ש3575	54892.0	−394.0
ש3576	54674.0	−395.0
ש3579	50400.0	−377.0
ק' 714 תשואה 3.95%		
ש3580	47725.0	+110.0
ש3581	43384.0	+100.0
ש3582	39973.0	+92.0
ש3583	37124.0	+86.0
ק' 715 תשואה 3.93%		
ש3584	35317.0	+71.0
ש3585	34938.0	+80.0
ש3586	31625.0	+73.0
ש3588	31574.0	+73.0
ק' 716 תשואה 4.07%		
ש3587	31584.0	+85.0
ש3591	28759.0	+78.0
ש3592	28713.0	+77.0
ש3593	28646.0	+77.0
ק' 717 תשואה 3.96%		
ש3589	28790.0	+66.0
ש3594	27428.0	+63.0
ש3596	26195.0	+61.0
ש 3597	26072.0	+60.0
ק' 718 תשואה 3.91%		
ש3590	28686.0	+66.0
ש3595	27309.0	+63.0
5% פיתוח ([illegible])		
ק' 101 תשואה 4.00%		
ש2001	119736.0	−442.0
ש2002	119267.0	−445.0
ק' 102 תשואה 4.24%		
ש2003	114236.0	−850.0
ק' 103 תשואה 3.70%		
ש2004	116353.0	+266.0
ק' 104 תשואה 4.20%		
ש2005	107886.0	−848.0
ש2006	107691.0	−888.0
ש2007	105570.0	−873.0
ק' 105 תשואה 3.90%		
ש2008	105164.0	+107.0
ש2012	102879.0	+100.0
ש2015	100163.0	+93.0
ק' 106 תשואה 3.53%		
ש2009	107676.0	+245.0
ק' 107 תשואה 4.15%		
ש2010	105412.0	−796.0
ש2011	103364.0	−782.0
ש2013	103263.0	−814.0
ש2014	100536.0	−798.0
ק' 108 תשואה 4.25%		
ש2016	101239.0	−937.0
ש2018	98533.0	−953.0
ש2021	95243.0	−962.0
ק' 109 תשואה 4.31%		
ש2017	97568.0	−1155.0
ש2019	97230.0	−1198.0
ש2020	94381.0	−1164.0
ק' 110 תשואה 3.81%		
ש2022	89855.0	+206.0
ק' 111 תשואה 3.18%		
ש2023	92249.0	+207.0
ק' 112 תשואה 4.10%		
ש2024	83880.0	−45.0
ש2027	80826.0	−50.0
ש2031	74678.0	−84.0
ק' 113 תשואה 4.20%		
ש2025	84375.0	−448.0
ש2026	83976.0	−450.0
ק' 114 תשואה 3.83%		
ש2028	82049.0	+189.0
ש2030	77996.0	+179.0
ק' 115 תשואה 3.55%		
ש2029	77866.0	−581.0
ש2033	73973.0	−569.0
ש2035	67869.0	−541.0
ק' 116 תשואה 1.75%		
ש2032	80625.0	+2019.0
ש2034	78611.0	+1977.0
ש2036	72232.0	+1864.0
ק' 117 תשואה 2.80%		
ש2037	65968.0	−54.0
ש2052	55413.0	−58.0
ק' 118 תשואה 3.30%		
ש2038	65659.0	+1368.0
ש2040	63190.0	+1350.0
2051	59776.0	+1304.0
ק' 119 תשואה 3.85%		
ש2039	61538.0	+141.0
ש2041	58235.0	+134.0
ק' 120 תשואה 3.04%		
ש2053	55475.0	+124.0
ק' 121 תשואה 0.17%		
ש2054	55922.0	+112.0
ש2056	51859.0	+104.0
ק' 121ג' תשואה −0.48%		
ק' 908 תשואה 8.06%		
7011	137.1	−8
7012	132.3	−8
ק' 909 תשואה 8.08%		
7013	124.9	−9
ק' 910 תשואה 8.10%		
7014	108.7	−4
ק' 911 תשואה 8.29%		
7015	92.6	−9
ש2058	48411.0	+95.0
ק' 121ד' תשואה −0.56%		
ש2060	44904.0	+88.0
ק' 122 תשואה 2.60%		
ש2055	52004.0	−1139.0
ש2057	48131.0	−1081.0
ק' 122ג' תשואה 1.30%		
ש2059	45849.0	−1181.0
ק' 123א תשואה 1.10%		
ש2061	33250.0	−920.0
ק' 123ב תשואה −0.39%		
ש2062	32285.0	+63.0
ק' 123ג תשואה −0.11%		
ש2063	30553.0	−846.0
תלים		
ם 16	103.9	−1.0
ם 17	102.6	+1
ם 18	103.2	−8
ם 19	102.0	
ם 20	101.6	+1.0
ם 21	102.0	−1.5
ם 22	103.1	
ש 23	91.1	+3
ש 24	90.3	+1.0
ש 25	91.0	+1
ש 26	89.2	−8
ש 27	92.4	−1.4
ש 28	91.1	+1
ש 29	91.5	+5
ש 30	97.2	
ש 31	97.3	+1.0
32	93.0	
33	103.9	
מר"ג 34	105.0	+1.5
מפ אלסינט	— הפסקת מסחר —	
מפ הדיראן	44.9	
ארמון		
ק' 601 תשואה 7.25%		
סר' 2501	154.3	−1.0
סר' 2502	151.6	−1.0
סר' 2503	146.8	−1.0
ק' 602 תשואה 6.98%		
סר' 2504	146.6	
סר' 2505	141.0	
ק' 603 תשואה 7.17%		
סר' 2506	135.8	−8
סר' 2507	131.1	−8
ק' 604 תשואה 2.96%		
סר' 2508	103.8	+2.9
רשון		
ק' 901 תשואה 8.02%		
7001	231.1	−3.9
7002	225.2	−3.5
ק' 902 תשואה 7.95%		
7003	213.6	−2.1
7004	197.9	−1.9
ק' 903 תשואה 7.80%		
7005	192.2	−8
ק' 904 תשואה 8.00%		
7006	180.0	−2.5
ק' 905 תשואה 8.00%		
7007	167.8	−2.2
7008	159.4	−2.1
ק' 906 תשואה 8.12%		
7009	153.7	−2.3
ק' 907 תשואה 8.02%		
7010	145.3	−7
7016	91.9	−9
7017	91.2	−9
7018	91.0	−9
7019	91.4	−9
7020	91.2	−9
7021	90.4	−8
7022	90.0	−9
ק' 951 תשואה 8.42%		
7201	88.5	−6
גלבוע		
ק' 801 תשואה 2.38%		
ש6101	11947.0	−196.0
ק' 802 תשואה 2.54%		
ש6102	7307.0	[illegible]
ק' 803 תשואה 2.53%		
ש6103	6566.0	[illegible]
ק' 804 תשואה 2.55%		
ש6104	6870.0	[illegible]
ש6105	5744.0	[illegible]
ק' 805 תשואה 2.87%		
ש6106	5470.0	−103.0
ש6107	5268.0	−108.0
ק' 806 תשואה 2.98%		
ש6108	3779.0	−71.0
ש6109	3591.0	−70.0
ש6110	3531.0	−69.0
ק' 807 תשואה 2.94%		
ש6111	2964.0	−59.0
ש6112	2875.0	−57.0
ק' 808 תשואה 3.00%		
ש6113	1954.0	−44.0
ק' 821 תשואה 3.80%		
ש6151	755.0	−20.5
ש6152	723.5	−19.6
ק' 822 תשואה 3.90%		
ש6153	623.6	−14.7
ש6154	612.5	−14.4
ק' 823 תשואה 3.85%		
ש6155	397.8	−17.1
ק' 824 תשואה 3.88%		
ש6156	323.5	−9.2
ק' 825 תשואה 3.78%		
ש6157	243.9	
ש6158	231.1	
ק' 826 תשואה 3.81%		
6159	193.3	−4.6
ק' 827 תשואה 3.78%		
6160	181.8	−2.8
6161	175.9	−2.8
ק' 828 תשואה 3.78%		
6162	160.6	−6.6
ק' 829 תשואה 3.83%		
6163	148.1	−5.8
6164	142.5	−3.6
ק' 830 תשואה 3.84%		
6165	135.6	−3.9
ק' 831 תשואה 3.66%		
6166	128.5	
6167	125.6	
6168	123.6	
ק' 832 תשואה 3.55%		
סר 6169	137.8	
ק' 833 תשואה 3.80%		
6170	108.1	−2.1
ק' 834 תשואה 3.47%		
6171	79.5	
6172	78.4	

שערי קרנות נאמנות

[illegible]

חליפין
קרן נאמנות חדשה, [illegible] המבוססת בעיקר על אג"ח
בנק לאומי

ישראל תשתתף השנה ב־58 תערוכות בעולם

מאת משה גבע

ישראל תשתתף השנה ב־58 תערוכות וירידים בינלאומיים ברחבי העולם, לעומת השתתפות ב־40 תערוכות כאלה בשנה שעברה. „זהו המספר הגבוה־ביותר של ביתנים לאומיים המאורגנים על־ידי מדינה בתערוכות כל שהיא" מסר דמי גוט מנכ"ל מכון היצוא.

בשיחה עם „דבר" אמר גוט כי מחיר ההשתתפות בתערוכות יגיע ל־1.6 מיליון דולר עד סוף שנת הכספים אך לא ניתן, לדבריו, לקבוע את שיעור ההכנסות הצפויות מהשתתפות זו.

גוט צופה שרשת היצוא תגדל השנה ב־15 אחוז וכל שיעור נמוך יותר ייחשב לאי־הצלחה. 25 אחוז מן התערוכות הבינלאומיות בהן תשתתף השנה ישראל הן תערוכות בהן לא השתתפה בעבר. ביניהן: תערוכת ציוד חקלאי בטכסס, תערוכת אלקטרוניקה בניו־יורק ותערוכת ציוד רפואי בפריז.

את העליה המשמעותית הצפויה השנה במספר התערוכות בהן משתתפת ישראל, ניתן לייחס בעיקר לנסיון להחדיר את המוצרים הישראליים לשוק האמריקני לנוכח היתרונות שמעניק הסכם הסחר עם ארה"ב.

מטרת ההשתתפות בתערוכות נועדה בעיקר לחשוף תעשיות יצוא שונות לקהל המטרה בשוקי היעד, יצירת תדמית ענפית וקשירת קשרים עסקיים בין היצואנים לבין קהל הקניינים. ישראל תשתתף ב־31 תערוכות וירידים של מוצרי תעשיה וב־27 תערוכות של מוצרי צריכה. מספר התערוכות הגדול ביותר בהן תשתתף ישראל יהיה בגרמניה (21) ובארה"ב (15).

גידול משמעותי במכירות יהלומים גלמיים ב־85

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

גידול משמעותי במכירות יהלומים גלמיים נרשם ב־1985, עולה מסיכומי המכירות של השנה הקודמת שפירסם סינדיקאט היהלומים בלונדון.

מסיכומים אלה עולה כי מכירות היהלומים הגלמיים, כולל יהלומים לתעשיה הסתכמו ב־1985 ב־1.823 מיליארד דולר לעומת 1.613 מיליארד דולר בשנה הקודמת, גידול של 13 אחוז. במונחי הראנד גדלו המכירות ב־75 אחוז עקב החלשותו של הראנד לעומת הדולר. בשנת 1983 הסתכמו מכירות היהלומים בכ־1.6 מיליארד דולר.

במחצית השניה של 1985 הסתכמו מכירות היהלומים הגלמיים ב־986 מיליון דולר, גידול של 18 אחוז לעומת המחצית הראשונה באותה שנה ו־48 אחוז לעומת המחצית השניה של 1984.

ראוי לציין כי מרבית הוצאות הייצור של סינדיקאט היהלומים הינם במטבע הדרום אפריקאי – הראנד. הסינדיקאט גם מפרסם את מאזניו במטבע זה, כך שהגידול התלול שנרשם במכירות בדולרים מבטא גם עליה ברווחיות הסינדיקאט.

400 אלף דולר – ביטוח ב„מגדל" לקטוע כף יד

מאת סופר „דבר"

סכום הביטוח הגדול מעודו ששולם בארץ על ידי חברת ביטוח נפל בחלקו של קטוע כף יד ממסור חשמלי. חברת הביטוח „מגדל" החליטה לאחרונה לשלם לו סכום העולה על 400 אלף דולר.

המבוטח נפגע לפני כשנה כתוצאה מתאונת מסור־חשמלי. כף ידו השמאלית [illegible] את הכף שנקטעה, אך התברר כי איננה מתפקדת כראוי.

המבוטח הינו באמצע שנות השלושים לחייו נשוי ואב לילד. הוא היה מבוטח בביטוח חיים [illegible] את הביטוח ב„מגדל" עשה... חצי שנה לפני התאונה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי „מוכבים"

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 118/03/8 שינוי מס' 5 לתכנית מפורטת, מושב בטחן.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד חלק בחלקה 31 (חלק מחלקה קודמת מס' 64), מאזור מגורים בישוב חקלאי ל„אזור לבנייני ציבור" וחלוקת החלקה לשתי חלקות נפרדות והקטנת המגרש המיועד למגורים בישוב חקלאי ל־2.335 ד'.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 2763, חלקה 31, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 2907 מיום 21.3.83 עמוד 1417.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מוכבים" וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

מחוז הדרום

נבלמה הירידה בפעילות המשק

מסקר חברות של בנק ישראל עולה, כי היקף הפעילות ברביע הנוכחי אף גבוה מזה של סוף 1985

מאת דרור שרביט

ברביע האחרון של 1985 נבלמה מגמת הירידה בפעילות שאיפיינה את ענפי התעשיה והמסחר במחצית השנה הקודמת. כמו כן יש סימנים לכך שבחודשים הראשונים של 1986 היקף הפעילות דומה או אף גבוה מזה ששרר ברביע האחרון של 1985.

מימצאים אלה כלולים בסקר הרבעוני של בנק ישראל על החברות הישראליות. הסקר מתייחס לרביע האחרון של 1985 וכולל תחזיות לרביע הראשון ב־1986. הסקר נערך על ידי ד"ר מאיר תמרי, כלכלן ראשי בלשכת נגיד בנק ישראל והוא כולל 101 חברות מענפי התעשיה, המסחר, הבניה והשירותים.

עורך הסקר מציין כי בשלב זה קשה לקבוע אם העליה בתפוקה ובמכירות שחלה ברביע האחרון של 1985 מהווה שינוי במגמה או בלימה זמנית של ההאטה שחלה בחודשים הקודמים. בתחום היצוא מצויין כי הוא גדול לעומת הרביע הקודם וישנן ציפיות להמשך הגידול ב־1986.

ממימצאי הסקר עולה עוד כי ברביע האחרון של השנה נמשכה הירידה הן במלאי תוצרי הגלם הן במלאי של מוצרים מוגמרים. המימצאים מורים על התאמת המלאים בכל דרגות השיווק לתנאים החדשים ששוררים במשק. השינויים שחלו במיסוי, לפי המלצות ועדת שטיינברג ובעלות המימון של אחזקת המלאים הביאו לכך שהחזקת המלאים בכמויות הקודמות לא היתה כדאית ומכאן התופעה על הקטנתם.

באשראי הבנקאי המסחרי חל גידול התואם להתרחבות הפעילות של ענפי התעשיה והמסחר. העובדה שאין תופעה של צבירת מלאי מוצרים מוגמרים המהווה אחד מהאינדיקטורים הראשונים לקשיים פיננסיים מצביעה על כך שלא קיימים סימנים לשינויים ביציבות הפיננסית של החברות במשק פרט לחברות הפועלות בענף הבניה.

בתעשיה ניכרת עליה בתוכניות ההשקעה ל־1986 לעומת ירידה בשנה שעברה אולם ביתר ענפי המשק נמשך הקיפאון בתחום ההשקעות בדומה לזה ששרר ב־1985 ואין ציפיות להרחבת השקעות.

בתחום התעסוקה נמצא שאין ציפיות להגדלת האבטלה אולם אין עדיין גידול בביקושים לעובדים.

בחברות השייכות לענף התובלה אין עדיין סימני התעוררות – סימנים המשמשים בדרך כלל אינדיקטור חשוב לחידוש הצמיחה.

להלן מימצאי הסקר הענפיים:

תעשיה – בכל מדדי הפעילות בתעשיה נרשמה בלימה של הירידה שאיפיינה את חברות התעשיה הח מהחודשים האחרונים של 1984 (פרט לרביע הראשון של 1985). ברביע הנוכחי עלו הן התפוקה והן המכירות לאחר הקיפאון ששרר במחצית השנה הקודמת. כמו כן עלה הניצול האפקטיבי של כושר הייצור.

ההזמנות ליצוא שבידי החברות עלו ברביע הנזכר ולכן יש מקום לצפות לגידול היצוא ברביע הראשון של 1986. חלק מהעליה בהזמנות מצא ביטוי בגידול היצוא כבר בחודשים האחרונים של 1985. ישנן ציפיות לעליה ברמת הייצור ברביע הראשון של 1986. לא נמצאו ציפיות להגדלת שיעור האבטלה. ברביע האחרון של 1985 נמשכה הירידה בהזמנות מהשוק המקומי אולם בהתחשב בשינוי במדיניות המלאי קשה להסיק מסקנה ברורה לגבי רמת הביקוש של הצרכנים הסופיים.

ב־1986 ישנן ציפיות להתרחבות ההשקעות בתעשיה לעומת השנה הקודמת. מוזכר כי ב־1985 עלה מספר החברות שלא היו להן תוכניות השקעה לעומת מספרן ב־1984.

לאור הנתונים על הייצור, הזמנות לייצוא ותוכניות ההשקעה מוערך שצפויה עליה בתפוקה ובמכירות גם ברביע הראשון של 1986.

המסחר – נבלמה מגמת המיתון שאיפיינה את ענפי המסחר בששת החודשים הקודמים.

הבניה – ברביע הנזכר נמשכו תנאי המיתון שאיפיינו את הענף מתחילת 1984.

התחבורה – נמשכו תנאי המיתון שאיפיינו סקטור זה עוד מהמחצית השניה של 1985.

תזכיר של התעשיינים:

ירידה מדאיגה ברווחיות היצוא

מאת משה גבע

רווחיות היצוא ברבע הראשון של שנת 1986 היא בירידה מדאיגה – מתריע תזכיר שהוכן על ידי כלכלני התאחדות התעשיינים.

מנתוני אגף הכלכלה בהתאחדות התעשיינים עולה כי הרווחיות בחודשים ינואר – מארס 1986 תהיה נמוכה ב־11.1 אחוז לעומת שנת 1980 שהיא שנת הבסיס למדידת הרווחיות. הערכות הכלכליות מתבססות על אומדנים ראשוניים הנובעים מן ההנחה שהמדיניות לעידוד היצוא לא תשתנה בחודשים הקרובים. לדברי מחבר התזכיר קצב ירידת הרווחיות בשנה האחרונה הוא מתון רק הודות להתחזקות המטבעות האירופאיים. אלמלא תופעה זו היתה השחיקה ברווחיות היצוא ברבע הראשון של 1986 מגיעה לשיעור של 31.7 אחוז.

התזכיר קובע כי הירידה ברווחיות היצוא היא תוצאה של עליה בשכר העבודה ברבע האחרון של 1985 תוך הקפאת שער החליפין. כלכלני התעשיינים טוענים כי הירידה בעלות העבודה, עם הפעלת התכנית הכלכלית, בצרוף תכנית ביטוח שער טובה יותר בהשוואה לקודמתה היו למעשה פיצוי על ביטול התמריץ דרך הקרנות למימון הייצוא ועל הפסקת הפיצוי המיוחד.

עוד מורים נתוני התזכיר כי אם בשנת 1986 תישמר רמת היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) של חודש דצמבר 1985, נהיה עדים לירידה ראלית ביצוא בשיעור של כ 2.8 אחוזים בהשוואה לשנת 1985. זאת מאחר שבדצמבר 1985 ירדה כמות היצוא בכמעט 3 אחוזים מן הרמה הממוצעת של אותה שנה. זאת בעוד 1984 היתה המגמה הפוכה: בחודש דצמבר 84 היה היצוא התעשייתי גבוה ראלית ב 8 אחוזים לעומת הרמה הממוצעת של הייצא באותה שנה. בשנת 1985 הסתכם הגידול התעשייתי ב־ 7.55 אחוזים לעומת 1984, כעוד שעל פי הערכות התקציב הלאומי היה הגידול צריך להגיע ל 12 אחוז. אי עמידה זו ביעדי התקציב יוצרת פיגור של כ־200 מיליון דולר ביצוא התעשייתי (ללא יהלומים).

מדדים לריווחיות היצוא התעשייתי

(עפ"י מודל הועדה לבדיקת ריווחיות היצוא)

1980		100.0
1985	ינואר־מרס	95.2
	אפריל־יוני	99.1
	יולי־ספטמבר	98.8
	אוקטובר־דצמבר	79.3
1986	ינואר־מרס	88.9
	ינואר־מרס (אילולא התחזקות המטבעות האירופאים במהלך 1985)	68.3

קשיי „קונטרול דאטה" בארה"ב לא ישפיעו על השלוחה בארץ

מאת משה גבע

„קונטרול דאטה" חברת המחשבים השלישית בגודלה בעולם (אחרי „י.ב.מ." ו„דיגיטל") נקלעה לקשיים זה כשנה, אך נראה שהדבר לא יפגע בחברת הבת הפועלת בארץ. „קונטרול דאטה" הפסידה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 1986 270 מיליון דולר למרות שמחזור המכירות גדל ב־30 אחוז לעומת שנת 1984. המשבר הפוקד את החברה הוא בעיקרו תוצאה של ירידה בתורים המוזמנים עקב רוויה שחלה בשנה האחרונה בשוק המחשבים ועקב התחרות העזה מצד חברות יפאניות.

במסגרת תכנית הארגון מחדש החליטה „קונטרול דאטה" לפטר 10,000 מתוך 60,000 עובדים ברחבי העולם. כמו כן החליטו להתרכז סביב ייצור ציוד הקפי למחשבים באמצעים מתוחכמים כגון רובוטיקה, ולהפסיק את הפעילות בתחומים גלווים כמו חברות להשכרת רכב ומכוניות כרטיסים.

חברת הבת בישראל מעסיקה כ־200 עובדים ומספקת מחשבים ושרותי מחשב ללקוחות גדולים כגון: מערכת הבטחון והאוניברסיטאות. יונה שוהם מנכ"ל החברה בארץ אומר שאין כל קשר בין מצבה הפיננסי של חברת האם בארה"ב לבין חברת הבת הישראלית. שוהם טוען שעל פי חוקי הבורסה בארה"ב אין חברתו יכולה לפרסם נתוני מאזן בנפרד מחברת האם אך הוא מבטיח שמצב החברה בארץ איתן. לדבריו, גם חברת האם בארה"ב – המספקת בין השאר מערכות שליטה ובקרה לצבא האמריקאי – התחילה להתאושש השנה ובקרוב היא תוכל להצביע אף על רווחיות לאחר שתציג בעוד כחודש את המחשב המהיר ביותר בעולם מסוגו.

„קונטרול דאטה" בארה"ב ביקשה למנוע השתלטות עליה על ידי מכירת חברת הבת שלה קומרשייל קרדיט ב־1.3 מיליארד דולר. קומרשייל קרדיט קרויה בארץ „שרותי אשראי" ופועלת כחברת בת של החברה האמריקאית. החברה שוכנת באותו בניין בו שוכנת „קונטרול דאטה" בתל־אביב אך מנהלית מגדירים אותה „חברת אחות" בלבד ל„קונטרול דאטה". „שרותי אשראי" עוסקת בקניה בהשכרה של ציוד. גם מנהלה יורם רז אומר שחברתו אינה מפרסמת נתוני מאזן בנפרד מחברת האם בארה"ב. לדבריו זו נכונה למכור את החברה ירדה מן הפרק והחברה ממשיכה להיות בבעלות „קונטרול דאטה".

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

חלקת אלוהים הקטנה

באחרונה שמענו לעתים קרובות על קרבות מילוליים ועיסקיים בין ה"ה גוטמן, אדרי, באוון, לגרסמן ונוספים המשמשים כמנהלים בכירים עם סמכויות ניהול כמעט בלעדיות בתאגידים הסתדרותיים. בעבר מנכ"ל תנובה או הקואופ היו כפופים למזכיר חברת העובדים ופעלו עפ"י מוצא פיו בלבד. במשך השנים התפתח המשק הישראלי קדימה והמערכות מצומצמות בתיפעולן האנושי הפך המשק למורכב ובעל אופי פעילות רחב יותר. כך אירע גם במשק ההסתדרותי.

יעקב לוינסון היה מהראשונים שהבין את הכח הטמון בבנק הפועלים, עד לתקופת לוינסון שימש הבנק כמקום מקלט וכיבוד לגמלאים מודקנים, במקום קופה מרכזית לכלל ההסתדרותי. שינוי תפיסה כלכלי מוצדק זה יצר אימפריות ראשוניות מאוד ואימפריות קטנות יותר מאידך. פתאום במקום הנהלה מרכזית אחת נוצרו מינהלות אזוריות, וחלקי אגפים, ניתן דגש לשיווק ולמשאבי כח אדם, בקיצור ימי החלוציות של סוניה ולמן חלפו והגיע משטר עבודה מודרני ומתקדם.

עם ההתקדמות הניהולית נפגמה הריכוזיות המינהלתית של ההסתדרות, נכון שמתקיימות פגישות, ישנם דיונים ואפילו ניירות עבודה אך האימפריות גדולות ועימן הביצורים והעצמאות שלהן. הביצורים נוצרים ברמות חברות בנות, אגפים וגידול בפעילות שאינו מאפשר פיקוח כבעבר עקב היקף המחזורים והגידול בכח האדם, שכמהותו הופך למקצועי ונטול פיקוח מרכזי. ישנה יותר יוזמה אישית בחלוקה ברוכה, יותר אמצעי פירסום ויחסי ציבור, חשיפה גדולה מבעבר לתקשורת ועצמאות שהפכה ממשורה לזרם שוטף כמעט בלתי ניתן לעצירה.

קאדר המנהלים התרחב ועימו קטנה האמונה ביכולת ההכוונה של גורם מרכזי. מכיוון שנוצרו הממלכות מרשה לעצמו כ"א מהמנהלים הבכירים להגן על כבוד מפעלו ומוסדו ולעתים הדבר נעשה משיקולי כבוד מפוקפקים למדי אשר מסתירת בוודאי אינם מועילים. כמה זמן נדרש למינהלת חברת העובדים לכפות על רפי אדרי את שילוב שיכון עובדים עם סולל בונה, הפרשה נמשכת למעלה משנה ואדרי מתנגד ומוחה ומתריע עד שאפשר לחשוב שמדובר בעסק פרטי ולא בעסק הסתדרותי שהוא „רק" מנהל בו, אפילו מנהל בכיר.

ה"ה לגרסמן ובאון מחרימים איש את רעהו, תנובה עורכת מבצעי הוזלה דווקא לא בקואופ, זה משיב מלחמה שערה באמצעות הקטנת המגעותיו בתנובה ב–25% לצרכן „חזור חלילה". בגן ילדים היו נוזפים בילד סורר, ה"ה רוזוליו מזכיר חברת העובדים מדבר אל ליבם של מנהליו, יתכן שרוזוליו אינו אמשריה מספקת, יתכן שלבאון ולגרסמן ממלכות חזקות, הכל יתכן חוץ ממה שמתרחש ונובל בבדיון של גן ילדים המסרבים להתבגר. אולי הגיע הזמן שמישהו ינענע את החברה האלה ומהר לפני שכולנו נקנה בשופרסל ובשטראוס...

עניינים שבגישה

א. בגו לזבל, דמות ידועה למתעסקים בבורסה לנ"ע, סגנוני מפתיע לעיתים אפילו מצחיק משהוא, לזבל תבע ממקימי רנות שלא לפרקה בתוקף העזבה שהחזיק 12% ממניות החברה. לזבל התעסק בעבר בפדיון מלוות ממשלתיים בטרם הגיע מועד פרעונם המתבך בכך עם האוצר. לזבל שב בכתרות, למדנו שה"ל מבקש לרכוש את חברת הברוקרים לשואה השייכת לאייזנברג. בהתחשב בכך שמספר ברוקרים נסגרו, חלק התאחדו, וחלק פרשו לפנסיה מוקדמת מחמת חוסר עיסוק, מפתיעה לפיכך הצעתו של לזבל, ימים יגידו אם היא בכלל הצעה רצינית או שמא פירסום גרידא.

ב. ארבעה שרים קובעים פגישה במסגרת ועדת שרים שתפקידה להחליט על מחירי האנרגיה. שר אחד הודיע שלא יופיע, השני מגיע אך לא נכנס לפגישה מכיוון שהשלישי גם הוא לא הגיע: ממש מזכיר את המזמור „חד גדיא דזבין אבא", רק שזה כלל אינו מצחיק אפילו עצוב. בסוף ישב לו שר האנרגיה ומחליט להוזיל את המחירים ב־3%, מייד מודיע שר האוצר שהוא אינו מסכים ולא יהיה כדבר הזה שר אחד ישמש כערכה שלמה. ממש גן ילדים.

ג. ביום רביעי שעבר המתין הנגיד משה מנדלבאום לפגישה קצרצרה עם עו"ד רם כספי המייצג את קבוצת רסקו, שניהם נדברו להפגש לכמה דקות בלבד. הנה במועד הפגישה מופיע כספי בלווי צוות גדול הרוב של אנשי רסקו ובפיו בקשה לקבלת סיוע נרחב לחברה המצויה כידוע בקשיים. קיבלו קפה ואולי גם קרואסון ותה בלימון ונענו בשלילה, כנראה חשבו שבפגישה קצרצרה אפשר יהיה לסגור בזוק של 25 מיליון דולר לערך, טעות בידם. בארץ מצוי נייס קידש המחזיק בכ־50% לערך מהשליטה ברסקו, אולי מהראוי שה"ה תגר, באמון וקידש יוזימו ממון מכיסם לקופת רסקו במקום להגיע לפגישות מהירות עם הנגיד. אם ברצונם של ה"ה הנ"ל להמשיך במשחקי הילדים ביניהם אפילו הדבר מטיל ספק על קיומה של רסקו שימשם להם, אם ברצונם למצוא פתרונות שיתחילו לעבוד ברצינות ותוך שלום בית.

ד. במסגרת עליות השערים האחרונות בבורסה נמצא כנראה מאגר נפט או זהב או אוצר בלום אחר במניות אלרוב, אקרשטיין, שנהר, סולל בונה. אחת משתיים, או שעיסקי החברות הללו פורחים ולפיכך גם שער מניותיהם, או שמא נפלו שלל לספקולנטים מורפים שכבוע הנפילה כך מצב הנפילה, ימים יגידו, ראו הוזהרתם.

ה. הגיע הזמן שקרנות הנאמנות של בנק לאומי יתחילו להסביר לנו חלק מפעילותם באחרונה. במשך שנת 1984 היוו קרנות בל"ל הגורם היחידי כמעט שפעל בבורסה, גם בשנת 1985 שרד אותו מצב, שנתיים אלו היו שנות השפל הגדול בבורסה.

הנה משתנה המגמה ומתחילה „הבראה" כלכלית ובל"ל יושב על הגדר ולעיתים מוכר מה שמכונה בעגת הבורסה – מקטין אחזקות.

אם בל"ל טועה הרי שטעותו הינה בגודל ועשויה לגזול ממנו את הבכורה המוחלטת בשוק ההון, אם בל"ל צודק הרי שלקוחות פועלים דיסקונט ובטוחה הולכים להפסיד ממון ניכר שכן אלה מהמרים בניגוד לבל"ל על שוק חיובי בפעילותו.

מוזר רק שבשנות השפל תיפקד בל"ל בווליום גבוה ובצליל אחד וכיום כשאפשר לעודד ואולי להרוויח לאחר השפל חוזר בל"ל לשיקולים מעט מוזרים.

שיהיה ברור לכולנו ובאופן חד משמעי, שוק ני"ע יהיה חיובי רק עם בל"ל ולא בלעדיו, לפיכך מאוד מעניין לדעת ולהבין את שיקוליו.

ו. ה"ה א. מלצר מנכ"ל תעשיות רוגוזין תפס את אלוהים במקום מאוד מסויים ואישי..., שימו לב לתנאי העסקתו כמפורט דלקמן – שכר שנתי $120,000 + רכב, אש"ל וכל הוצאה הקשורה לעבודתו. בנוסף רשאית החברה לתת למלצר בונוס מיוחד מעת לעת ותוקף ההסכם לעשר שנים. תזכרו שמדובר במפעל באשדוד שהשבית את עצמו בשלושה חודשים שלמים ופיטר עשרות פועלים במסגרת השבתת מגן או מעשיה דומה.

תזכרו שהסך הנ"ל משמעותו הוצאה גדולה בהרבה באופן מעשי עם מיסוי ותנאים סוציאליים. תזכרו שמדובר בחברה המצויה בתהליך שיקום אך עדיין לא יצאה ממנו לחלוטין. תזכרו שלא מדובר במפעלי ים המלח או בצ'ייס מנהטן בנק או אפילו באייזנברג, סתם חברה ציבורית קטנה ובינונית, נשאלת השאלה – עד מתי?

עולם אחר – צרכנות

רחוב אבן גבירול בת"א פינת המאספים, שתי חנויות רהיטים האחת שמה הביטאט השניה נוביטה. רעייתי הוליכה שכאן יש מציאות, הרגשתי כשה מובל לטבח אך למען שלום בית פסעתי קלילות בבזיון חנות הרהיטים נוביטה.

בכניסה מוצגת מערכת ישיבה במחיר צנוע ובמבצע $10,000 לערך, כן קראתם טוב עשירה בירוקים. מייד הבנתי שאפילו רעייתי אכלה לוקש וזה מייד שיפר את מצב רוחי ובעיני דמיוני כבר חזיתי בחשבון הבנק שלי ממשיך להיות יציב ואיתן.

פסענו פנימה, מערכות אוכל ב־ 4000 $ זה עניין של מה בכך, מערכות סלון ב– 6000 $ נחשבות לזולות ואיזה סט שולחנות קטנים לקפה באלפיה ידקרקה זה לעניים בלבד...

בתור צעיר עדין המקסק שהרצה לנו על־אפיים, תוקם ויופים של הרהיטים, סיפר לנו שהמכירה מתנהלת יפה, ולתמיהתי בעיקר נמכרות מערכות הישיבה של $10,000 ויש קהל קונים ניכר.

בהביטאט הסמוכה חוזר הסיפור על עצמו, הפעם אולי שונים השמות, במקום סלון של מוולף ישנו ריהוט של סקמפליני ובמקום קאסטלי ישנו יוצמה אחר המבקש מחירים כמעט זהים. התפלאו היתה תנועה עדה למדי בזמן שהותנו במקום, נכנסו אנשים שנראו בהולם נורמליים שאלו אודות מחירים וגם קנו, מיקוח כמעט ולא היה, הכל שקט אלגנטי וסולידי, אירופה. הגישו לנו קפה בספלי חרסינה מעודנים, פרקע מוסיקה רכה שפגבית משהוא, לא הבנתי מדוע עדיין לא הבחינו שאנו רחוקים מלהיות קונים פוטנציאליים...

פסענו החוצה ותמרת נעורי החליטה שישנה חנות מעניינת נוספת הקרויה להרקאה בכבר המדינה בת"א, בדקתי שבכבר מתחים כיאות ונעלי נקיות, נתתי הבעה פילוסופית רצינית, ופסענו פנימה בנאון תוך הפגנת שייכות למעמד חברתי רם, מיניקום ועוד... גם כאן הסיפור די דומה, דקורציה מוזהבת, ריבוד מעודן ומחירים שרק ה"ה רקאנסי ויוחננוף מסוגלים לשלם, אני לא. במקום רפאלי וקורקציגין הופיעו מישל והיברה המעטה שוב פריך רק ברמות מרשרשים כבריים כדי הרמיזן. כדאי שתזכרו ותדעו שישנם דברים מסוג, שכזה במיוחד לפני שמקצצים ברמי הביטוח הלאומי לילד השישי, במו עינינו ראינו ובמו אוזנינו שמענו.

* הכותב הוא יועץ השקעות.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

וילות ובתים | דירות למכירה | דירות מרוהטות | דירות בשכר חודשי | הצעות עבודה | מכוניות | ביקוש רב | עסקים | רהיטים | פוליש וניקיון | מציעים למכירה | רוצים לקנות | פירסום | טלויזיה | ריפוי והרזיה | שירותים | הכרויות

● הכרויות לאנשי־עסקים, ל־תיירים ברמה אקסקלוסיבית, ל־נשים תיכף — 03־239020 „ידיעותי־".

● אקדמאית 23 נאה חובבת ים ושירים... מתוך שלוני „קשרי" להכרויות — 03־732839 ‎9.00—21.00 ‎04־446023

נרשמו לנישואין, אשקלון

● בן עטר משה בן אליאס, רווק ישראל, אשקלון; סלול אליס בת אהרון, רווקה ישראל, אשקלון.

● גמליאל אהרון בן יוסף רווק, ישראל, אשקלון; חבשוש אורה בת סעיד רווקה ישראל, אשקלון.

● גרשי אמנון בן אברהם רווק ישראל, אשקלון; עזורי אסתר בת משה, רווקה ישראל, ראש העין.

● רוקח שלמה בן חנניה רווק ישראל, אשקלון; שימנן ברכה רווקה בת יוסף רווקה ישראל, חולון.

● כהן מאיר בן אליהו רווק ישראל, אשקלון; שחר אסנה בת סבון רווקה ישראל, אשקלון.

מושב בטחה

● הדר זבולון מושב בטחה; והכלה המיועדת יפה אגזון, הרשכת אישקים בנגב.

● הכרות פרטית אקסקלוסי־בית ברמה גבוהה ובסודיות — „רווית" 03־702277.

לעבודה בחו"ל

דרושים

1. מודדים מוסמכים

2. מנהלי עבודה – לעבודות עפר

ידיעת השפה האנגלית על בוריה – חובה.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 8182 חדרה.

[illegible]

הלוח הכללי ידיעות אחרונות דבר ראשון בבוקר

[illegible]

בעוד הנרי קיסינג'ר מסייר במוזיאון ישראל בירושלים ומזין עיניו בתמונות, עוסק פועל הנקיון הערבי בשלו בלי להתרגש, כי מה יום מיומיים.
(צילום: רחמים ישראלי)

הרשויות הערביות קיבלו הזרמה ולא ישבתו מחר

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

מזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות החליטה לבטל את השביתה שאמורה היתה להתחיל מחר.

ההחלטה על ביטול השביתה נתאפשרה לאחר שמשרד הפנים העביר לקופות הרשויות הערביות מיליון ו־400,000 דולר, והתשלום הראשון מכלל הסכום שהחליטה הממשלה להעניק לרשויות הערביות.

בפגישה שהתקיימה לפני שבועיים בין נציגי הרשויות הערביות לבין ראש הממשלה, שר הפנים והשר עזר ויצמן, הוחלט להעניק לרשויות הערביות 4 מיליון דולר לכיסוי גרעונותיהן, המסתכמים ב־7 מיליון דולר.

הרשויות הערביות התחייבו לכסות בעצמן שלושה מיליון דולר מהגרעון.

יושב־ראש הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות איברהים נימר הביע תקווה, ששר הפנים יצחק פרץ, האמור להיפגש מחר עם נציגי הרשויות הערביות, יגלה הבנה לדרישותיהם ויסכים לתקן את בסיס התקציבים של הרשויות הערביות. בכך אפשר יהיה למנוע, לדברי נימר, גרעונות חוזרים בתקציביהן.

סופר „דבר" מציין, שעם הזרמת החלק הראשון מהמענק המיוחד לרשויות הערביות אף ימנעו מוסדות הציבור הערביים מלהצטרף לשביתה כללית במגזר הערבי כולו.

יוצרים ערבים מהגדה יוזמנו לוועידה של הציירים והפסלים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

ההחלטה להזמין שניים או שלושה אמנים ערבים מן הגדה כאורחי הוועידה השמינית של אגודת הציירים והפסלים בישראל, שתיפתח בסוף השבוע בחיפה, התקבלה על ידי הוועדה המארגנת של הוועידה, שהתכנסה בסוף השבוע בירושלים.

יו"ר הוועדה המארגנת גרשון קניספל, אמר אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה, כי ההחלטה התקבלה בעקבות פנייה של חברי האגודה בירושלים, שביקשו — לדבריו — לאפשר מתן התבטאות לאמנים ערבים המתגוררים בשטחים ואשר מבחינה משפטית אין אפשרות לקבלם כחברים באגודה.

קניספל הטעים, כי הוחלט לאפשר לאמנים הערבים מהשטחים לשאת בוועידה דברי ברכה במסגרת הדיונים, אך לא תוענק להם הזכות ליטול חלק בדיונים עצמם או להשתתף בהצבעות.

הוא הוסיף, כי האגודה הארצית של האמנים ויוצרים בישראל חברה ב„אונסק"ו" ובארגון זה „קיימת רגישות ביחס לנושאים שעלולה להיות בהם אפליה בין אמן לאמן ובין יוצר ליוצר, בגלל מוצא או השתייכות הפוליטית".

יו"ר סניף חיפה של אגודת הציירים והפסלים, גדליה גונן, אמר בשיחה עם עיתונאים, כי ההחלטה לאפשר לאמנים הערבים מהגדה להשתתף כאורחים בוועידה הארצית לא הובאה לידיעתו, או לידיעתם של נבחרים אחרים בסניף החיפאי.

על סדר יומה של הוועידה הארצית השמינית של אגודת הציירים והפסלים, שתיפתח ביום ה' באודיטוריום על הכרמל ותימשך יומיים, יועלו כמה הצעות לשינויים בתקנות. בין היתר, יוצע לשנות את שם האגודה מ„אגודת הציירים והפסלים בישראל" ל„אגודת אמנים יוצרים בישראל", כדי לאפשר את קבלתם לאגודה של יוצרים, כגון צלמים אמנותיים, המאיירים, מעצבי גובלנים, אמני הדפסים, קדרים ואמנים אחרים. כן יוזמנו להימנות עם חברי האגודה כל אמני קיבוצי התק"ם והקיבוץ הארצי.

הצעה אחרת לסדר היום קוראת לפתוח את שורות האגודה בפני יוצרים ערבים. „אגודתנו" — כך נאמר בהצעה זאת — „היא בין ההסתדרויות שאחוז נכבד מחבריה בא מן הציבור הערבי, והדבר מחייב את חבריה לרגישות־יתר ולפתיחות בתחומי המאבקים לשוויון זכויות. „לא נוכל להישאר אדישים כלפי הנעשה בקרב אמנים ערבים הפועלים מעבר לקו הירוק, ואין אנו רואים כל פסול בשיתוף־פעולה על בסיס של תערוכות משותפות, כפי שנערכו בשנים האחרונות" — כך לשון ההצעה.

יצויין, כי אגודת הציירים והפסלים בישראל מונה כיום 2,000 חברים מכל חלקי הארץ, בהם כ־40 אמנים ערבים, רובם מאיזור הצפון. בוועידה ישתתפו 71 צירים של סניפי האגודה מכל רחבי הארץ.

מהיום העיירה כרמיאל – עיר מתגשם חזונו של לוי אשכול

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

כרמיאל מוכרזת היום לעיר. ברוך ונגר, שהיה ראש צוות ההקמה של הישוב, שטקס חנוכתו היה ב־29 לאוקטובר 1964, בהשתתפות ראש הממשלה דאז לוי אשכול, שהיה זה שהגה את הקמת כרמיאל כעיר נפה בגליל המערבי, יכהן עתה כראש העיר החדשה.

בטקס היום, שייערך בהשתתפות מוזמנים רבים, משתתף כאורח כבוד שר הפנים הרב יצחק פרץ.

בכרמיאל חיים היום כמעט 20,000 תושבים והעיר היא מרכז לחבל המדע, חבל שנות ה־2000 בגליל. כרמיאל זכתה פעמים אחדות בפרסים מיוחדים על איכות חיים, אוכלוסייתה מורכבת — שווה בשווה כמעט — מעולים חדשים ומתושבים ותיקים, שבאו אליה ממרכז הארץ. כ־10 אחוז מתושבי כרמיאל אקדמאים, אולם כיום יש בה אבטלה ניכרת, וכמעט 1,000 איש רשומים בלשכת שירות התעסוקה המקומית כדורשי עבודה.

בכרמיאל יש היום כ־70 רופאים, 120 אחיות ו־600 מהנדסים, הנדסאים וטכנאים.

1985 – שנת השיא במיעוט העלייה לארץ

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בשנה 1985 עלו לישראל מחצית ממספר העולים בשנת 1984. 10,700 עולים ועולים בכוח באו בשנת 1985. בשנת 1984 נרשמו כ־20,000 עולים. 1985 היתה, איפוא, השנה שבה נרשם המספר הקטן ביותר של עולים מאז קום המדינה, כך נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מבין אלה שבאו בשנת 1985, היו 5,500 עולים ו־5,200 עולים בכוח.

עיקר הירידה נרשמה במספר העולים מארצות אפריקה, שמהן הגיעו אך 2,300 עולים, לעומת כ־9,000 אשתקד (שפירושו: ירידה של 75 אחוז). מיתר הארצות — מלבד מאפריקה — הסתכמה הירידה במספר העולים ב־1985 ב־25 אחוז.

46 אחוז מעולי שנת 1985 היו בני 20 עד 44 בעת עלייתם (לעומת 39 אחוז מבין עולי 1984). 10 אחוז היו בני 65 ומעלה (לעומת 8 אחוז מעולי השנה הקודמת). אוכלוסיית העולים־בכוח צעירה יותר מאוכלוסיית העולים.

מבחני כושר קבוצתיים בביה"ס היסודי – רק בהסכמה

מאת סופר „דבר" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי הורה אתמול להפסיק לאלתר מבחני כושר קבוצתיים לכלל התלמידים בכיתות א'–ו'. שמואלי פרסם את החלטתו בחוזר מיוחד, שהופץ לכל מוסדות החינוך. עם זאת, ההוראה אינה מתייחסת למבחני כושר אינדיווידואליים שיתקיימו בהתאם לצורך.

חלק מן ההמלצות חייבו גיבוש נהלים מעשיים הקמת גופים להחלטה ולאישור. המנכ"ל החליט לא להמתין עוד והורה, כאמור, לחדול מיד מעריכת המבחנים.

מבחני כושר קבוצתיים לאיתור תלמידים מוכשרים למסגרות מיוחדות יותרו מעתה רק בתנאים הבאים: הודעה להורים שהמבחנים אינם חובה; המבחנים יתקיימו רק לאחר שניתנה להורים זכות התנגדות; תוצאות המבחן לא ישמשו למטרות אחרות; בתי־הספר יקבלו רק רשימות שמית של תלמידים שאותרו לתוכניות המיוחדות, ובכל מקרה לא יועברו אליהם תוצאות מפורטות של המבחנים.

מבחני כושר לצורך איבחון מסגרות או לשם מחקר יהיו אנונימיים. נמסר, כי משרד החינוך יפרסם בחודשים הקרובים את כל הנהלים הקשורים לעריכת מבחני כושר.

הופסקה השביתה במעלה־יוסף כדי „לתת לממשלה הזדמנות"

(ע). — השביתה במועצה האזורית מעלה יוסף, שהקיפה 22 מושבים ומצפים, הופסקה אתמול למשך שבועיים, לאחר 12 יום שבהם לא ניתנו כל שירותים ולא היו לימודים.

נמסר, כי ההחלטה בעניין זה נתקבלה בישיבת־חירום של ועדי המושבים, יחד עם הנהלת המועצה.

יו"ר המועצה האזורית מעלה־יוסף יעקב אמר אתמול, כי ההחלטה נתקבלה כדי לאפשר למשרדי הממשלה להעביר למועצה את הכסף המגיע לה לשם המשך פעילותה השוטפת.

„אל־על" לא תטוס היום למנצ'סטר

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר"

„אל־על" החליטה לא לקיים את טיסתה היום מישראל למנצ'סטר בבריטניה, בגלל שינויים בסדרי הבטחון בנמל התעופה הבין־לאומי שם. נוסעי החברה האמורים לצאת מישראל למנצ'סטר יגיעו באמצעות „אל־על" עד לונדון ומשם באמצעות חברות אחרות למנצ'סטר.

נוסעי החברה שהיו אמורים לצאת ממנצ'סטר לישראל יועברו על ידי חברות אחרות ללונדון ומשם בטיסת „אל־על" לישראל.

„אל־על" החלה אתמול להעביר הודעות ל־60 הנוסעים האמורים לצאת מישראל למנצ'סטר ול־90 הנוסעים שהיו אמורים לצאת ממנצ'סטר לישראל על השינויים שחלו בטיסותיהם.

דובר „אל־על" מסר אתמול לסופר „דבר", כי השינויים בסדרי הבטחון שהונהגו בנמל־התעשפה של מנצ'סטר מונעים מהחברה להפעיל את הטיסה השבועית הרגילה לשם. לדבריו, קיבלה הנהלת „אל־על" הודעה מהרשויות במנצ'סטר, שעליה להעביר את דלפקי החברה למרתף בטרמינאל של שדה־התעופה ובדרך זו לבודד אותה משאר חברות התעופה הפועלות שם. ממרתף זה מופעלות, בדרך כלל, טיסות אך ורק לבאלפסט על ידי חברות תעופה שונות.

העברת דלפקי „אל־על" למרתף הבניין אינה מקובלת על הנהלת „אל־על", הדורשת שיכירו בה כמו בשאר חברות התעופה הבינלאומיות הפועלות משדה זה, ולא יפלו אותה לרעה.

השבוע יקיימו נציגי „אל־על" שיחות עם הגורמים המתאימים במנצ'סטר, כדי למצוא פתרון עוד לפני הטיסה השבועית הקרובה שנועדה ליום שני הבא. כאמור יועברו נוסעי „אל־על" מישראל למנצ'סטר וממנצ'סטר ללוד בטיסות „אל־על" דרך לונדון.

הטיסה של „אל־על" למנצ'סטר היתה בנתיב לוד—בריסל. היום תיפסק הטיסה בבריסל.

כינוס חירום של 100 ועדי עובדים בעכו נגד האבטלה

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

כינוס חירום שאורגן על ידי מועצת פועלי עכו ושבו לקחו חלק כ־100 ועדי עובדים, המייצגים את רוב מקומות העבודה בעכו, קרא אתמול למאבק בלתי מתפשר בנגע האבטלה, למען שיפור מצב התעסוקה והשכר בעיר.

באי הכינוס קראו לממשלה להביא לתפנית מיידית, לקראת צמיחה ופיתוח, לאחר שציבור העובדים תרם ככל יכולתו ויותר מכך להצלחת התוכנית הכלכלית.

הדוברים בכינוס אמרו, שציבור העובדים בעכו לא ישלים עוד עם מדיניות הפוגעת במפעלי התעשייה בעכו והוא יתרום כאיש אחד להפגנות ולפעולות מחאה, לפי הוראות מועצת פועלי עכו.

מזכיר מועצת פועלי עכו יהושע כץ אמר בכינוס, כי מספר דורשי העבודה בעיר הוכפל תוך שנה והגיע ליותר מ־1,000 איש, ומהם כ־460 מובטלים יותר משישה ימים ומקבלים דמי־אבטלה.

הגמלאים מוחים בחריפות על הכרסום בהכנסותיהם

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

המזכירות של הסתדרות הגמלאים התכנסה אתמול לדיון מיוחד, לנוכח הכרסום המתמשך בהכנסות הגמלאים.

יו"ר הסתדרות הגמלאים אוריאל אברהמוביץ דיווח לחברי המזכירות על הפעולות לביטול הוצאת מס־ההכנסה על קצבאות הזקנה. הוא תקף את הודעת הממשלה להקטין את תוספת החוק ההסדר למת לכ־200,000 גמלאים.

חברים במזכירות התבטאו בדברים תקיפים, על מדיניות הממשלה כלפי הגמלאים. הם טענו, כי „זרקו את הפנסיונרים לרחוב". „אלה שמטפלים בנו בפנסיונרים רק בכסא"ו. „משקרים לנו מ־א' עד ת' ונותנים לנו את האות השביעית".

סגנית שר הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שהופיעה לפני חברי המזכירות, עמדה על מגרעותיו של חוק הסיעוד החדש, שייכנס לתוקף באפריל השנה. ארבלי־אלמוזלינו ציינה, כי החוק החדש אינו אוניברסאלי ואינו מקנה זכויות לכל האוכלוסייה המוגדרת כנתונה במצב סיעודי, אלא רק למי שהכנסתו מגיעה עד רמה שנקבעה בחוק. מכאן נובע, לדבריה, שהזקוקים לסיעוד אשר הכנסתם בינונית לא יהנו מהזכויות הכלולות בחוק.

סגנית שר הבריאות הסבירה, שהחוק החדש אינו מתייחס כלל לאוכלוסיית העולים החדשים. לדבריה, „החוק שתלינו בו תקוות רבות הוא דל מבחינת הזכויות ויקיף אוכלוסייה מצומצמת בלבד".

בהתייחסה לקופת חולים הכללית, אמרה ארבלי־אלמוזלינו, כי מצבה נעשה גרוע.

לדבריה, קופת חולים קיבלה מהממשלה הנוכחית מעט תמיכה כספית לעומת כל הממשלות הקודמות.

הסתדרות הגמלאים תקיים ביום ה' משמרת כינוס־חירום ארצי בתל־אביב בהשתתפות ח"כים מכל הסיעות ומנהיגים בשדולה למען הגמלאים.

7,000 ילדים יטעו 2,500 עצים בת"א בט"ו בשבט

7,000 תלמידים מגני ילדים ומבתי ספר יסודיים מתל־אביב־יפו יטעו השנה עצים בט"ו בשבט. התלמידים יטעו 2,500 עצים, על פני שטח של 48 דונם בכל רחבי העיר. העצים שיינטעו יהיו שקמים, פיקוסים וצאלונים.

באפיקים אכלו אתמול בידיים – כל הסכו"ם נעלם

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

מה רבה היתה הפתעתו של עובד חדר האוכל בקיבוץ אפיקים, כאשר בא אתמול בשעת בוקר מוקדמת למלא את תורנותו בחדר האוכל וגילה, כי כל 3,200 כלי הסכו"ם המשמשים את חברי המשק בחדר האוכל נעלמו כלא היו.

חיפושים קדחתניים שנמשכו שעה ארוכה בכל פינות חדר האוכל של הקיבוץ ובסביבתו העלו חרס. מקצת חברי המשק נאלצו לאכול את ארוחת הבוקר שלהם בידיים, ומקצתם אילתרו להם כלי אכילה חליפיים.

לאחר־מכן, התגייסו חברים רבים למבצע חיפושים בכל חלקי המשק אחרי כלי הסכו"ם האבודים. הם חיפשו במקלטים, בכיתות בית הספר ובגני הילדים, חיפשו בפינות הטבע הכונות ובכל מקום שרק אפשר — לשווא.

בלית־ברירה, נאלצה האקונומית של הקיבוץ נחמה זמרטוב להוציא את כלי הסכו"ם החדשים, שנרכשו במיוחד לליל הסדר, ולהגישם לחברים. את ארוחות הצהריים והערב אתמול כבר אכלו החברים בכלים החדשים.

כאשר נראה שפרשת היעלמות הכלים אינה מהתלה, הוזמנה לקיבוץ אפיקים משטרת טבריה, שפתחה בחקירה. עד אמש לא נמצא דבר, ובאפיקים מתנחמים בכך שהכלים שנעלמו היו מסומנים בשם הקיבוץ. שוויים של כלי הסכו"ם שנעלמו מגיע לכ־1,000 דולר.

אתמול, לאחר שלא נתגלו הכלים הנעלמים, הוחלט בישיבה מיוחדת של מזכירות הקיבוץ לסגור לאלתר את חדר האוכל לאחר שעות העבודה ובלילה.

בקלפי אחת בקרית־גת יהיו בחירות חוזרות למועצת הפועלים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

בית המשפט המחוזי בירושלים קבע, שבקלפי מספר 16 בבחירות למועצת פועלי קרית־גת ייערכו בחירות חוזרות.

בקלפי זאת רשומים 450 חברי הסתדרות, ולתוצאות ההצבעה החוזרת, שתערך ב־4 לפברואר, לא תהיה משמעות לגבי חלוקת המנדאטים הסופית במועצת הפועלים — 10 מערך ו־7 ליכוד.

כזכור, ביקש הליכוד לפסול את הבחירות למועצה זאת, בטענה שהיו בהן זיופים. ערעור במוסדות ההסתדרות נדחה, ואז השיג צו מניעה, שאסר עד כה על כינוס מועצת הפועלים, לשם בחירת המזכיר החדש משה אלמוליגו מה־מערך.

הבחירות החוזרות בקלפי מספר 15 תיערכנה משום שהיא מוקמה ביום הבחירות במקום אחר מאשר נקבע לה תחילה.

ראש סיעת הליכוד במועצה מר עלי שדרות שלום הלוי — לשעבר פעיל „העבודה" ומזכיר המועצה המקומית — עמד להיבחר מזכיר על־ידי קואליציה של הליכוד, התחיה, ש"ס והרשימה המקומית, כמזכיר מועצת הפועלים בעיירה.

העלאה של 20 אחוז בתגמולים לנכי צה"ל ולמשפחות השכולות

מאת סופר „דבר"

התגמולים למשפחות שכולות ולנכי צה"ל יועלו ב־20 אחוז מן האחד בפברואר, בנוסף להעלאה הכללית שיקבלו כל עובדי המדינה, בשיעור של 11 אחוז — סיכם בירור [illegible] בין אגף השיקום שבמשרד הביטחון והאוצר.

סיכום זה הושג בגלל השחיקה הקשה שחלה, בתגמולים למשפחות השכולות ולנכי צה"ל. תוספת זו תחייב תוספת של 18 מיליון שקלים חדשים לתקציב הבטחון, וראש אגף השיקום במשרד הבטחון אריה פינק הגדיר את התוספת כ„תוספת הוגנת, המיטב שניתן להשיג".

פינק גילה עוד בפגישה עם כתבים צבאיים בתל־אביב, כי בתום חצי שנה יסתיימו הבירורים, שבמסגרתם ניתוק התגמולים לנכים ולמשפחות שכולות מהצמדתם לשכר עובדי המדינה. כך יוצמד, לדבריו, מדד אוביקטיבי יותר להצמדת התגמולים, מדד כגון השכר הממוצע במשק, או מדד המחירים. [illegible] הוא שיש לנתק את הצמדת הנכים משכר עובדי המדינה. [illegible] דים, לדבריו.

שר הביטחון יגיש בקרוב הצעה לתיקון חוק התגמולים, לפיה יקבלו תגמולים קבועים, רק נכים שדרגת נכותם היא מעל 20 אחוז. כיום מקבלים תשלומים קבועים גם נכים שדרגת נכותם היא 10 אחוז — ואלה מהווים כחמישים אחוזים מכלל נכי צה"ל.

התיקון המוצע מתייחס רק לנכים חדשים. לגבי הנכים הרשומים כבר באגף השיקום לא יחול השינוי, אלא אם כן יביעו את הסכמתם לקבל תשלום חד־פעמי במקום תשלומים חודשיים קבועים.

20,000 תאונות בשנה במוסדות־החינוך בארץ

מדי שנה בשנה נגרמות 20,000 תאונות במוסדות החינוך בארץ. על מחצית מהן נמסרים דיווחים ועל מחציתן אין כלל דיווח מסודר, שממנו ניתן להסיק מסקנות. 1,000 תאונות נגרמות בגלל רשתות החשמל הבלתי־תקניות, הלא־תקניות והמיושנות, במיוחד בבתי־הספר הפועלים במבנים בני 30—40 שנה — כך קובעים מומחי המוסד לבטיחות ולגהות, בתום מיבצע ההסברה שנערך לאחרונה בשיתוף עם חברת החשמל.

לדוגמא ניתן לציין מוסדות חינוך בתל־אביב, שבהם רשתות החשמל הן עוד מימי המנדאט, והסכנה הכרוכה בשימוש בהן, לדברי מומחי המוסד לבטיחות, רבה ביותר.

לדעת אנשי המוסד לבטיחות ולגהות, נגרמות תאונות חשמל בבתי הספר עקב שימוש במתקנים חשמליים פגומים, כתוצאה ממגע־אוויר וכן בגלל שימוש לא נכון במתקנים ובמכשירים. בחלק מבתי־הספר גם מערכת ההארקה אינה מתפקדת כראוי.

רוב מערכות החשמל בבתי הספר ובמוסדות החינוך האחרים בארץ אינן עומדות בלחץ המכשירים החשמליים בעלי ההספק הגבוה, כגון מזגנים, תנורים ומחממים שונים. המומחים מתריעים על כך שעובדי התחזוקה (השרתים), שאינם חשמלאים בתעודות חשמלאי, עוסקים בבר על בתיקוני חשמל — דבר שהוא עבירה על החוק מחד גיסא וסכנה בטיחותית, רבה מאידך גיסא.

בצער רב הננו להודיע על פטירתה של חברתנו

יונינה (קרמרמן) קרונהיים

ההלויה תתקיים היום, יום שני י' בשבט תשמ"ו 20.1.86 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקבוץ דפנה.

המשפחה
ובית דפנה

אנו מודיעים על פטירתו של גמלאי „תנובה"

החבר **אליקים קרמרמן** ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

תנובה סניף מחוז חיפה
ההנהלה וועד העובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתו של החבר

מרדכי דבש

ומשתתפים בצער המשפחה

ההליה תצא מבית יד לבנים בכפר ויתקין, היום, יום שני, י' שבט תשמ"ו 20.1.86 בשעה 2.00 בצהריים לבית העלמין המקומי.

כפר ויתקין

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה

החבר **אליהו לוי**

במות **אחיו** ז"ל

תנובה סניף מחוז חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **סלבה יז'יאורסקיה**

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים בצערו הרב של חברנו

משה וקסנפלד

במות אמו

מינה ז"ל

מרכז משען
ומוסדותיו

בצער רב הננו מודיעים
על פטירתו של חברינו

שמעון (פלי) פליסטרנט

ההלויה תתקיים היום, יום ב', 20.1.86, בשעה 15.00 בקבוץ הגושרים

זהבה קניג־פליסטרנט
בני המשפחה
בית הגושרים

במלאת שנה לפטירת
אשתי אמנו אחותי וסבתנו היקרה והבלתי נשכחת

חיה אידלמן ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה, מחר יום שלישי י"א בשבט תשמ"ו 21.1.86 בשעה 15.00 אחה"צ בבית העלמין ברחובות. אוטובוס יצא מביתה רח' עמיאל רודנסקי 4 רחובות, בשעה 15.00 אחה"צ.

המשפחה

ביום השנה לפטירתה של חברתנו

חנה רוזנבלום ז"ל

נעלה לקברה ביום ב', י"ז בשבט תשמ"ו, 27.1.86, בשעה 15.00

המשפחה
ובית הגושרים

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מר יהב מרדכי הגיש בקשה לוועדה זאת בתוכנית מס' 19334 לבנות תוספת בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת קיימת ברח' קרשניד 1 גוש 6187 חלקה 252 באזור ב' בהקלה הבאה:

(107%) בניין שיעור תנאי דיור מעל (105%) וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב' החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י גב' לאה גרוסב לאשר בדיעבד הקמת יציע בחנות ברחוב תל־אביב מס' 41 חלקה 70 בגוש 10917 קרית־אליעזר.

הבקשה כרוכה בעודף שטח ליציע מעל למותר של כ־21 מ"ר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/איתמר יגנביץ
מהנדס העיר

המועצה האזורית הגליל העליון
מברכת את **כרמיאל**
ואת ראש העיר
ברוך ונגר
להכרזתה כעיר ואם בישראל
אברהם ברושי
ראש המועצה

קו פתוח בנושא
„הסכם ממון כתוספת לכתובה"

לאור שאלות שהופנו אלינו בימים האחרונים בנושא הסכמי ממון בין בני זוג, הציבור מוזמן להפנות את שאלותיו בנושא היום ה־20.1.86 בין השעות 16.00-19.00 אל: מאשה לובלסקי - מזכ"ל נעמ"ת טל. 03-262362 משפטנית חביבה אבי־גיא - יו"ר האגף למעמד האשה טל. 03-431473 משפטנית סימונה חיים טל. 03-431550 משפטנית דפנה בוסתן טל. 03-218104

נעמת

ליחזקאל טוויג

ברכות מזל־טוב להולדת
התאומים — הנכדים

בית „דבר"

דבר היום

דגש אירופי חזק

פגישתו של ראש הממשלה עם פיליפה גונזאלס אתמול בהאג, והפגישה עם סגן שר החוץ האמריקאי מרפי, הוסיפו נופך דרמאטי למסעו האירופי של שמעון פרס. אולם נשארה בעינה התכלית העיקרית של מסע זה – שהוא שיפור היחסים עם שלוש המדינות המערב־אירופיות שאותן יפקוד פרס במהלך המסע. המאמצים ביחס לאירופה קיבלו תנופה מחודשת אחרי סיום המעורבות הישראלית האומללה בלבנון, ובעקבות נכונותו של ראש הממשלה להכיר באפשרות של שיתוף אירופי כזה או אחר בתהליך השלום, כאשר יחודש.

לתחנה הראשונה של פרס, האג, מתוסף משקל מיוחד בשל העובדה שהולנד משמשת כיום יו"ר תורן של הקהילה האירופית. אך חשוב גם שיפור היחסים הדו־צדדיים עם מדינה זו, שהצטיינו בעבר בחום מיוחד ושהתקררו במידה ניכרת בעשור האחרון: המצפון הקלביניסטי, המאפיין בהולנד גם את הלא־מאמינים, הגיב בחומרה על מה שהולנדים רבים ראו כהידרדרות מוסרית בישראל. מקור לאי־הבנות מהווים גם הסכסוכים הצורמים ונשנים עם היחידה ההולנדית ביוניפי"ל.

גם בבריטניה, עוד יותר מבהולנד, יש פער בין ההתפתחות החיובית בקשרים הכלכליים עם ישראל, לבין התחום המדיני. ממשלת תאצ'ר נמנעה מלקיים שיחות עם המשלחת הירדנית־פלשתינאית בלונדון, בשל סירוב מקורבי אש"ף להכיר בזכות קיומה של ישראל. הנציג הבריטי – בניגוד לצרפתי – אף נמנע זה עתה מגינוי ישראל במועצת הבטחון בעניני לבנון. אף־על־פי־כן, לא יהיה זה קל לשמעון פרס להגיע לעמק השווה עם מרגרט תאצ'ר לגבי עיקרי מדיניותה המזרח־תיכונית. אך גם צמצום של תחומי המחלוקת יהיה חשוב מאוד.

אלא שחשיבות הביקור אינה מוגבלת למגעים דיפלומטיים. זוהי גם הזדמנות להצגה פומבית של מדיניות ישראלית מאוזנת ושפויה בפני אמצעי התקשורת והציבור הרחב של דמוקרטיות מערביות אלה. משימה דחופה בהקשר זה היא הגברת ההבנה של האופוזיציות הסוציאליסטיות רבות־ההשפעה בהולנד ובבריטניה, שאצלן הסוף כלפי ישראל רב יותר מאשר במרכז ואצל השמרנים. המצב שונה מבחינה זו בתחנה הסופית של פרס, במערב־גרמניה – שם מוסיפים מנהיגי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית לגלות הבנה ורצון טוב כלפי ישראל אף יותר מממשלת בון.

גם בשל הקשרים הכלכליים האמיצים, גם בשל הקירבה התרבותית ושותפות האידיאלים של דמוקרטיות פרלמנטריות, עדיין נודע למערב־אירופה מקום בראש סדר העדיפויות של יחסי החוץ הישראלים, נוסף ליחסים המיוחדים עם ארה"ב. המאמץ לשיפור היחסים הוא במקומו ובעתו.

טובות־הנאה חריגות

מאת ישראל לנדרס

כשגוזזים כבשים – הזכאים על־פי חוק להטבות שונות – הגיעו לגזוז גם את פרוות הדובים והזאבים, המוטבים הגדולים באמת

[illegible] לו בלילות החורף, כינס את יועציו, הדובים והזאבים, והורה להם לאסוף בשבילו צמר מנתרצה. תנאי אחד היתנה: אל יפלו איש לרעהו. היועצים מיהרו לקיים את מצוות מלכם ואם־כי להם עצמם היו פרוות צמר ארוכות וסבוכות, לא עלה על דעתם לתת למלך אפילו שערה אחת מפרוותם. לעומת זאת לא היפלו לרעה כבשים, עזים וצבאים. את כולם תפסו וגזזו את כל צמרם.

מה שתואר במשל הישן של קרילוב עלול לקרות לנו בתנופת המאמץ לבטל טובות־הנאה מוגזמות ומיותרות, הנהוגות כיום במשק.

אין חולקים על כך, שברבות השנים התפשטה בארץ שיטת הטבות למיוחסים, לקבוצות לחץ ולכל מי שקרובים לצלחת. חלק מההטבות ניתן לפי הכלל „לא תחסום שור בדישו". עובדים זכאים ליהנות חינם או בהנחה ניכרת ממוצרים שהם מייצרים או משירותים שהם מספקים. והדוגמאות רבות: הלוואות בתנאים נוחים ונדיבים לעובדי בנקים, טיסות חינם לעובדי „אל על", כיכרות לחם חינם לעובדי מאפיות, עתונים חינם לעובדי עתונים וכמובן, מכסת חשמל חינם לעובדי חברת החשמל.

מערכת ההטבות המסועפת דומה לג'ונגל שצמח פרא. צודק איפוא ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד־ליבראלים) במאבקו לביטול הטבות חריגות. הוא הגיש הצעת־חוק פרטית בעניין זה, שאושרה בקריאה מוקדמת והועברה לוועדת הכלכלה. הוועדה ביקשה מנציבות שירות המדינה וממשרד מבקר המדינה נתונים על הגופים והמוסדות, שנהוגות בהם הטבות חריגות. על סמך נתונים אלה אפשר יהיה לקיים דיון ולהבחין כראוי בין טובות־הנאה מוצדקות לבין הטבות שהן בגדר שחיתות ממוסדת.

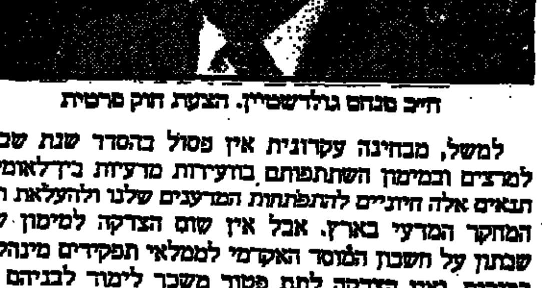
ח"כ פנחס גולדשטיין. הצעת חוק פרטית

למשל, מבחינה עקרונית אין פסול בהסדר שנת שבתון למרצים ובמימון השתתפותם בוועידות מדעיות בין־לאומיות. תנאים אלה חיוניים להתפתחות המדענים שלנו ולהעלאת רמת המחקר המדעי בארץ. אבל אין שום הצדקה למימון שנת שבתון על חשבון המוסד האקדמי לממלאי תפקידים מינהליים בכירים, ואין הצדקה לתת פטור משכר לימוד לבניהם של העובדים במוסדות להשכלה גבוהה. יש לנהוג איפוא בתבונה ולבטל רק הטבות חריגות ופסולות. ומאחר שההטבות הן בדרך כלל תוספות־שכר מוסוות, ראוי לפצות את העובדים בדרך נאותה.

כאשר דנים בביטול טובות־הנאה חריגות אין לפסוח גם על מנהלים בכירים ויחסנים אחרים, הנהנים מתנאי שכר ופרישה שקשה להצדיקם. הפער בין בעלי השכר הנמוך לבין מנהלים בחברות ממשלתיות וציבוריות הולך וגדל, והמצב מתחיל להזכיר סולמות שכר במדינות הידועות בפער השוויון שבהן. המשכורות שמקבלים העובדים בארץ נראות מגוחכות לעומת משכורת אמריקאית ממוצעת ואילו קומץ של מנכ"לים בחברות הניזונות מכספי ציבור מקבל שכר והטבות גלויות, שלא היו מביישות בעלי משרות נכבדות בארצות־הברית. יורם אוברקוביץ, יושב־ראש ועד עובדי חברת החשמל, צודק באמרו, כי אם מבקשים לבטל טובות־הנאה יש לנהוג בשוויון, ודאי שאין לגזוז את הכבשים בלי לגעת אפילו בשערה אחת מפרוות הדובים והזאבים.

מקסם החוזים האישיים

מאת חיים ביאור

החוזה האישי הלך טוב – בעיקר בתעשיית האלקטרוניקה – בתקופה הטובה של הענף והמשק. עכשיו כבר סיפור אחר, מורכב

אבנר קידר, בן 39, שב ארצה לאחר גלות ממושכת בארה"ב ונקלט במפעל „אלסינט" בחיפה, כשענן הקשיים של החברה טרם נראה באופק. החוזה האישי העניק לקידר שכר של 1,600 דולר בחודש, רכב צמוד ושאר תנאים מפתים. בוקר בהיר, בקיץ 85', גילה ההנדסאי הוותיק את צידו השני של החוזה: שמו הופיע בין מאות מפוטרי החברה ממפעליה בירושלים, חיפה ומעלות.

בימי זוהרם, עד לפני כשנתיים, בלטו מפעלי האלקטרוניקה בין כל יתר ענפי התעשייה בהתנגדותם לכל התארגנות של ועדי־עובדים בין כותליהם. ברוב מפעלי האלקטרוניקה מועסקים העובדים בחוזים אישיים, וכל חוזה שונה ממשנהו, בהתאם ליכולת המיקוח של העובד.

מזכיר הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, יצחק גלעדי, מטעים כי שיטת החוזים האישיים קוסמת למועמד צעיר, המבקש להיכנס למירוץ המקצועי בתחושה של עצמאות, בלא להזדקק לחסותו של ועד־עובדים. עד סוף 1983 קלטה תעשיית האלקטרוניקה כארבעת אלפים עובדים בשנה, והמוכשרים שבהם הכתיבו למעסיקים את תנאי השכר שלהם. מהנדסים והנדסאים בתעשייה זו הצליחו להגיע לשכר גבוה פי שלושה וארבעה מהשכר הממוצע במשק.

לדברי גלעדי, תעשייני האלקטרוניקה מתייחסים בשלילה לכל דריסת רגל של ההסתדרות והוועדים בין כותלי המפעלים, מאחר שהם חוששים מהתערבות הוועדים בדרכי הניהול של המפעל, שבהקמתו השקיעו עשרות מליוני דולר. סיבה נוספת: רבים ממפעלי האלקטרוניקה בארץ, כגון „מוטורולה" ו„וישי ישראל" הם חברות־בנות של פירמות אמריקאיות, האוסרות כל התארגנות של ועדי־עובדים. במחיר של הטבות סמויות לעובדים, אומר גלעדי, הצליחו התעשיינים למנוע התארגנות מקצועית שבכוחה לגרום, לעתים, לסכסוכי עבודה ושביתות. שורה ארוכה של כלכלנים ויועצים משפטיים מייעצים למעסיקים בענף האלקטרוניקה כיצד למנוע התארגנות של עובדים בתוך המפעלים, או כיצד להשפיע על עובדים שהתארגנו להתפרק מרצונם.

מזכיר הסתדרות עובדי המתכת והאלקטרוניקה מטעים, שאין כמעט מפעל אחד בענף שלא נוהגים בו חוזים אישיים, לפחות לגבי כמה מהעובדים. במחצית ממפעלי האלקטרוניקה שבתחום הה"ה טק" אין להסתדרות ולוועדי־העובדים דריסת רגל. בחברות מסויימות, כגון „א". בי אם", הצטרפו העובדים, בהסכמת ההנהלה, לקרן הפנסיה ההסתדרותית „מקפת", אך כל התארגנות אחרת אסורה.

כך מגן מנהל כוח־האדם בחברת „רגם מערכות", יוסף צ'רני, על רעיון ההעסקה לפי חוזים אישיים: „אני רוצה להעריך את העובד לפי חוות דעתו של הממונה הישיר שלו, העוקב מדי יום אחר תפוקתו, ולפטר אותו מהעבודה כשאינו מצדיק את ציפיות החברה. איננו זקוקים לגורם חיצוני (ההסתדרות) שיכתיב את מעשינו. ההסתדרות דוגלת בקידום עובדים על סמך הוותק בלבד. שום מנהל במפעל מתקדם לא יסכים לכך".

יו"ר האגף לארגון ומועצות פועלים בהסתדרות, גדעון בן ישראל, גורס שהסיבה העיקרית להצלחת המעסיקים בתעשייה המתוחכמת להנהיג חוזים אישיים בהיקף נרחב הוא העדרם של תעריפי שכר יחודיים בענפים אלה. הכרחי, הוא אומר, להתנער מהתעריפים הנמוכים של ההסתדרות, ולבנות סולם שכר שיתאים למקצועות השונים של הה"ה טק".

בן ישראל שולל את טענותיו של יו"ר „אלבית", בני פלר, הנחשב „נביא החוזים האישיים". פלר טוען כי הסכמים קיבוציים והתארגנות ועדים עומדים בסתירה להעלאת התפוקה, וכי ההסתדרות היא חסידת הקידום האוטומטי של עובדים. בן ישראל מדגיש שההסתדרות אינה מגינה אוטומטית על מי שמתרשל בעבודתו, אלא רק מבקשת להקשות על מעסיק פיטורי עובדים, כל עוד לא מוצו כל האמצעים האחרים. הוא מצביע על כך שההסתדרות יזמה את הקמתו של המכון לפריון העבודה והייצור וכי עתה, כשהאינפלציה דועכת, היא מוכנה לתרום לכל מהלך של הגברת התפוקה והחדרת מיכון ממוחשב לתעשיות ולדפוס.

בשבועות האחרונים, אומרים בהסתדרות, השתנו הרוחות הנושבות מתעשיית האלקטרוניקה והענפים המתוחכמים. בזו אחר זו נקלעות חברות האלקטרוניקה לקשיי מכירות, בגלל ירידה בהזמנות ממערכת הבטחון ותחרות קשה מצד חברות חדשות הצצות חדשות לבקרים במזרח הרחוק. ההפסדים שנגרמו לחברות האלקטרוניקה ב־84', ובעיקר ב־85', הולידו תוכניות לפיטוריהם של כארבעת אלפים עובדים בשנה הזו. גלעדי וכן ישראל טוענים, שבחברות רבות – גם באלה המעניקות הטבות יוצאות דופן – ניכרת התפכחות בקרב עובדים רבים, שהתפתו לחתום על חוזים אישיים.

עובדים בחברות אלקטרוניקה מסויימות, המעדיפים, לפי שעה, שלא להזדהות בשמם, מסרו לאנשי ההסתדרות שהם מעוניינים עתה להקים ועדי־עובדים, כדי להיאבק ביתר יעילות בפיטורים הצפויים בקרוב במפעלי האלקטרוניקה. אלא שהנהלות המפעלים, שתפיסת עולמן „אמריקאית" ביסודה, נחושות בדעתן לא לאפשר התארגנות של ועדי־עובדים בתחומן. הנהגת ההסתדרות תדרש למאמץ קשה כדי להחליש את התנגדותן של ההנהלות להקמת הוועדים. בה־בעת, מותר לצפות מההסתדרות שתנצל את ההתפכחות המסויימת ממקסם החוזים האישיים כדי לגבש פתרונות שיהלמו את מערכת השכר הנהוגה בתעשייה עתירת הידע, אם היא רוצה להבטיח את אחיזתה במגזר זה ולא להישאר בגדר איגוד החלכאים והנדכאים.

מפלגה משוקללת היטב

מאת עליזה ולך

היום מסתיים מפקד החברים במפלגת העבודה, ובימים הקרובים יוודע כמה הצטמק ספר חברי־בוחריה. שיטה חדשה קובעת כיצד ייבחרו הצירים לוועידה שתתקיים באפריל

עוזי ברעם. מפלגה מצטמקת ביתרון

אברהם (בייגה) שוחט. סוקר־צמרת

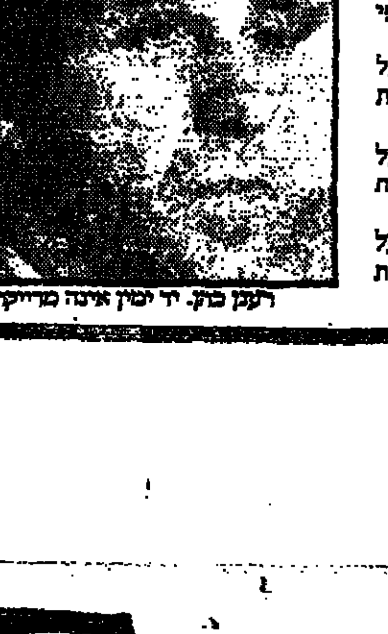
רענן כהן. יד ימין אינה מרייקת

שנים דיברו במפלגת העבודה על הצורך ברענון השורות ובשילובם של החיילים האלמונים מן השוליים הגיאוגרפיים והפוליטיים גם במוקדי הייצוג וההכרעות של המפלגה. דיברו ולא עשו. בשנה האחרונה קרמו הדיבורים וההבטחות טבלות ונתונים, ובמוסדות מפלגת העבודה אישרו בזה אחר זה את תהליכי הדמוקראטיזציה, שמיצוים הסופי יבוא לידי ביטוי באורחות בחירתם של נציגי המפלגה ברשימה לכנסת, פסגת מאווייהם של מי שבחרו להתמסר לפוליטיקה.

ב„עבודה" עדיין מתרפקים בהנאה על הבחירות של רוב נציגי הוועדה המרכזת של ההסתדרות במרכז המפלגה, כתחליף לוועדה המסדרת מימים ימימה. ההליך הדמוקראטי הזה עורר את המפלגה במתיחות אברים. למען הדיוק יש לציין, כי היקיצה מן התרדמה שבעקבות הבחירות לכנסת החולה לקראת היערכות המפלגה לוועידתה, בחודש אפריל, אך האש המשמרת אותה היא זו הבוערת בעצמותיהם של החברים מן השורה, במאמציהם להיבחר כצירים לוועידה, ובתוספת קצת מול התארגנות – גם כחברים במרכז החדש שיוולד בה.

בסוף השבוע שעבר עשתה מפלגת העבודה צעד נוסף במסעה ליתר דמוקרטיזציה. לשכת המפלגה והמרכז אישרו שיטה חדשה לבחירת רוב הצירים, כשני־שלישים, לוועידה. זו השיטה שנודעה עד כה בקוד „שקלול", כלומר, סל של מדדים, המאזנים זה את זה לכלל המודד לציר. היום מסתיים המיפקד של מפלגת העבודה, ובימים הקרובים נדע בכמה הצטמק ספר הבוחרים שלה מאז ועידתה הקודמת ב־1980. אותה שנה התפקדו כחברים יותר מ־230,000 איש. השנה מעריכים כי מספרם לא יעלה על 130,000. חוץ מהרכילות על הזיופים, שניפחו את מצבת החברים, יש להביא בחשבון גם תהליכי פיחות ביולוגיים.

על־פי שיטת השקלול, שאומצה במפלגת העבודה, משקלם של המדדים בבחירת 1,981 צירים מבין 3,001 צירי הוועידה יהיה כדלקמן:

- 60 אחוז מהצירים לסניפים ייבחרו מכלל משלמי האגרה במיפקד (כאמור, על־פי ההערכה היום כ־130,000).
- 20 אחוז מהצירים לסניפים ייבחרו על בסיס הקולות ל„אמת" בבחירות האחרונות לכנסת.
- 10 אחוזים מהצירים לסניפים ייבחרו על בסיס מספר הקולות למערך בבחירות האחרונות להסתדרות.
- 10 אחוזים מהצירים לסניפים ייבחרו על בסיס מספר הקולות ל„אמת" בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות.

[illegible] במאמץ לנפח את רשימות חברי המפלגה בכל סניף וסניף; מבחן התריצות של כל סניף הוא בהמרצת הבוחרים באיזור תפקודו להגיע לקלפיות ולפתקים הנכונים ביום הבחירות.

ככל שיטה חדשה, גם שיטת השקלול מעוררת חששות ורטינות של בעלי אינטרסים שונים, ואף של חסרי פניות צרות. כמה מהמחוזות הגדולים משוכנעים, שכל מטרתה של השיטה החדשה היא לצמק את ייצוגם היחסי. מחוז תל־אביב, למשל, התנגד לקידומו של המיפקד מחשש שלא יגיע הפעם ליעד שהגיע אליו במיפקד הקודם. בעלי ביקורת אחרים מעריכים, שהשיטה החדשה תשיג את ההיפך ממה שביקשו להשיג אלה שיזמו אותה, כשחשבו על קידומן של עיירות הפיתוח, שכן ברזכן מדד התוצאות לקלפי בבחירות לרשויות המקומיות ובבחירות לכנסת יהיה להן לרועץ. מכיוון אחר נשמעת הביקורת, שיש בשיטה החדשה כשלעצמה עיוות וכי המודד היחיד שעל־פיו נבחרים הצירים היה צריך להשאר מדד מספר החברים, כבעבר.

אגב, עם אימוץ השיטה החדשה לא ויתרה מפלגת העבודה כליל על מנגנון השריון ו„התיקונים", להגנה על מיגזרים מספר. ההתיישבות העובדת (התנועה הקיבוצית ותנועת המושבים) תזכה ב־19 אחוזי ייצוג בוועידה. מקומות עבודה ארציים יקבלו 90 צירים והסטודנטים, שהוכרו לאחרונה כמחוז בחירה במפלגת העבודה, יקבלו ייצוג של 30 צירים. ייצוגם הנאות של אזורי הפיתוח והשכונות יובטח בעזרת „תיקונים" במכסות שנקבעו להם, ולרשימה המרכזית, שריד משוריין לרשימה מסדרת, יוקצו 231 צירים.

אם יוחלט עד מועד קיום הוועידה, כי „יחד" מתמזגת עם מפלגת העבודה, יגדל מספר צירי הוועידה מעבר ל־3,001, שמפלגת העבודה נטו זיכתה בהם את עצמה.

הערה אחרונה: יד ימינו לענייני ארגון ונייירת של מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם הוא רענן כהן, שעל מיומנותו מרעיפים מחמאות. מה שמגיע לרענן כהן מגיע לו, והכוונה גם ל„נזיפה". נראה, שמספרים סופיים לגביו אינם עניין אבסולוטי אלא גדיל, אחרת אי־אפשר להסביר איך משתנים הנתונים בניירות שהוא מנפיק חדשות לבקרים לגבי תוצאות של בחירות שכבר היו. כך קורה, שבנייר, שהתאריך המתנוסס עליו הוא 23 בדצמבר 1985, מספר הקולות ל„אמת" בכנסת ה־11 היה 569,713, ובנייר מה־16 בינואר 1986 (הפרש של שלושה שבועות) גדל מספרם ל־600,457 מצביעים. הפרש תמוה ומשמעותי יותר יש בין מספר הבוחרים „אמת" לרשויות המקומיות בבחירות של 1983. בנייר הראשון – 478,813 – למספרם באותן בחירות עצמן בנייר השני – 515,515. איך גדל מספר הבוחרים של מפלגת העבודה בבחירות שהיו לפני יותר משנתיים בתוך כשלושה שבועות, לרענן כהן פתרונות.

נותנים בהם סימנים

מאת יצחק בדנר

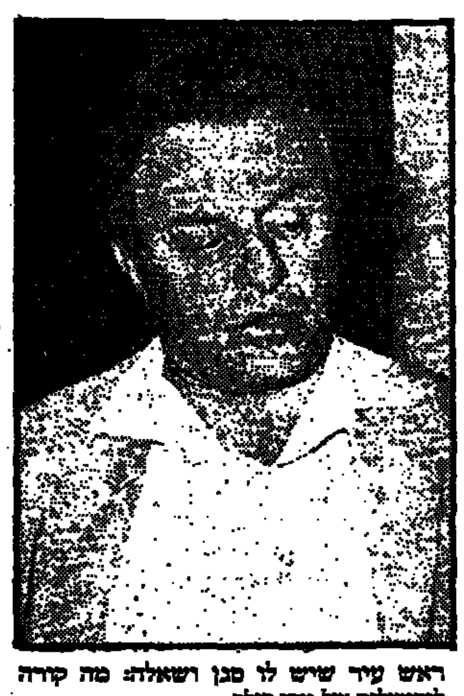
ראש עיר שיש לו סגן ושאלה: מה קורה לירושלים של טדי קולק

בשכונת נווה־יעקב בירושלים יש יהודים טובים, המקבלים כתורה מסיני כל מלה־בסלע שאומרים רבינו בעניין מגורי ערבים בשכונה זו. אם הראשון־לציון מוצא אסמכתאות במקורות (המספקים, כידוע, אסמכתאות לכל צד, בכל עניין, בעד ונגד, תלוי בצד המעוניין, בדרש ובפרשנות) לכך שאסור באיסור חמור למכור או להשכיר בתים לגויים בארץ־ישראל (מה היו רבינו, המסכימים עמו בשתיקה, אומרים, אילו אסר הבישוף הגדול בארה"ב למכור או להשכיר ליהודים בתי מגורים בערי ארה"ב, למשל?), האם סגן ראש העיר ירושלים, איש ש"ס, הרב נסים זאב, מדבר נגד מגורים של הערבים בשכונה, מה יגידו זאבי הקרי?

חבר, המתגורר באותה שכונה, מספר לי, כי בריונים נטפלים לעוברים ושבים ערביים ומאיימים עליהם, וכי בתיהם של ערבים בשכונה סומנו בסימנים מיוחדים, כדי שאפשר יהיה לזהות אותם, כנראה, בבוא יומם. הרב אליהו ממשיך להורות הלכה והרב זאב ממשיך להיות סגנו של טדי, וההיסטוריה ממשיכה לחזור על עצמה, חמישים שנה אחרי שסומנו בתיהם וחנויותיהם של יהודים, בארץ אחרת, רחוקה, קרה הרעה.

הם לא ישלמו לעולם

מאת זאב סטרומינסקי, בון

חברת „פליק" הגרמנית, באמצעות הבנק שרכש אותה, תשלם פיצויים לעובדי־כפיה יהודיים. הפרשה עוררה מחדש את שאלת הפיצויים – מוסר, עקרונות וכסף

קרל פליק. מכירות המפעל והסדר פיצויים

דרישת הוועד המרכזי של יהודי גרמניה – שישולמו פיצויים בסך שלושה עד שמונה מיליון מארק לעובדי־כפיה יהודים של התאגיד הגרמני „פליק" – נתקלה תחילה בהתנגדות תקיפה של גדול הבנקים הגרמניים „דויטשה בנק", שרכש לא מכבר את „פליק". בשבוע שעבר הסכים הבנק שאחת החברות של קבוצת „פליק", „פלדמוהלה נובל" [illegible], תשלם חמשה מיליון מארק פיצויים לעובדי־כפיה לשעבר של התאגיד, שכאלף מהם עדיין בחיים.

בדרישת הפיצויים של ועד יהודי גרמניה תמכו סוציאל־דמוקראטים גרמנים, והם אף תבעו להעלות את הנושא לדיון בבונדסטאג ובפארלמנט האירופי. מאידך גיסא עוררה הדרישה ביקורת – ולא רק בימין הקיצוני, בעל הנטיות הניאו־נאציות. הרמן פלנר, הדובר לענייני המפלגה הנוצרית־סוציאלית, שהיא שותפה בקואליציה הממשלתית, טען, כי דרישתו של הוועד־המרכזי היהודי מעוררת את הרושם ש„היהודים מבקשים רשות דיבור כאשר נשמע צילצול של כסף בקופה הגרמנית". הוא סירב לחזור בו, חרף הביקורת החריפה שנמתחה על הערתו.

הפרשה כולה עוררה מחדש את בעיית הפיצויים ואת השאלה העקרונית: האם יתכן בכלל לפצות את העם היהודי על מה שעוללו לו הנאצים. אך גם אם מתייחסים למישור הכלכלי בלבד, אין לטשטש את האמת: גרמניה מעולם לא פיצתה את העם היהודי ואת מדינת היהודים על הנזק הכלכלי שנגרם להם בשואה.

ועל־כן לא יכלו לתבוע את החזר הנכסים של קהילותיהן על אדמת גרמניה.

האמת הנוראה היא שכל התשתית הכלכלית והכספית של יהדות מזרח־אירופה שקעה בתהום הנאצית: העם היהודי ומוסדותיו מעולם לא זכו לפיצוי הולם על אובדן בתי־חרושת, בתי־עסק, הסכנות, חפצי ערך, כל שכן לא על אובדן נכס יקר יותר: חברה יהודית, בעלת תשתית חברתית מורכבת ומתוחכמת, עם ריקמה חברתית שלמה, עם תרבות, לשון, מוסדות של עזרה הדדית ועוד ועוד, חברה מאורגנת טוב יותר מאוכלוסייתן של לא־מעט מדינות עצמאיות. אך בראש וראשונה לא שולמו פיצויים בגין אובדן היקר מכל – חיי אדם.

שלושה וחצי מיליארדי המארק שקיבלה ישראל כשילומים מממשלת מערב־גרמניה היו תרומה חשובה למשק הישראלי הצעיר, אך היו זעירים בהשוואה לנזק הכולל של עם ישראל. יתר־על־כן, לגרמניה, התלויה בסחר־חוץ תקין ומשום כך גם ביחסים בין־לאומיים טובים, היה הפיוס הזול עם מדינת היהודים לא רק סוגיה של מוסר אלא גם השקעה כדאית. המעניין הוא שגרמניה של היום אינה רואה עוד סיבה לשלם מארקים יקרי־ערך כפיצויים (גם התשלום שהסכים „פליק" לשלם הוגדר על־ידי חברת „פלדמוהלה" כתשלום „הומאניטרי", אף כי למעשה הוא נשען על הסכם בין הקונצרן למוסדות היהודיים, שנחתם לפני עשרים שנה, אך „פליק" פשוט לא עמד בו).

נכון הוא שמערב־גרמניה שילמה סכומי כסף לא מבוטלים לקורבנות יהודיים רבים של רדיפות הנאצים וכן, בשנות החמישים והששים, שלושה וחצי מיליארד מארק כשילומים למדינת ישראל, אך בתשלומים אלה לא היה אף כדי להתקרב להיקף של פיצוי מלא על הפגיעה החומרית שנגרמה לעם היהודי כולו. רק חלק מהניצולים קיבל פיצויים. יהודי מזרח־אירופה, שעברו את הסבל הנורא ביותר, זכו לפיצוי קטן ביותר, יחסית. אפילו בגרמניה עצמה, הקהילות היהודיות, שהוקמו לאחר המלחמה, לא הוכרו כיורשות הקהילות של התקופה שלפני המלחמה

אל לנו להיות שותפים ליצירת הרושם, שהעם היהודי פוצה בגין הפגיעה החומרית שנפגע בשואה. גרמניה לא שילמה עד היום את החשבון הזה. אם להיות מציאותיים, יש להניח שהיא לא תשלם אותו לעולם.

מכתבים למערכת דבר

גימלאים סוג א' וגימלאים סוג ב'

במקרא אנו קוראים שכאשר רצה יעקב אבינו לגלות את הקץ נסתלקה השכינה ממנו, והחל לדבר בגנות בניו וכן גם לשבח. הח"מ גם הוא גימלאי, אך איתרע מזלו והוא גימלאי מיוצאי עת"א ונמצא בבית אבות. ממני השכינה טרם נסתלקה ב"ה ושכלי עמי על אף שעברתי מזמן את גיל הגבורות.

לפי מיטב הבנתי יציאה לגימלאות באה להיטיב עם אנשים אשר שירתו את הציבור זמן ממושך, לאפשר להם שיבה טובה, ומצד שני לאפשר לדור הבא אחרינו להשתלב בעבודה מכניסה ולאפשר להם לבנות משפחה. אם כך לא אוכל להבין את הזעקה המרה המופיעה לעתים קרובות מעל דפי העתונות, שאלופי משנה מצבא הקבע פרשו לגימלאות וטרם השתלבו בעבודה בשטח האזרחי. לפי מיטב ידיעתי איש צבא קבע פורש לגימלאות בגיל 45־50 בעוד כוחו וכשרונותיו עמו, והגימלה מכובדת כדי לפרנס משפחה בכבוד ואף למעלה מזה. לא כן הפורשים מרשויות מקומיות, חרושת וכו'.

אם כן מה הזעקה, מדוע צריך לתת לאלוף משנה משכורת כפולה, האחת גימלה והשניה מהמשרה שקיבל ע"ח הצעירים משוחררי צבא, וסתם אנשים צעירים בוגרי אוניברסיטה בשטחים שונים. מדוע לא להעדיף אלה על אלה.

הזעקה גדולה מאד בקשר לאבטלה מאונס ואבטלה לפי רצונו של שר האוצר. סגירת „אתא" זעקת עד לב השמים. 6 מיליון דולאר תשלום פיצויים במקום לחדש העבודה ב„אתא" בכל כוח הקיטור. צר לי, נער הייתי גם זקנתי חוכר אני כיצד אנחנו עזרנו במלחמת העולם על ידי פריון עבודה, קרן עזרה ושיקום מפעלים וכו', הציבור נשא בעול הדוצה לשאת בעול אך אין לנו מנהיגות מכובדת.

אברהם יצחק אביטוב
בית אבות אשפל

מצרים סוכות 1985 מצרים חנוכה 1985

ברצוני להגיב על כתבתו של אהוד ארמוני מצרים, חנוכה 1985 ב„דבר" מ־13.12.85.

אהוד ארמוני וחבריו שנסעו „בליווי צבאי עם סירנה" הרגישו שנסעו „כמו מלכים". הרגשתי היא שהם כמו עצירים שיש חשש שיפגעו בהם בדרכם.

אהוד כותב שהם „נתקבלו בחמימות רבה, והרגשנו רצויים ובטוחים". גם בראס־בורקה נתקבלנו בחמימות ואותם חיילים חביבים שצחקו עם ילדינו והיו אמצעי להגן עלינו, אלו אותם חיילים שכאשר חברם ירה בנו ופצע את חברינו וילדינו הם עמדו מנגד, הם לא מנעו ממנו לירות, לא הגישו עזרה רפואית ומנעו בכוח את הצלת יקירינו שמתו לבסוף מאובדן דם.

רציתי לדעת מה הרגישו אהוד ארמוני וחבריו כאשר שמעו את דברי הבלע של הכתוב המצרי לגבי בני היקר וחברי הטובים שנטבחו על־לכך שכאילו ביזו את הדגל המצרי ולכן נערך דינם למות כפי שמתו.

ולגבי הלקח האוילי של הכותב: „מומלץ לנסוע" – האם למרות שעד כה טרם התנצלו המצרים על הרצח בראס־בורקה וטרם מסרו לממשלת ישראל את דו"ח החקירה האם למרות שטרם נעשו סידורים למניעת הישנות המקרה כפי שקרה לנו, האם לא חושב הכותב שעד שנקבל את כל האמור לעיל אין אנו צריכים לנסוע למצרים?

ראובן ושרה באום
ירושלים

„יש גם פועלים"

אני מזדהה עם דברי מאיר בראלי במאמרו „יש גם פועלים" („דבר" 1.1.86) ובהסתמך עליו רציתי להעיר: היום אני גימלאי. בעבר הייתי פועל פשוט במשמרות בבית החרושת „פניציה". שנים הייתי חבר בוועד הפועלים וכן פעיל במפלגת העבודה. יצחק בן־אהרון, מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, יצא בסיסמה שיינתן ייצוג במוסדות ההסתדרות לעובדי התעשיה, הסדנא והחקלאות. הסיסמה נשארה סיסמה. בתקנון של מפלגת העבודה כתוב בפירוש: 40% נציגות לאיגוד המקצועי. אין ספק, שהאיגוד המקצועי מקבל את חלקו ב„עוגה" אבל מי הם הנציגים? הם מזכירי איגודים מקצועיים במועצות פועלים, שכבר מזמן שכחו שעבדו אי־פעם עבודות גופניות. הם פקידים לכל דבר, אם כי פרנסתם באה להם מן האיגוד המקצועי. סיעה ב' במפלגת פועלי ארץ־ישראל הציעה בזמנו, שמזכיר של איגוד מקצועי חייב יהיה לחזור לעבודה אחרי שנתיים בתפקיד. זה היה חלום אידיאליסטי של השוויונות במוסדות ההסתדרות, כאשר מזכ"ל ההסתדרות קיבל משכורת נמוכה משל מחלק חלב. כדאי היה לעשות סקר במוסדות המפלגה וההסתדרות, כדי לדעת מי הם 40 האחוזים של נציגי האיגוד המקצועי. אני יודע, אבל האם גם ברחוב הירקון 110 יודעים? אין ספק, שאפשר לשנות את הפירמידה. גם למזכירי האיגודים מגיע ייצוג ואפשר לחלק את הייצוג חצי־חצי. הדבר יהיה לכבוד למפלגה ולהסתדרות, ויאפשר „להחזיק את היד על הדופק". רק זה יוכל להחזיר את כבוד וערך עבודת הכפיים ונהיה קרובים למוקירי העם העובד.

מרדכי זילברשטיין
קריית חיים

כפיה דתית וכפיה חילונית

במערך קמה קבוצת אנשים נגד כפיה דתית. כאשר אנשים חילוניים מתעוררים ללחום כנגד כפיה דתית, נוצר רושם כאילו הם אנשים הדוגלים במשטר חופשי, ולא היא. לצערי, בחברה במערך משך שנים רבות, בעבר, הכפיה החילונית אינה נופלת מהכפיה הדתית, ועבור רוב אזרחי המדינה היא מכאיבה כפליים. זו הכפיה הכלכלית, בעיקר.

הנה בימים אלה בהם העיתונות מלאה מחאה, בקשר עם שוד קרקעות ביהודה ושומרון, העביר שר החקלאות (כיו"ר מינהל מקרקעי ישראל) החלטה במינהל שאדמות החקלאים היהודים יירשמו על שם ה„אגודות" בסאבה. מימוש החלטה זו יהווה, למעשה, את מעשה השוד הגדול ביותר בהיסטוריה שלנו: מדינת ישראל תשדוד מאזרחיה, החיים במושבים וגם בקיבוצים, את אדמותיהם.

דוגמאות אחרות לכפיה חילונית אינן חסרות. הסחר בזכויות האזרח מתנהל בבורסה להוהת.

יונה נותקין
צהלה

על הפגנת נכי צה"ל

ההפגנה של נכי צה"ל נגד הקיצוצים עליהם החליט האוצר בהטבות שניתנו להם עד כה מוצדקת בהחלט. לא יתכן לשלוח אנשים לחזית, וכאשר עקב כך הם נהפכים לנכים לכל חייהם ונותנים להם הטבות כפי שצריך, לבוא ולקצץ באותן הטבות.

האם עד כדי כך הפכנו לקשוחים ואטומי לב. צריך להיטיב את מצבם של נכי צה"ל ולא להכביד. זהו חוב כבוד שהעם והמדינה חייבים להם.

בנימין רוזנבלט
משמר השרון

רשיון גם לפוליטיקאים

שר האנרגיה שחל התבטא בתבנית טלוויזיה „מבט" בקשר להצעה להגביל את חופש העתונות שהעתונאים זקוקים יותר לפוליטיקאים מאשר האחרונים לעתונאים. דומני שכבוד השר לא מכיר את המציאות. בדיוק כמו כל פריץ בעולה שהיה לו איזה יהודי טוב כך גם הפוליטיקאים אוהבים עתונאים מסויימים שמעלים את יוקרתם בתקשורת הכללית. כדוגמא השר שרון מאד מחבב את אורי דן וכן הלאה.

רצוני לשאול את משרד עובדה היא שכל הפופולריות של הפוליטיקאים תלויה במשטר דמוקרטי בעתונות שמעצבת את דעת־הקהל. והנה אותו נשק כה חשוב לפוליטיקאים רוצים הם לבטלו בחוקים מוגבלים. במיוחד מצחיקה ההצעה שכל עתונאי יעבוד ברשיון כרופא, מהנדס וכו'. הרי מדובר כאן בעיסוק יותר מופשט שאין לו חוקים פיזיים כמהנדס, אלא יותר רוחניים ומוסריים. האם לסופר יתנו תנאי שיכתוב רומנים ברשיון? כל הסיפורים כאילו העתונות מפרסמת מידע לציבור מתוך הרהורי־לב הם סיפורי־סבתא. מעולם אין העתונות מפרסמת אירועים אם הם לא נולדו במציאות. היא יכולה רק לתארה בצורות שונות, כמו כל בעל מקצוע המלטש את הגמר, אבל לעולם ללא יסוד אמים.

המשפטים: מדוע לא צריכים פוליטיקאים להחזיק רשיון כדי לשבת בכנסת, בממשלה, בסוכנות היהודית וכו'? רק עתונאים? האם מרבית חברי כנסת ראויים להיות מחוקקים? הלמדו משפטים, האם סיימו בית־ספר למדעי־המדינה? אולי לחלק אפילו אין תעודת־בגרות. האם קראו פעם את נאומיהם של קיקרו וקטו בסנט הרומי, או של בנימין ד'ישראלי וצ'רצ'יל? ללמוד כיצד לנאום ולא לקרוא תמיד מכתב־יד כתובים. למען כבוד המשטר הדמוקראטי יש מיד להפסיק לטפל בנושא העתונות כדי להגבילה.

חיים תצורי
אילת השחר

„מהעבר הרחוק"

בינואר 1930 נוסדה מפלגת פועלי ארץ ישראל (מפא"י) על אף המועקה הכבדה שפקדה את היישוב עקב מאורעות הדמים של 1929. לאחר תקופה של הכשרת הלבבות, והמוחות הושיטו שתי המפלגות העיקריות יד זו לזו והמאמץ שנעשה סילק את החציצות והבליט את המשותף והמאחד.

הקמת המפלגה המאוחדת שינתה את פני הציבוריות בארץ, מאותה שעה ואילך הוקמה הנהגה איתנה לתנועת הפועלים ביישוב העברי. עם קום מפא"י נוצר חוט שדרה ביישוב. במשך של שנות קיומה עמדה מפא"י בראש היצירה הלאומית והחברתית בעבודה העברית, בהגנה, בהתיישבות, בעליה ובהכשרה בגולה.

מפא"י נשאה את לפיד המאבק להקמת המדינה העברית, היא הצליחה למשוך אחריה, לאחר נפתולים פנימיים, את העם ולגייסו למלחמת העצמאות ולהקמת המדינה. בארץ ובגולה היתה כל השנים הללו תחושה ברורה שיש על מי לסמוך, שקיים גוף בעל אחריות מרכזית ובעל ראיה מדינית מקיפה העושה למען עליה המונית והתיישבות רחבת ממדים בנושא חוץ לאומי וסוציאלי ויכול לרכז מסביבו רוב כוחות בעם.

במצע האיחוד להקמת מפא"י נאמר בין היתר, כי המפלגה תגדיר ותעניק לציבור הפועלים את ההכרה הציונית־הסוציאליסטית, את האחריות המשקית ואת הנאמנות החלוצית. בראש דאגותיה יעמוד כיבוש עמדות בעבודה על כל ענפיה, החקלאות והחרושת, המלאכה והבניה והעבודות הציבוריות. כן התחייבה המפלגה להיאבק לעצמאותה ושוויון זכויותיה של האשה העובדת. מפא"י השכילה למזג את ענייני הפועלים וענייני העם כולו. היא הדגישה כי ענייני המעמד וענייני העם עולים בקנה אחד.

משברים קשים פקדו את מפא"י במשך קיומה. לא פסחו עליה פירודים פנימיים ומאבקים אישיים. אך היא עמדה בהם ולא עוד אלא לאחר שנים ניצבה בראש התאגדות מחודשת בתנועת הפועלים – בדמות מפלגת העבודה.

ישראל קרגמן

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „שיישאר בינינו" – מגזין שבועי מעולם התורות של ילדים. „למה צריך את הלילה..." מנחה דורון נשר משתתפים: מאיר סויסה, מאיר בנאי ואיריס בן־דוד.
6.00 „תקוות גדולות" – פרק אחרון בסדרה של הבי.בי.סי. עפ"י ספרו של צ'ארלס דיקנס.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תוכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק „סופת השלג". מורים ותלמידים כאחד „נלכדים" בבניין בית־הספר בשל סופת שלג עזה.
8.50 „נקודות חן" – סדרת טיולים של אורי רביד.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „הילדה" – סדרה קומית אנגלית, בת 6 פרקים. פרק רביעי: הילדי פועלת בשתי חזיתות: בעבודה עליה לשכנע את גברת הארלו השתלטנית לספר בטלוויזיה את סיפורי אהבותיה, ובביתה יש לה עניינים עם דן, בנה בן־ה19 [illegible]
10.00 זה הזמן – תכנית אירוח. מנחה: רם עברון.
10.50 „בולמן" – סדרת פרטי מתח אנגלית. שם הפרק: „גם זה ג'ונגל". בולמן וקוק למנוחה מטרדות הפשע והוא יוצא עם לוסי לכפר שקט לטפל בתיקון השעון העתיק של הכנסיה. אך הדברים אינם מתרחשים כפי שציפו, ושלווה לא ימצאו בכפר. רוצח מקצועי משוחר שם לטרף.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 אורחות והנהגה: מה זאת אומרת, בג"צ.
08.40 בלי סודות: חידיק 1.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 השכון פשוט ד': המבנה העשרי.
10.05 ארץ מולדת: אל מחוץ לגדר.
10.30 רגע עם דודלי: עם עוד מישהו.
11.00 ערבית מדוברת: אלכנדרה.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 מדעי הטבע ז'־י"ב: קנגורו.
12.00 תלמוד, שניים אוחזין.
12.25 אנגלית ד'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ה'.
2.00 רגע עם דודלי: איפה המפתח.
2.25 סקנדינביה: עמי הצפון.
2.45 קורס באנגלית מדוברת למבוגרים.
3.00 קסם קסם: מכונות.
3.30 בלי סודות – צ־כ.
3.50 מאה ציורים מפורסמים.
4.00 המהפכה האמריקאית: לידתה של אומה.
4.15 יש לי חלום: חייו של מנהיג הכושים מרטין לותר קינג.
4.50 שבוע שמירת הטבע: חידה לצופים נושאת פרסים.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 סלמה: קונצ'רטו בסול מינור, להלילית אלט, כליקשת וקונטינואו (מוסיקה אנטיקווה קלן). ויואלדי: קונצ'רטו ברה מג'ור לשתי חצוצרות, כליקשת וקונטינואו (מ' אנדרה ומ' לגורס/התז' הקמ' של ז' פרנסואה פאיירד).
07.30 שחרית מוסיקלית – ביזה: משחקי ילדים, סוויטה קטנה לתזמורת (התז' הסימפ' של סר רונסו/א' דייויס); קסטלנואובו טדסקו: קונצ'רטו מס' 1, ברה מג'ור, לגיטרה ותז', אופ' 9 (ג' וויליאמס/התז' הקמ' האנגלית/צ' גרובה); פרמרי: דיברטימנטו להקת כליהנשיפה „פולי־שר בראס"; שוברט: דיברטימנטו בסגנון הונגרי, בסול מינור, אופ' 54 (כ' אשנבאך־ו' פרנץ – פסנתר ב־4 ידיים); בורודין: סימפוניה מס' 2, בסי מינור (התז' הסימ' של בודפשט/א' ברוסילוב).
09.30 קונצרט בוקר – רודריגו: קונצ'רטו פסטורל לחליל ותז' (ג' גלווי/תז' פילהרמוניה/א' מטה); זלנקה: סוויטה בפה מג'ור (התז' הקמ' של ברנו ע"ש מרטינו/מ' מינקלינגר); פיליפ חלף: ברגר דואו לקלרינית, תבל (פ' קלקר/א' ויסמבורג); פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2, בסול מינור, לכנור ותז' (כ' בלקין/התז' הפיל' הלונדוני/ר' בראשי); רחמנינוב: סימפוניה מס' 2, במי מינור, אופ' 27 (הגירסה המלאה) (התז' הפיל' המלכותית/ר' פמידקונב).
12.05 מאוצר הסוויטה – בטהובן: סונטה מס' 4, לצ'לו ופסנתר, אופ' 102, מס' 1 (י' שטרקר/ר' בוכבינדר); ארנסקי: שלישיה מס' 1, ברה מינור (שלישיית בורודין).
13.00 קונצרט צהרים – באך: קונצ'רטו משולש לחליל, כנור וצ'מבלו, בלה מינור (סולני זג רב/א' יניגרו); ברהמס: חמישיה פסנתר בפה מינור, אופ' 34 (מ. פוליני/„הרביעייה האיטלקית"); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 3, ברה מג'ור, אופ' 29 (הפולנית) (הפיל' מניו־יורק/ל' ברנשטיין).
15.05 מוסיקה ויזה – תכנית מיצירות הלמוט לאכנמאן – נושא לחליל, לקול וצלו (ד' אורבאכר, מצו־סופרן/ג' בראון, חליל/ר' מאונה, צ'לו); „פנים מס' 1" לכ' לי־נקישה (מ' שולץ); פרק לאנסמבל (אנסמבל מודרן/א' מטצ' מאכר).
16.00 קונצרט מנחה – שוברט: „באביב".
18.30 קונצרט מהקלטות. הסימפ' ירושה"ש – ולדימיר שקולניק: סימפוניה, עם בריטון סולו (כ' צע בכורה) (ס' סמיליאן/ת' אבי־טל); מוצרט: קונצ'רטו מס' 2, בסול מינור, לפסנתר ותז', אופ' 22 (א' רובנ/ת' אביטל); בארבה: הרהורים ומחול נקמה מתוך „מדאה" (ס' הארת); ברהמס – נוסח אמיר: ווריאציות על נושא של הנדל (י' צליקס).
20.05 ערב טוב – שומאן: 6 אטיודים בצורת קנון, אופ' 56 (פ' לפ' ביור, אורגן).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז' הפיל' מברלין/גארי ברתיני/בלה דוידוביץ, פסנתר – מב' רלסון.
22.30 מן המקורות – שירת „יוקי" של בני לאפלנד.
23.00 רפי פסנתר – גרייג: 10 קטעים לירים (אמיל גילדס); במהון: סונטה מס' 31, בלה במול מג'ור, אופ' 110 (לאזנרד שורי).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – משה מנכימיבורי.
14.06 תכניות לילדים – „קיקי חב־קיקי" מאת טובה הרשקוביץ; „תעלוליו של הודיני", תסכית מאת טובה הרשקוביץ; „מחליקיים של כסף" מאת מרי מייפס־דודג'; „כנור וחצי" מאת רינה בן־שחר.
15.00 „בארץ הלמה" – חידון.
15.25 ספורט לנוער.
16.05 „אחרוני ראשונים" – עם רחל מרכוס במלאת 30 למותה.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „הטלאי הצהוב": הפגישה בין החיילים הארץ־ישראליים בצבא הבריטי לבין שארית הפליטה.

רשת ב'

18.06 שעה חפשית – ענייני חינוך.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 מצעד הזמירות.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: מבוא אלמנטרי לפילוסופיית הטבע של אריסטו: המטפיזיקה של אריסטו. מרצה פרופ' יהודה לנדאו.
06.55 פינה חמה לליבי.
17.30 משחו קולמי.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 „משלנו", מצעד הפזמון העברי.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר: תפילה למוות 9.30, 7.15, 4.30
אורלי: חזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
אלנבי: גזאי 9.30, 7.30, 5
ביהודה: חזרה לעתיד 9.30, 7, 4.30
גן־העיר: בוסון־ברמים 9.30, 7
גת: הרבה ולא כלום 9.30, 7, 4.30
דקל: לילות לבנים 9.30, 7
דרייב־אין: מושלם 9.30, 7.15
חצות – הפה הלוהט
הוד: גולאג 9, 7, 4.30
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: סיפורה של מארי 9.45, 7.20, 5
חן 3: בי"ס לאסירים מתחילים 9.40, 7.20, 4.45
חן 4: הגנבים 9.40, 7.20, 4.45, 1.30, 10.30
חן 5: רומן על בטוח 9.40, 7.00, 4.45, 1.30, 10.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: מטרה 9.30, 7.30, 3.30
לב 2: גשר צר מאד 9.40
אמדיאוס 6.30
מוזיאון תל־אביב: נערה ונער 9.30, 7.15
מוגרבי: קומנדו 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: הבז והאיש השלג 9.30, 7.00, 4.30
סינמה 1: שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: אמדיאוס 9.15, 6.45, 4
סטודיו: להב משונן 9.30, 7.15, 4.30
פאר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7, 4.15
פריז: בידדי 9.30, 7.15
צוותא: גנרע + כמו חלום 8.00
צפון: ראן 9.30, 6.15
תמוז – רמת־אביב: אפוקליפסה עכשיו 9.30, 6.45
שחף: בשם כל בני ביתו 9, 6
תכלת: אגם הברבורים 9.30, 7
תל־אביב: ערפדי החלל 9.30, 7.15, 4.30

יפו

תחיה הישראלית: כוהאן סוהאן 9.50

ירושלים

אדיסון: קומנדו 9.00, 7.00, 4.30
אוריון: סגור לרגל שיפוצים
אורנע: תפילה למוות 9, 7, 4.30
בית אגרון: חבורת אופני B. M.X 4.00
לחנך את ריטה 5.35
טעם החיים של מונטי פייתון 7.30
עמנואל 9.30
האולם הקטן בבנייני האומה: בשם כל בני ביתו 9.15, 6.45
הבירה: הכבוד של פריצי 9.15, 6.45, 4.30
גיל אור: שנת הדרקון 9, 6.30, 4
כפיר: חזרה לעתיד 9.15, 7, 4.30
סמדר: סוהאן סוהאן 9.15, 7
עדן: לילות לבנים 9.15, 6.45, 4.15
רון: אני יודע שאת יודעת
מיטשל: מסע עסקים של אבא 9.15, 6.45

חיפה

אורה: בשם כל בני ביתו 9, 6
אורלי: הכבוד של פריצי 9.15, 6.45
אמפיתיאטרון: הבז והאיש השלג 9.15, 6.45, 4
ארמון: קומנדו 9, 6.45, 4.30
עצמון: מטרה 9.30, 6.45, 4.15
חן: בידדי 9, 6.30, 4.30
רבנר 1: שנת הדרקון 9.15, 6.30, 3.45
רבנר 2: לילות לבנים 9.15, 6.30, 3.45
מאר: תפילה למוות 9, 6.45, 4.30
קריאור: קאוס 9, 6
רון: חזרה לעתיד 9.00, 6.45, 4.30
שביט, תה הכרמל: שושנת קהיר הסגולה 9, 7
עממי: גורל 9, 7

קרית־ביאליק

מפיר: רכבת תחתית 9, 7.15
סביון: שנת הדרקון 9.30, 6.45

קרית־חיים

בית העם: ראסטי ג'יימס 9.30, 6.45
היובל: רומן שהחל במלחמה 9.15, 7

קרית־ים

ציון: מאטה הרי 9, 7

קרית־מוצקין

אורות: גנבים מתוף לתוף 9.15, 7.15

אשדוד

אסתר: מכרות המלך שלמה 9.15, 7.15
אשדוד: תפילה למוות 9.30, 7

אשקלון

אסתר: המטרה אמריקה 9.30, 7.15
מאור: רציחות פשוטות 9.30, 7
רחל: הנוקם 9.15, 7.15

באר־שבע

חן: הבוזז הגדול 9.30, 7.15

בת־ים

אורניב: גולאג 9.30, 7.15
עצמאות: המטרה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30

גדרות

הרצליה

היכל: ערפדי החלל 9.30, 7.15, 4.30

חולון

ארמון: קומנדו 9.30, 7.15, 5
מגדל: שנת הדרקון 9.30, 7
מתנ"ס, קרית שרת
ספורו של חייל 9.30, 7.30
סינדרלה 2.00
האימפריה מכה שנית 4.30
סביר: ערפדי החלל 9.30, 7.15, 4.30
רינה: חזרה לעתיד 9.30, 7.15

טבריה

אביב: המטרה אמריקה 9.15, 7.15

טבעון

יובל אור: גשר צר מאד 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: הבוזז הגדול 9.15, 7, 5
חן: המטרה אמריקה 9.15, 7

לוד

אורלי: שוטר עם כבוד
בית זית: המטרה אמריקה

נהריה

הוד: העד 9.30, 7

נתניה

סטודיו: בי"ס לאסירים מתחילים 9.15, 7, 5
אסתר: הבוזז הגדול 9.15, 7
שרון: שנת הדרקון 9.30, 7, 4.30

פתח־תקוה

שלום: מכרות המלך שלמה 9.15, 7

קרית־שמונה

שביר: אירית עירית 9.15, 7

קרית־מלאכי

צמרת: הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15

ראשון־לציון

נעמן: רכבת תחתית 9.15, 7
ראשון: מושלם 9.30, 7.15

רחובות

בית העם: הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15
הוד: שושנת קהיר הסגולה 9.40, 7.15
חן: מכרות המלך שלמה 9.15, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אלאודין: שנת הדרקון 9.30, 6.50
ארמון: קומנדו 9.30, 7.15, 5
לילי: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר: ערפדי החלל 9.30, 7.15, 4.30
רבגן 1: הרבה ולא כלום 9.40, 7.10, 4.30
רבגן 2: בידדי 9.45, 7.20, 5
רבגן 3: המפתח 9.45, 7.25, 5
רבגן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.30, 5
שביט: יער האזמרגד 9.30, 7.15

רמת־השרון

כוכב: פלמנגו קיד 7
מסכה 9.30

רעננה

אורות: רבעות של טוקיו 6.30

רמלה

אורה: הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7.15

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746.
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142.
ירושלים
רפאל – זלמן שזר? ... [illegible] 39 – 811801.
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288.
פתח־תקוה
כיניפרים – שפרינצק 20 – 9321067.
בני־ברק־רמת־גן
פרינץ – רבי עקיבא 162 בני־ברק 702418.
בת־ים–חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854.
אהרון – הופיין 52 חולון – 845236.

מוקד מידע מלפרטי של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.

מרפאות שינים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 16.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס – בכל המשפחה!

שי באה – ספר מספרית דבר

רכוש ספר מספרית דבר

אל: בית המשפט המחוזי בירושלים

בעניין: חוק הצהרת מוות, תשי"ב־1952 ... תיק ...
ובעניין: הצהרת מותן של האחיות הנספות בשואה רבקה לנדאו ואתל סגל שתיקן לבית זומרפלק

המבקש: גילון זהר מרחוב המרגנית 16 יבנה ע"י ב"כ עוה"ד מ. כספי ו/או שלמה לנדאו ו/או רם כספי ו/או אסף כספי ו/או צבי רפפורט ו/או שלמה שפיר ו/או גרשון שניידר ו/או יורם אלתוביר ו/או אורי בריטר ו/או עדן פלס ו/או לילי איים ו/או מרדכי שפירא ו/או מרסין הדרי, ו/או ארנה קדר, ו/או זיו ציזוני ו/או אבי הורביץ ו/או רון נעים מרחוב אחד־העם 9, מגדל־שלום, תל־אביב.

הודעה

להוי ידוע כי מר גילון זהר באמצעות ב"כ עוה"ד מ. כספי ושות' פנה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותן של רבקה לנדאו ואתל סגל שתיקן לבית זומרפלק שנעלמו ומשערים שנספו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 23.3.86 בשעה 10.00.

וזה תיאורן של רבקה לנדאו ואתל סגל לפי הצהרת המבקש:
1. האחיות רבקה לנדאו ואתל סגל שתיקן לבית זומרפלק, נולדו בעיירה זבריש שבפולין.
2. רבקה עברה ללבוב שבפולין שם התגוררה עד שאבד הקשר עמה. אתל התגוררה בעיר לידתה, זבריש שבפולין, עד שניתק הקשר עמה.
3. רבקה ואתל היו בעלות אזרחות פולנית.
4. שתיהן היו עקרות בית.
5. קשר המכתבים שהיה בין רבקה לאחיה אשר זומרפלק ז"ל ואשתו חוה זהר בארץ ניתק עם פרוץ המלחמה. סימן החיים האחרון שהגיע מאתל היה מכתב ששלחה לגיסתה חוה זהר בארץ בשנת 1939 מספר חודשים לפני פרוץ המלחמה.
6. רבקה היתה נשואה לבן ממשפחת לנדאו שעקבותיו נעלמו עם פרוץ המלחמה. אתל היתה נשואה לבן ממשפחת סגל שנעלם אף הוא כמו פרוץ מלחמת העולם הראשונה.
7. לאחיות אתל ורבקה לבית זומרפלק שני אחים חלף זומרפלק ז"ל ואשר זומרפלק ז"ל. חלף זומרפלק נפטר בשנת 1977 בניו־יורק ואשר זומרפלק נפטר בארץ.
8. לאשר זומרפלק אשה ושני בנים. אשתו חוה זהר, היא גיסתן של האחיות רבקה ואתל מתגוררת בבית בנה גילון זהר מרחוב המרגנית 16 יבנה וישראל זהר מרחוב האשל 12 ניר צבי.
9. קרובת משפחה של האחיות רבקה ואתל, הגב' חוה יארצ'ובר ז"ל שעד ליום פטירתה לפני כשלוש שנים התגוררה ברחוב הרא"ה, רמת גן, המצהירה בפני אחד הנספות כי הכירה את רבקה ואתל, וכי לאחר המלחמה עשתה חיפושים לאתר את הבנות ולא עלה בידה הדבר.
10. מייד לאחר תום המלחמה פנתה משפחת זהר בארץ למדור לחיפוש קרובים של הסוכנות היהודית והם פרסמו דבר העלמם ברדיו הבקול ישראל אך לא הצליחו לאתר את האחיות אתל ורבקה.

כל מי שיש לו ידיעות על רבקה לנדאו ואתל סגל, שתיקן לבית זומרפלק, מתבקש להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל־פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם המעוניין להתנגד להצהרת המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא כוחו, ויגיש את התנגדותו או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידי שבה פורטו טעמי ההתנגדות, או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל, שבה יפרט את טעמי ההתנגדות שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך: 31.12.85 — ד"ר אליהו בן־בריה
רשם

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום — מועצה מקומית עומר — קרים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

בניה עצמית בעומר – יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה עצמית" שפורסמה בדצמבר 1985 נותרו 17 מגרשים דו־משפחתיים לבניה עצמית.

בגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעורכים, שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 28.1.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה" בשעה הנקובה בתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במינהל מקרקעי ישראל, שדרות בן־צבי, מעל אולמי יהלום בשעות העבודה המקובלות. יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת במקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד המינהל בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־14.3.86.

תשומת לב להדגבה: מחיר קרקע לשטח בגודל של 576 מ"ר המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 21,826 ש"ח ($ 14.777) – המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל – מחוז ירושלים

בהודעה זה על ביטול מכרז מספר יב/114/85 המתיחס למגרש להקמת מתחם בנפש? ציון.

לחיות את השלום – בלי שם ובלי מען

בתוך ים האיבה ההדדית בין יהודים וערבים בארצנו, ישנו מיעוט המדבר ולוחם למען קירוב ושיתוף, להכרה והכרות הדדית, לחיי שכנות אמיתיים. יש גם כאלו שהחליטו „לקרב את הקץ", ומנסים לחיות יחד. לגשר על המרחק לא רק באמירות פוליטיות, כי אם בנסיון מעשי. ששה אנשים כאלו הקימו קומונה יהודית־ערבית עירונית. הסביבה לא עוברת על זה בשתיקה.

מאת עידית המאירי

„אם לא תיפטרו מהערבים, אנחנו ניפטר מכם" נאמר להם בשיחת טלפון אנונימית, שלא קשה לנחש את מקורה. לכן אין תמונה, אין כתובת, השמות בדויים. אבל יש סיפור.

בתנועת הנוער של יהודים וערבים משחקים בחול. כשקמים מארגז החול ושואלים: „אז מה עכשיו?" יש שתי אפשרויות: ללכת הביתה, או לבנות בית. ששה אנשים, שלשה יהודים ושלשה ערבים, בחרו באפשרות השניה. הם חיים בקומונה מזה שנה וחצי למרות האיומים.

• רוני (45) קיבוצניק מבקעת הירדן ודורון (38) תל־אביבי, היו בין מיישמי הרעיון של „רעות" – תנועת נוער של יהודים וערבים. אליהם הצטרפו חליל (24) מכפר ערבי במרכז הארץ ועלי (24) מטייבה: „יצא לנו לדבר הרבה על יחסי יהודים ערבים וניסינו לחשוב מה אפשר לעשות, כדי לשבור את מחסום הסינה המפחד, אולי בדרך של לחיות יחד ממש. כך החלטנו: מקימים קומונה עירונית".

אני נכנסת לחצר בית פרטי בתל־אביב. מימין פורחים פרחים, משמאל מונח ציוד לעבודת גינה. לוח המודעות, הסומר בכניסה לבית, מלא בהזמנות לפעילות פוליטית וחינוכית: הזמנות ממוסד ואן ליר, מהמרכז הבינלאומי לשלום, מהמכון לדו־קיום, ועוד רבים אחרים. ברור שיש כאן ששה „משוגעים לדבר", „לחומרי" לשלום.

„אנחנו ארבעה רווקים ושני גרושים, ומסתדרים יחד שיגעון", אומר דורון. מולי יושבים ארבעה. השניים הנוספים מצטרפים מאוחר יותר עם קפה וכלאוה. מיכה (30) תל־אביבי, פעיל בתחומים פוליטיים שונים, שמע על התארגנות הארבעה החליט להצטרף, וראיף (24) מטייבה, הכיר אנשים שפעלו בעניין של „רעות" ודרכם שמע על רעיון הקומונה. „באתי, הצגתי את עצמי, דיברנו, הכרנו והכל נראה בסדר. אז הצטרפתי". כך, עלה המספר לששה. רוני מספר: „אנחנו עושים המון דברים יחד. כולנו פעילים בארגונים נגד גזענות ולמען שלום ודו־קיום, וגם בחיי היום־יום הכל משותף: כולנו עובדים ולכל אחד יש את המשכורת שלו, אבל כל ההוצאות מתחלקות באופן שווה. קונים ומכינים אוכל יחד, הולכים יחד לבלות, ועושים כביסה פעם בשבוע במכונת הכביסה שבמרפסת". הספריה בסלון היא דוגמא טובה לשיתוף. בדירה שכורה ממוצעת מחזיק כל שותף את הספרים שלו אצלו בחדר. כאן „הכל של כולם, כל אחד הביא ספרים, והכל בספריה אחת, משותפת".

בדירה יש ארבעה חדרים. חיים שניים בחדר. הבית נראה נקי למדי. „עושים נקיון בתורנות" מסביר מיכה. „אף אחד לא אוהב לנקות וכל אחד רוצה שיהיה נקי, לכן יש תורנות". עלי מסביר ש„הבעיות עולות מזה שהערבים והיהודים באים מתרבויות שונות ומכניסים אותן לבית אחד. כשאני שומע מוסיקה קלאסית מהתויד של דורון, אני מתעצבן; וכשאני שם מוסיקה ערבית בטסראו שבסלון, הוא מסתגר בחדר". דורון מתייחס לעניין הזה בביטול „זה שייך לבעיות השוליות. לכל אחד יש את הטעם שלו, וזה לא כל־כך שייך לשאלה אם הוא ערבי או יהודי. יש גם מוסיקה ישראלית שאני לא יכול להקשיב לה". שאלת הטעם המוסיקאלי לא שייכת כל־כך להבדלי הלאום, אלא להבדלי המוצא. חלק ניכר מבני עדות המזרח בארץ „יסתדרו" הרבה יותר טוב עם המוסיקה והתרבות הערבית מאשר עם התרבות המערבית או עם זו של „ארץ ישראל הישנה והטובה". שלושת היהודים בקומונה הם אשכנזים, וזה הבסיס המרכזי ל„הבדלי הטעם".

עלי ממשיך ומעלה ענין מהותי יותר: „יש הבדל ברקע החינוכי. אני, כערבי, קיבלתי חינוך שמרני ומסורתי. היהודים באים ממסגרות חברתיות פתוחות והם זכו לחינוך חופשי בהרבה משלי. להם, למשל, לא איכפת שיהיו בנות בקומונה: בעיני ובעיני הערבים האחרים זה לא בא בחשבון בכלל". דורון צוחק, „כן, מה לעשות, על בנות אנחנו נאלצים לוותר, להן תהיה קומונה נפרדת". חליל שומר מסורת. לדבריו, „אורח החיים בקומונה הוא חילוני לחלוטין, החגים שלנו ושל היהודים מסתכמים באיחולי „חג שמח" ומאכלים מתאימים אם הם טעימים. לי זה מפריע, אז אני נוסע בכל החגים המוסלמיים הביתה, לכפר. גם בימי חול אני משתדל להתפלל ולשמור על מצוות האיסלאם. ראיף ועלי, לעומת זאת, בקושי יודעים מתי יש חג, זה עניין שלהם, אני לא אגיד להם מה לעשות, וגם לא ליהודים".

דורון אומר שהרקע השונה מביא להבדל ניכר בצורת החשיבה: „תחומי ההתענינות שלנו – היהודים – הרבה יותר רחבים. החברה הערבית סגורה מאוד בתרבות ובמסורת שלה. שמות כמו הגל, או מרכס, לא אומרים שם שום דבר. יש פער בהשכלה ובהסתכלות על דברים. אצל היהודים נוצרת הרבה יותר פתיחות וסובלנות מאשר אצל הערבים. כאן, בקומונה, אנחנו משוחחים על נושאים מסוגים שונים ומרגישים שינוי ברמת השיחות היום, לעומת זו של לפני שנה וחצי. היום מצליחים להגיע להרבה יותר עומק, והחבר'ה הערבים מודים שהם פתוחים לנושאים שונים יותר מאשר פעם". האמירה הזו מעידה על הסתכלות מגבוה, אך העובדות ישנן בשטח לפחות עד שהנוער יוצא מהכפר ומגיע לאוניברסיטה. שם נשחקים הפערים מסוג זה, וסביר להניח שעוד שניים שלושה דורות, הם ייעלמו לגמרי. מיכה מעלה את העניין האידאולוגי: „לרוני, לדורון ולי יש תפיסה אידאלוגית חברתית ברורה. הכותרת: סוציאליזם. לחליל, לעלי ולראיף זה בכלל לא שיחק תפקיד בהתחלה. הם באו בגלל הבעיות שיש להם כחלק ממיעוט החי בארץ, אנחנו באנו יותר בגלל האידאולוגיה. הם מוכנים להאמין בסוציאליזם אם 'הוא' יפתור להם את הבעיות, אנחנו מנסים לשכנע אותם להאמין בזה בגלל מה שזה". ראיף מסביר שרעיון הסוציאליזם זר לו, ושוב נכנס עניין הרקע החינוכי. „אני גדלתי וחונכתי לשאת באחריות למה שקורה במשפחה שלי, וזהו. לא לחשוב יותר מדי על בעיות חברתיות. גם היה ברור, שכשאני מסיים בית־ספר אני מקים משפחה, בונה בית בכפר וממשיך את מסלול החיים של הורי. עצם זה שעזבתי את הכפר, זו מכה למשפחה שלי. כששמעו על הקומונה, בכלל נבהלו. החשש שאני הולך לאבד את הזהות שלי, כי מסגרת החיים השיתופיים נתפסת אצלנו כשייכת ליהודים בלבד. עובדה שאין אף קיבוץ ערבי ואף פעם לא ניסו להקים אחד כזה".

עלי מתאר את החיים המשותפים במשפט אידילי „בבוקר עובדים, בערב אוכלים יחד ויושבים מול הטלוויזיה, מעלים כל מיני בעיות חברתיות, לאומיות, אישיות ומחפשים פתרונות". את המשפט „לאלוהים פתרונים" נראה שאפילו חליל לא לגמרי מקבל, אחרת היה נשאר בכפר ומחכה לו. על שלושת היהודים בכלל אין מה לדבר, נראה שהם מכבדים את האמונה והדת אך לא יטרידו את אלוהים בבעיות שהם יכולים לפתור בעצמם.

בקרב עמנו יש כאלה שרואים את עצמם שליחיו האמיתיים, היכולים גם לקבוע במקומו מי לחיים, מי לאבן ומי למוות; עוד מעט הם גם ישלחו אותו להבראה וינסו לברוא את העולם לפי טעמם, עולם של חיות, חלקן בדמות אנשים „כשרים". כרגע הם לא רק מעוותים את משמעות מושג האלוהות והדת היהודית, הם גם משתמשים בזה לאיומים. למשל, „תשלחו משם את הערבים" נאמר לדורון; „לא כדאי לכם להסתבך איתנו". בקרב השכנים של חברי הקומונה שורה מבוכה, משהבינו שיש להם שכנים ערבים. „אפילו שהם בסדר, נאמנים למדינה ורוצים שלום, זה מפחיד", נאמר לדורון. וזה העניין באמת – הבסיס הוא פחד. כשלא עובר שבוע בלי מטעני חבלה ופיגועים חבלניים, קשה לא להיתפס לחשש, חשד ואיבה מכלילים, אבל קשה גם להישאר אדישים ולא להתעודד, כשרואים כאלו נקודות של תקווה שיתופית. נקווה שיצליחו.

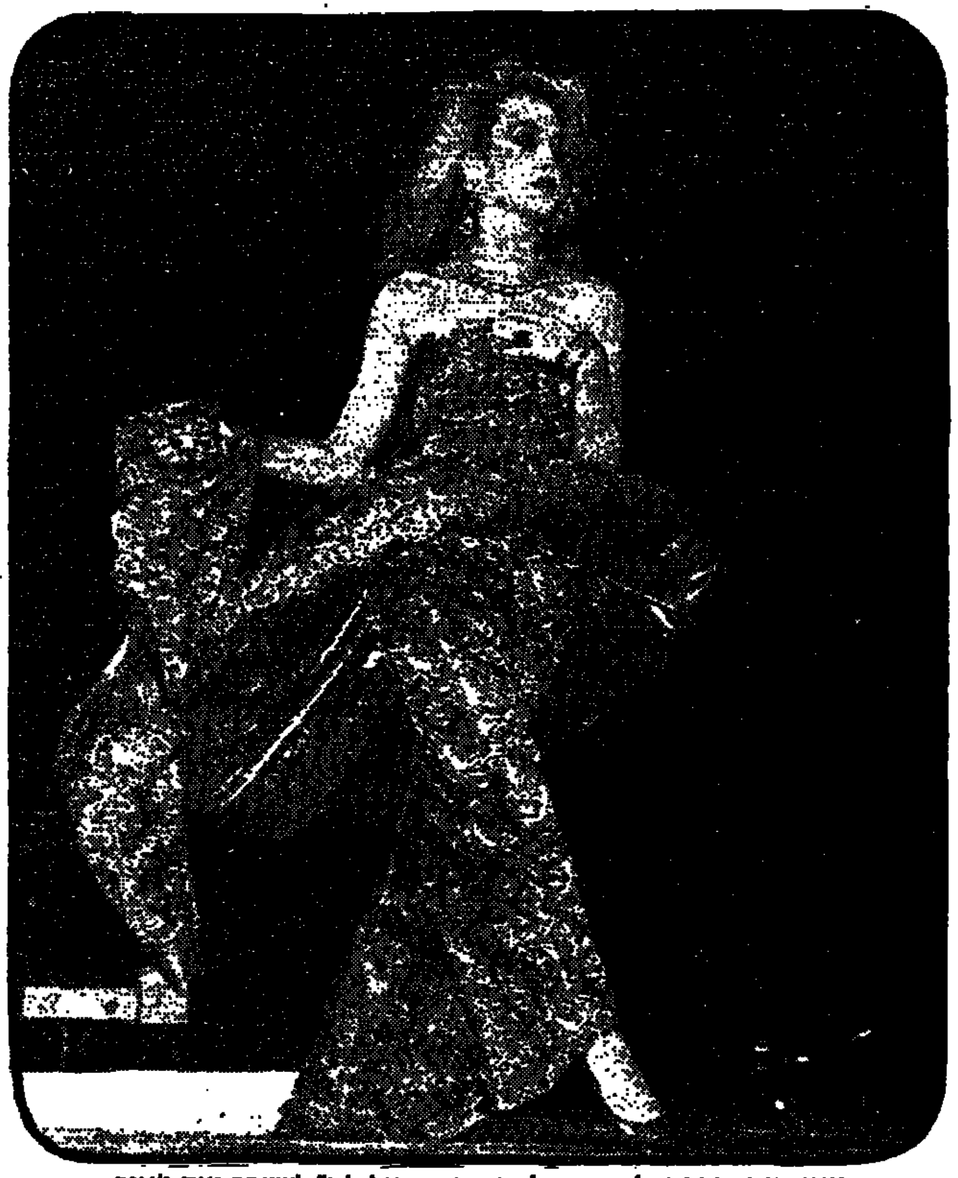

הדוגמנית, חברתו לשעבר של „האבן המתגלגלת" לשעבר מיק ג'אגר, בתצוגת אופנה בלונדון שהכנסותיה הוקדשו לרעבי אפריקה

„גיטו הוא, ככלות הכל מקום בו אפשר להתקיים"

ג'ורג'יה אוקיף, ציירת בת זמננו; לואיז נבלסון – פסלת, מרי קאסט – אימפרסיוניסטית. שלושתן אמניות מן השורה הראשונה, הוכנסו למסגרת אחת בסרט „נשים אמניות", שהוצג לא מכבר במוזיאון תל־אביב. מה המשותף ביניהן? מדוע הוצגו יחד? האם רק בשל היותן נשים? ככה זה נראה.

מאת אראלה דאור

הסופרת האמריקאית קארול אוטס אמרה פעם, כי לבה נצבט בראותה את עבודותיה הספרותית נדונות תחת הכותרת „ספרות נשים", יחד עם אוסף מקרי של עבודות, שהקשר היחידי ביניהן הוא, שנכתבו ע"י נשים. לא אתפלא אם זו תחושת האמניות לואיז נבלסון, ג'ורג'יה אוקיף ומרי קאסט, מהמפורסמות באמניות ארה"ב, שהוצגו במסגרת אחת, בסרט – „נשים אמניות", ביום שני 6.1.86 במוזיאון ת"א.

מה המשותף ביניהן? מדוע הוצגו יחד אם לא מהסיבה ששלושתן נשים? האם נשים הן קבוצה הומוגנית שאין בה כל הבחנה אינדיבידואלית?

אפשר אולי להבין את הצרוף של נבלסון ואוקיף. שתיהן פועלות מתחילת המאה (נבלסון נולדה ב־1900, אוקיף ב־1887); עיקר פעולתן האמנותית בארה"ב, וכל אחת מהן פיתחה סגנון מקורי בתחומה. נבלסון בפיסול, אוקיף בציור. יצירותיהן זכו להכרה כלל עולמית נרחבת. אולם, יצירותיה של מרי קאסט (1845־1926) שייכות למאה שעברה. קאסט, ילידת פילדלפיה, בלתה את רוב שנותיה בפאריס, מקום בו יצרה בחברת האמנים האימפרסיוניסטים, עמם הציגה את יצירותיה. סידרת שנים־עשר התחריטים בהשפעת הדפסים יפאניים בנושא האם והילד הם מעבודותיה המרשימות ביותר. אכן מקומה בשורה הראשונה של האמנים האימפרסיוניסטים וזה המקום המתאים לדון ביצירותיה.

הסרטים על נבלסון ואוקיף היו בנויים סביב ראיון עם האמניות עצמן, ואיפשרו להתרשם, בנוסף ליצירתן, גם מאישיותן. האנרגיה האמנותית של נבלסון היא כה חזקה עד שפרצה מהמסך וסחפה את קהל הצופים בחדוות היצירה השופעת: לא היה ספק שאצל נבלסון העשיה האמנותית קודמת לכל, וקל היה להבין את סירובה לחשוף את חייה הפרטיים. מיד בתחילת הראיון קטעה את המראיין באמרה שהיותה רעיה ואם, לא היתה מרכז תפיסתה את עצמה כאדם, והיא לא נהגה רק כרעיה וכאם. היא לא נתנה לעובדת היותה אשה להשפיע על דרכה. כאשר בצעירותה נאמר לה, שכדי לפסל דרושות „ביצים" ענתה: „זה דווקא יש לי". התוצאות מרשימות. לדוגמה: תיבות העץ שצבעה בשחור, מילאה בשקידה ובדקדקנות בחלקי ריהוט ישנים והן נערמות בקבוצות הממלאות קיר שלם. הרושם המתקבל הוא ממש מדהים, מיסטי. כל תיבה שלעצמה היא מזכרת מהעבר הויקטוריאני, אולם כולן כיחידה מהוות אמירה על הזמן החולף.

ג'ורג'יה אוקיף שיתפה אותנו בלבטים שהיו לה בתחילת דרכה האמנותית. אמנם תמיד ידעה שברצונה לצייר, אך בתחילה ציירה כפי שלימדוה מוריה. אולם כאשר יום אחד התברר לה, שכל התמונות שציירה נעשו כדי להשביע את רצונם של אחרים, ובין כולן לא נמצאה אפילו אחת שציירה לעצמה, להשביע את רצונה שלה, החליטה שאין טעם להמשיך בציור אם איננה מבטאת את תחושותיה והרגשותיה בצורה הנראית לה. מאז פיתחה את סגנונה האישי מבלי להתחשב במקובל.

אנו הצופים בסרט, ראינו את הפרחים המופלאים של אוקיף, את מראות מנהטן, עם גורדי־השחקים המשקפים אורותיהם בזוויות מיוחדות לעומת תנועת המכוניות על אורותיה, למטה במרחקים; ולמדנו גם את המדבר המכסיקני על ראשוניות הצורות הארכיטקטוניות שלו, צבעוניות סלעיו והעצמות המלבינות הפזורות בו.

אם זכינו לראות את שלוש האמניות המופלאות האלה ואת יצירותיהן, רק משום במסגרת המגונה „יצירות נשים", אין לנו אלא להודות, שמעלתו של הגטו היא בכך שהוא, ככלות הכל, מקום שבו אפשר להתקיים בו. יתכן שללא הגטו היו הנשים מוצאות עצמן בכלל ללא מקום מחיה.

מימין – לואיז נבלסון; משמאל – ג'ורג'יה אוקיף

אור ממסך חשוך

מאת ציפי דותן

עיצמו עיניים וחשבו על מסך טלוויזיה אפל. מה היתה התוכנית האחרונה שאתם זוכרים לפני שעודד לנו להגביר את הילודה? אתם בטוח לא זוכרים. אני כן.

איזה מזל היה לי באותו ערב, שלא היה לי מה לעשות וצפיתי במרקע ככה סתם, ואיזה מזל שהטלוויזיה במסכנותה ובחוסר תוכניותיה נוהגת לתת שידורים חוזרים.

לולא מזל כפול זה לא הייתי רואה את התוכנית סוף ציטוט ששודרה בשידור חוזר ביום חמישי 9.1.86. כי הרי לראות את התכנית במקורה אינני זוכה אף פעם. יד משמים כיוונה אותי ואת המכשיר. ממש פנינים הושמעו בתוכנית זו. רק כדין רוב הפנינים הן הושלכו לפני חזירים כמאמר הפתגם האנגלי. אינני רוצה לכנות את כלל עם ישראל חזירים אך מי נותר כדי לצפות בתוכנית? האוכלוסיה הדתית ברובה הגדול כלל אינו צופה במרקע. הם מאחו סוג של הרב שדבריו הושמעו מעל גבי הקלטת שהביא ירון לונדון לאולפן. חלק אחר של האוכלוסיה, שכבודו במקומו מונח, ציפה לראות משחק כדורסל. ברגע שראה את שם התוכנית בטח סגר את המכשיר. אנשים שיכלו אולי להנות אינטלקטואלית מהתוכנית מרי עסוקים כדי לצפות בשעה כזו במשרדים. או מי נותר? אני למזלי, ועוד כמה כאלה שלא היה להם מה לעשות והם מכורים לאור הכחלחל. איזה מזל. אינני יכולה שלא לחזור שוב ושוב על אותה מילה. לשמוע אמונה מחד עם שפיות דעת מאידך. יהדות עם אוניברסליות דת עם אנושיות. כך צריך להיות. אך אנו בארץ הכפיה הדתית נראה שאיבדנו את הדרך אל האור. התוכנית הראתה שאפשר להאמין מבלי להיות פאנט. שאפשר לקיים מצוות מבלי להתעלם מכל שאר הדברים הקיימים בעולמנו.

אינני יודעת במדויק מה מחפשים אותם אנשים החוזרים בתשובה, אולי תשובות לשאלות של שכר ועונש כפי שהתבטאו האורחים בשיחה. מי שהלך לאיבוד בעולמנו זה הזוי על הקיים ימצא שלוות נפש בחיי הדת. אך כיצד יוכלו ויכולים לעשות זאת אינטלקטואליים, כיצד הם מסתפקים בתשובות החד צדדיות שמספקות להם הישיבות המיועדות לכך. מדוע אנשים כאלה המבינים דברים שברוח הנהגים משאר־רוח לא הולכים לשוחח עם פרופ' לייבוביץ' או עם ד"ר אבי רביצקי.

כשיש אלטרנטיבה חכמה כזו מדוע להסתפק בעילת המות, אני לא חוזרת מחר בתשובה, אך האור שפרץ מהמסך היה כל כך גדול שההבדל בין דבריהם של המאמינים לבין אלה שאינם לא היה גדול כל כך. כך אפשר להאמין, איזה מזל שיש לנו גם כאלה בין כל נאמני הר הבית, מתנחלי שכם ואנשי כהנא.

דגים לקינוח, או ספרו של „מלך המטבח הישראלי"

מאת אריאלה ראובני

יעקב לישנסקי, הגבר הראשון היחיד, ולפי שעה גם האחרון בישראל שזכה בתואר „מלך המטבח הישראלי" פירסם בימים אלה ספר בישול חדש ויפהפה בשם „מתכוני דגים נבחרים" (דגי אגמים ובריכות בישראל). אין זה עוד ספר בישול בשורת ספרי הבישול שצצים אצלנו באחרונה כפטריות אחר הגשם (וחרף המצוקה הכלכלית ואולי דווקא בעטיה). זהו ספר ייחודי, שיצא לאור בשיתוף עם ארגון מגדלי הדגים, איגוד דייגי הכנרת, מגדלי הפורלים ו„תנובה" וכולל עשרות מתכונים של דגים כזוטיפים, כמנות ראשונות, כמנות עקריות, כמנות אחרונות ואף כרפרפת ועוגות. הספר נועד, כעדות מחברו, לסייע לעקרות הבית הישראלית „להתגבר על הפחד מפני דגים" ולקדם את מכירת הדגים בישראל. „בעולם גוברת תודעת הבריאות שבאכילת דגים ועמה גדלה גם צריכת הדגים. אין כל סיבה שצריכת הדגים לא תהיה בקו עליה גם אצלנו", אומר לישנסקי.

ממתכוניו של לישנסקי, המצטיינים בפשטותם ובמקוריותם, עולים ריחות ישראליים־שורשיים. שמות המתכונים, כמו גילו הגלילים, שתפוח הפיתוי לחוה אמנו, פיצה נוסח דייגי הברכות, דג השמך (פורל) מרן באהבה, קבאב הים הגדול ועוד, מעידים על קשריו האמיצים ואהבתו של המחבר אל הארץ הזאת, אל פירותיה ואל מסורתה.

יעקב לישנסקי נולד במטולה בשנת 1912. משחר ילדותו ספג את שורשי הארץ ואת מלחיה, גדל עם אילנותיה, אכל מפירותיה, טבל במימיה ובישל מתנובתה. את אהבת הבישול ירש מאמו המנוחה מרים, שהיתה, לדברי מכריה, אשה יפהפיה, נבונה אמיצה וחרוצה. מספר יעקב „לאמא, שסייעה בפרנסת המשפחה, יצאו מוניטין של בשלנית מעולה ורבים היו משחרים לפתח מטבחה. היא היתה אשת חיל, מלאת חיים ואמונה בחיי עבודה, אהבת־העם והארץ וכך חינכה גם את בניה". לימים, כאשר נאלצה המשפחה לעקוד ממטולה לטבריה, פתחה האם במקום בית־מלון קטן ונהגה להכין מטעמים מדגי הכנרת. את דג ה„ביניית" כינתה, לדברי יעקב, בשם „קרפיון חמוד" והוא אימץ את השם הזה ומשתמש בו במתכוניו. על דג האמנון הטבריני אמרה האם כי „דג כזה אין להשיג גם מעבר לסמבטיון".

האם נהגה לשתף את יעקב, בן זקוניה, בעבודות המטבח, תוך שהיא מסבירה לו ומציגה בפניו דרכים ואופנים שונים של הכנת התבשילים. במרוצת השנים נדד יעקב בארץ בעקבות עבודות שונות שהזדמנו לו ומילא אף שליחויות מטעם ההגנה, בכללן פיקוד על נמל חיפה, משרת מושל צבאי בגליל ועוד. חרף עיסוקיו הרבים לא זנח את תחביבו – הבישול.

אחרי הקמת המדינה ערך בהתנדבות הדגמות של ניצול פירות הארץ בקיבוצים, במושבים ובמחנות צה"ל תוך שימת דגש מיוחד על הצד האסתטי ועל אופן ההגשה ועריכת השולחן. „שאיפת חיי", אומר יעקב, „היתה להעביר לציבור את אהבתי לדגי־הבריכות שלנו ולנצל אותם, לא רק כדי לעזור למגדלים, כי אם להגביר את הנאתם של הצרכנים". ימים רבים הקדיש כדי להוכיח למגדלים ולצרכנים כאחד, כי מדגי הקרפיון והכסיף אפשר גם אפשר להכין כתיתות טעימות ללא ארוזות.

לכתוב על אודות יעקב לישנסקי מבלי לטעום ממטעמיו זה כמו לכתוב על הצגת תיאטרון טובה מבלי לצפות בה. ברור, איפוא, כי נעניתי ברצון להזמנתם של אסתר ויעקב לבקר בביתם ולסעוד על שולחנם. דירתם הצנועה, השוכנת בבית משותף במרכז הר הכרמל, מרוהטת במקוריות ובטעם־טוב ומשרה אוירה נעימה. סעדנו במטבח ללא גינוני טקס. כך נוהגים הלישנסקים כלפי רוב אורחיהם, אשר הופכים עד באותו ערב או במרוצת הזמן לידידיהם הקרובים. כך קרה למנצח האמריקאי־יהודי הנודע ליאונרד ברנשטיין, שהפך לאחר היכרות קצרה לקרבית וידיד קרוב, למנצחת דליה אטלס, למדינאים, לציירים, לאמנים, לאישי ציבור, לעתונאים וכמובן ל„גורמאים" מהארץ ומחוצה לה. לפני הארוחה לוגמים „אפריטיבס", מעשה ידיו של לישנסקי: יין־צבר, יין־ארטישוק, יין בסטה, יין תפוחים ומה לא. אל השולחן מסבים במצב רוח טוב שעולה ומתרומם במהלך הסעודה. על השולחן ערוכה הארוחה כולה. במרכז השולחן מונח אגרטל זעיר ובו זר כלניות עשויות מצנוניות וקלחי גזרים.

תפריט הארוחה, המצורף בזה, נכתב בכתב ידה של אסתר. (נוהג הוא בבית לישנסקי לצייד את האורחים בתפריט הארוחה).

אסתר אינה מקנאה בבעלה ש„פלש" אל ממלכתה להיפך, היא משמשת כעזר כנגדו לאורך כל הדרך. למעשה היא שעודדה אותו לפני שש־עשרה שנים להשתתף בתחרות הבישול של „מלכת המטבח". „ברגע שהכרתי בכשרונותיו" – אומרת אסתר – „הבכורה הכפיתי שלו ליצור – לא קנאתי יותר. תמיד מתבשל משהו בראשו. אני מתוודעת עמו בכל. בתבשילים, באורחים, בהצלחות וכמובן גם בביקורי המטבח והרחת הכלים..."

אחרי הארוחה מקבלים כליקרים, אף הם פרי עמלו של יעקב, ומעיינים בספר האורחים (שנתן במתנה לבני הבית עמוס קינן, אף הוא גורמה ידוע) ואשר התמלא במרוצת השנים בדברי הערכה ותשבחות של עשרות אורחים. מעלעלים באוגרים עם מתכונים של צמחי־בר אכילים, ירקות שונים ממולאים בבשר בקר, עוף וכבש, ממרחים, מרקחות ודברי־מאפה, שיכולים למלא 8 ספרי בישול, וממתינים, עדיין, למוציא לאור.

ארוחת „בזקי" – לאריאלה ראובני

1) עין לציון צופה (אבוקדו עם תות שדה)
2) זר פרחי כלניות מצנוניות.
3) סלט עולש (ירק מקשט עם צנוניות)
4) סלט גרגיר הנחלים (סלט ירק מקושט עם צנונית וזיתים)
5) קרפיון כבוש.
6) גבינה כבושה.
7) פתיתי כסיף מעושן.
8) סלט תצילים בריטונים.
9) זיתים כבושים בשמן.
10) לחם פרות לט"ו בשבט.
11) פרוסות כסיף מעושן.
12) לחי כלת הכפר (כרובית ברוטב)
13) יין תפוחי מסולה.
14) קצת שקדים ושוקולד.
15) עוגיות סידות עם מקפא תות עץ שחור.
16) עוגיות עולי הרגל למאיר בעל הגם ז"ל.
17) תה עם זוהא לבנה.

יעקב לישנסקי ומעשי ידיו להתפאר

ילדה במאבק

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

כמו מאיר שלו שספרו נסקר במדור זה באחרונה גם גילה אלמגור מוכרת משטח פעילות אחר. פרסומה הרב כשחקנית פילס דרך לספר הילדים שלה „הקיץ של אביה" (הוצאת „עם־עובד", עטיפה וציורים רות צרפתי). במקרה זה פילס דרך הפרסום של המחברת לספר טוב. ציוריה של רות צרפתי הם לא רק טובים, אלא שאתה חש בהם שהיא חדרה לדמות, שהיא „בראש אחד" עם המחברת, עם גילה אלמגור.

עיקרו של הספר הוא מערכת יחסים בין ילדה רגישה ואם פליטת שואה הסובלת מהפרעות נפשיות קשות. האב איננו, ועד סוף הספר לא יתברר לנו מה קרה לו. מעמדה ומצבה של הילדה בעלת השם המוזר „אביה" (לזכרו של האב שהלך לעולמו לפני היוולדה) המתמודדת עם סביבה שלא תמיד אוהבת ומבינה, הוא סיפור שלפי עדותה של המחברת חלקו אוטוביוגרפי. רובו ריאליסטי ומתאר הויה קיימת בישראל, או שהיתה קיימת בתקופת ילדותה של גילה אלמגור.

במידה מסויימת הגיבורה של הסיפור היא האם הנאבקת בקשיים חברתיים במושבה, כשנוסף לכל קיימת הבעיות של מחלת הנפש שלה והיות בתה נערה יוצאת דופן. יש סיפור בתוך סיפור – יחסי אהבה שנאה עם מיה אברהמסון. אילו ספר זה זכה להיות מנוקד, אפשר היה להגישו גם לילד בגיל צעיר יותר.

ההתרשמות של הקורא הבוגר, היא שיש לגילה אלמגור עוד מה לספר, ואולי ספר זה הוא ראשון לשורה של ספרים.

המשולש הנצחי של הקיבוץ הארצי

הוועידה הקרובה עומדת לדון ביחסים בין החבר, הקיבוץ והתנועה

"במחקר שערך המכון לחקר הקיבוץ נמצא, שרק 8% מחברי הקיבוץ הארצי, שהם כ־3,000 חברים וחברות, רואים את עצמם חברי הקבה"א, ורק 5% יודעים בפירוש להגדיר את תפקידי התנועה.

בעקבות נתונים אלו מתכוונת מזכירות הקבה"א להגיש את התפטרותה הקולקטיווית בפני צירי הוועידה ה־15, אשר תתקיים בגבעת־חביבה (כיוון שאף קיבוץ לא הסכים לארח את הוועידה), ותביא לאישור ההצעות הבאות:

"1) לתת לגיטימציה למצב הקיים – להכריז על עצמנו כעל ארגון של קיבוצים ולא כתנועה קיבוצית. במקום מזכירות הקבה"א, יש לבחור מועצת המנהלים של איגוד הקיבוצים.

"2) במסגרת הארגון־החדש אין מקום לשותפות רעיונית ופוליטית וכל המשתמע מכך.

"3) מוצע לסגור את כל הכלים בעלי־האופי התנועתי, כגון: מפ"ם, "על־המשמר", ספרית־פועלים, התנועה החינוכית".

יש לשער כי לפחות חלק מן הקוראים כבר הבין עם הפסקה הפותחת, שאין כאן דיווח על מאורע

שאירע. זהו תסריט דמיוני לשנת 1990 – אחד מתוך כ־20 תסריטים שהכינו מוסדות הקיבוץ הארצי לקראת ועידת התנועה ה־14, שאמורה להיערך בסוף חודש זה בכפר־מנחם. מעליו מתנוססת הכותרת "תסריט שלילי"; בקטע המקביל, תחת הכותרת "תסריט חיובי", מסופר על מחקר־כביכול של אותו מוסד שהראה, כי 80% עד 85% – בהתאם לקבוצות הגיל השונות – "יודעים להגדיר בבירור את תפקידה של התנועה: כמרכז, מדריך, מנהיג, מכוון ומלכד בתחום השותפות הרעיונית והפוליטית. במרכבן נמצא שאחוז גדול עוד יותר רואים את עצמם חברי התנועה".

הוועידה תעסוק גם בנושא "המאבק על ישראל הדמוקרטית", שבמרכזו תעמוד המלחמה בגזענות נוסח כהנא. לפני ימים אחדים עשו ארבעה מחברי דליה "תרגיל" בנושא זה: הם ציירו על קירות חדר־האוכל סיסמאות בגנות הקיבוץ, שחוברו כביכול בידי הרב כהנא, תלשו מודעות מלוחות־מודעות ועשו עוד מעשים מסוג זה. המטרה המוצהרת של הפרובוקציה: "לעורר את החברים מתרדמתם ולצייר תסריט אפשרי למה שעלול לקרות בארץ הזאת". זה היה ביום ו' בבוקר. למחרת בערב, בשיחת הקיבוץ, סערו הרוחות וניטשו ויכוחים קולניים בין מחייבי התעלול ובין שולליו. מה שבטוח הוא, כי חברי דליה יזכרו עוד זמן רב את האיום הנשקף מן הרב־הח"כ.

שיטת לינה בבחירה חפשית

הדיון בנושא זה, הראשון בסדר־היום, יישא קרוב לוודאי אופי דקלרטיווי. ויכוחים לא יהיו שם. לא כן הנושא העיקרי, שבו קשורה "חוברת התסריטים", והקרוי "החבר־־הקיבוץ־התנועה". בנושא זה גם התקיימו דיונים מוקדמים נרחבים בכל 80 קיבוצי התנועה.

השם אניגמאטי במקצת. כדי לסבר את האוזן אפשר לומר, כי המדובר בשלושה קודקודים של משולש. הוועידה צריכה לדון בטיבן של הצלעות המחברות ביניהן, ובעיקר בצלעות חבר־־קיבוץ וקיבוץ־תנועה.

לגבי הצלע השניה אפשר לומר, כי הקבה"א נמצא אי־שם באמצע בין שתי התנועות הקיבוציות הגדולות האחרות (לשעבר) מבחינת האוטונומיה של הקיבוץ הבודד וזיקתו לתנועה הכלל־ארצית. התהליכים שפעלו במשך יותר מיובל שנים בשלוש התנועות אינן חד־משמעיות מבחינת מגמתם. למשל, בעוד הקבה"מ היה אמון שנים רבות על הדומינאנטיות של התנועה, כמעט בנוסח "גדוד העבודה", ורבים מחבריו טולטלו מקיבוץ לקיבוץ, לפלמ"ח, לסרום ועוד ועוד – הוא נעשה "מסוגר" יותר במרוצת השנים. מאידך, משהתמזג לפני חמש שנים עם ה"איחוד" והוקמה התק"ם, הוא העביר מקצת מסמכים אלה אל התנועה־האחות. המצוקה הכלכלית של שנתיים האחרונות שוב חיזקה את הסמכות התנועתית.

גם בקבה"א המגמות אינן חד־כיווניות. גם בתנועה זו קיימת מגמה של הגברת הפיקוח התנועתי בתחום המשקי, אבל בשאלה אחרת, אולי חשובה לא פחות, שיטת הלינה, של הילדים, התקבלה לפני חודשים אחדים במועצת גן־שמואל החלטה המתירה לכל קיבוץ לבור את שיטת הלינה הרצויה לו, אם כי באותה מועצה גם הושם סייג זמני: המעבר ללינה המשפחתית, הכרוך בהשקעות אדירות בבניה, לא יבוצע לפי־שעה, בגלל האילוצים הכלכליים. ואמנם מאז אותה מועצה בחרו 10־12 קיבוצים בתנועה את האופציה של הלינה המשפחתית.

דוגמא אחרת היא התחום הפוליטי. בבחירות האחרונות לכנסת הצביעו כמעט 95% מחברי הקבה"א בעד המערך – קצת יותר מאשר בתק"ם. אבל הבחירה אז היתה פשוטה, כי האלטרנטיבות לא קרצו אלא לקומץ של חברים. בינתיים התפרק המערך, ואם מחר תתקיים מערכת נוספת, יימצאו בוודאי בקבה"א לא מעט חברים שיצביעו בעד מפלגת העבודה או בעד ר"צ. היום שוב אין זה מובן מאליו, שחבר הקבה"א מצביע בעד מפ"ם, והדברים הרחיקו לכת עד כדי כך, שבישיבה האחרונה של הוועד־הפועל של התנועה, שנערך בסוף החודש שעבר לקראת הוועידה, הציע אורי פינקרפלד מקיבוץ רבדים – לאו דווקא חבר מן השורה, כי אם מי שהיה מזכיר הקבה"א – כי השותפות הרעיונית של הקבה"א אינה חייבת בהכרח להיות גם שותפות מפלגתית, והוא הציע שהוועידה תבחן מחדש את ההגדרה, שהקבה"א פועל בזיקה למפ"ם. אבל היה זה קול בודד כמעט: להצעתו לא נמצאו יותר מעשרה תומכים.

לפי־שעה אין לה להנהגת הקבה"א לחשוש כל־כך מנטישת חבריה את מפ"ם. בשעת המבחן, דהיינו לעת בחירות, תוסיף מפלגה זו לגרוף כאן יותר מ־90%. אבל הצבעה יכולה להיות גם ביטוי של פסיביות, של הליכה בתלם. החשש הגדול יותר הוא מפני דה־פוליטיזציה, של חוסר התעניינות בחיים הפוליטיים. מספר העותקים של ה"קפיטאל" בחדרי החברים של הקבה"א אינו מדד מהימן למידת התעניינות במארקסיזם, אף כי במוסדות החינוך של התנועה עדיין מרביצים את תורתו של הפילוסוף־הכלכלן־ההיסטוריון היהודי־גרמני. יש רק תנועה קיבוצית אחת, שנשארה נאמנה ללא עוררין לספרים המקודשים עליה – הקיבוץ הדתי.

מזכירים ביקשו ועדה קרואה

ומן הדה־פוליטיזציה אל הדה־תנועתיזציה – מלה שאינה מופיעה בשום מילון והיא נולדה מאליה בשיחה עם חיים ברום חבר יחיעם, המרכז את ההכנות לוועידה, ועם יוסי עמיר חבר מזרע, רכז ועדת החברה של הקבה"א. זו יכולה להתבטא באלף ואחת צורות, למשל: אי רצונם של חברים בקיבוץ, או של קיבוץ שלם, לאמץ את החלטות התנועה. כך לגבי התביעה לשחרר לפעילות בתנועה חבר הממלא תפקיד־מפתח בקיבוצו. כך לגבי התביעה לחסל את העבודה השכירה במפעל התעשיה המקומי. כך לגבי החלטתם של הקיבוצים שניר ומרחביה לעבור ללינה משפחתית, שנתקבלה כבר לפני כשלוש שנים; או עמדה הולכה כזאת בסתירה מפורשת להחלטות הפורומים התנועתיים.

ואחרון־אחרון לא חביב: הדה־קיבוציזציה: אי נכונותו של החבר הבודד לקבל על עצמו את החלטות קיבוצו, התחמקותו מלשאת בעול מעבר למה שמחייבת "אזרחות טובה" אלמנטארית, וכיו"ב. לדוגמה מספר חיים ברום סיפור האופייני ליחסי הגומלין בין שלושת קודקודי המשולש תנועה־קיבוץ־חבר: כאשר כיהן בתפקידו הקודם, כראש המדור לקיבוצים צעירים ועדיים, פנו אליו מזכירים של מספר קיבוצים כאלה וביקשו ממנו, למנות לקיבוצם ועדה קרואה, כדי שזו, מתוקף היותה גוף תנועתי, תעביר החלטות מכאיבות כגון קיצוץ דראסטי בהוצאות הקיום, לאחר שהם עצמם נכשלו במשימה זו. הצד להטיל את האחריות על מעין "דאוס אקס מקינה"... חיים השיב בכל המקרים בשלילה מוחלטת, על יסוד העקרון שהחלטות כאלה הן מסמכותו הבלבדית של כל קיבוץ, והתנועה רק גוזרת הנחיות. מאידך, הקרן התנועתית לסיוע הדדי של הקבה"א מתנה את העזרה הכספית לאותם 19 קיבוצים בתנועה, הנתונים היום במשבר כלכלי קשה, בשמירת נורמות תנועתיות מוסכמות בקשר לרמת החיים.

סמינר לחברים חדשים

כמה וכמה גורמים לכל התהליכים האלה, אחד מהם, ואולי החשוב ביותר, הוא שינוי ההרכב הדמוגראפי של הקיבוץ, ובמיוחד הסתפחותם של חברים מבחוץ, שאין להם שום רקע תנועתי – משפחות מן העיר או בודדים שנישאו לבני (בנות) קיבוץ. הקבה"א שוב איננו "כת" סגורה, והימים כאשר תבעו מכל חבר חדש להשתייך למפ"ם רחוקים מאוד־מאוד. וכמובן, הבעיה היא לא רק בתחום המפלגתי, כי אם בתחום התנועתי במשמעותו הרחבה. אבל, מדגישים יוסי וחיים, אין זה צודק לתלות את כל הקולר בנקלטים מן החוץ. אותה בעיה עצמה קיימת במידה מסוימת גם לגבי בני קיבוץ, אלה שינקו את החינוך התנועתי עוד

משחר ילדותם. בקשר למסתפחים מן העיר תגיש החטיבה הצעירה (ח"ץ) של הקבה"א, המאגדת את חברי הקבה"א עד גיל 35 בערך, הצעת החלטה לוועידה האומרת, כי לא יתקבל חבר חדש לקיבוץ בלי שיעבור קודם־לכן סמינר רעיוני־חינוכי בגבעת־חביבה. בסמינר כזה יוסבר בין השאר, כי ההצטרפות למשפחה בקיבוץ היא הצטרפות למשפחת הקיבוץ, וההצטרפות לקיבוץ – הצטרפות לתנועה שלמה.

החלטות מהפכניות לא יתקבלו בוועידה ה־14 של הקבה"א. הנושא פשוט איננו מתאים לכך. בקבה"א אומרים: אולי העיקר הוא שנלבן יחד את הבעיות.

א. מ.

אם תרצו

"אם תרצו אין זו אגדה". אמר החוזה המזוקן מהמרפסת, אבל איש לא לקח אותו ברצינות. אמנם התחלות צנועות כבר נראו פה ושם וגם היו שמועות וכמה ספקנים כבר החליטו להזמין, אבל הריאליסטים פסקו בבטחון: "אצלנו בעין־הרוד? טלפונים?! שטויות!"

"אם לא השנה, אז בעוד חמש שנים או 50 שנה" – התחנן החוזה. "בקיבוץ מגיעים לפול בגיל 70־80, אבל מגיעים". – "שטויות" – קבעו הריאליסטים, אבל בכל זאת התחלנו לרצות.

והרצון עשה את שלו, ותוך לא יותר מחמש שנים נפלה ההחלטה כרעם ביום גשם: מי שרוצה, יכול להזמין טלפון – על חשבונו.

"אם תרצו אין זו אגדה" – התלהב החוזה מן הבלקון – "גם הטלוויזיות התחילו ככה".

מלאי תקווה הגברנו את הרצון והתוצאות לא איחרו לבוא. בתוך עוד ארבע שנים כבר זכו רבים למכשיר המיוחל. אלא שעתה התפלג הקיבוץ לשלוש מפלגות: אלה שיש להן, אלה שאין להן (המפלגות הוותיקות, כידוע) ואלה שמחכים בתור (מפלגה חדשה).

המזכירות נחלצה מיד לטפל בתופעה החמורה, ואכן אחרי שלוש שנים בלבד התקבלה החלטה סנסציונית: טלפון חינם במזכירות. לא האמנתי והלכתי לראות, ואכן לפני החדרון הקטן שבפינה ניצב תור ארוך. מבעד לדלת בקע קול: "אז תצלצל אלי הביתה למספר 32", ולי יצא בחייך מהתא. חשד התגנב לליבי. לקחתי את רשימת בעלי הטלפונים והבנתי. אלה שכבר יש להם טלפונים ניצלו את המצב החדש היטב: את השיחות אליהם קיבלו בבית בנוחות, אבל את השיחות שלהם החוצה ניהלו מהטלפון הציבורי חינם.

אכן, רעיון מבריק. "אתם בכלל לא צריכים להיות כאן, כי בלאו־הכי אין לכם טלפון" – הסביר לי מ' באדיבות כשנדחק לפני. "אנחנו כבר רגילים ולא יכולים בלי זה". – "גם אני רגיל", לחשתי בהיסוס. "גם לי יש טלפון בעבודה". – "אז מה אתה בא הנה בכלל, מבזבז את כספי הקיבוץ?!" – רעם כ' ונדחף גם הוא לפני.

יש טלפון

"אם תרצו", זעק החוזה מהוורנדה, "לחצי המשק כבר יש".

הפעם כבר רצינו, רצינו מאוד, והתוצאות היו כמעט מידיות. בתוך שנתיים הוקמה ועדה לבדיקת הנושא ואחרי לא יותר משבע שנים (גם לא פחות) התחילה העבודה. תחילה באו הבורות, אחריהם העמודים ואחר־כך החוטים. ואז...

ואז... לילה אחד התעוררתי משינה עמוקה לקול צילצול מוזר מהחדר השני. מנומנם ועייף קמתי לראות. על השולחן עמד לו הטלפון, לבן, מבריק וחדש, ומצלצל בקול ענות ציפורים. כשלתי למכשיר והרמתי את השפופרת: "רציתם ואין זו אגדה" – גיחך החוזה־דרך האפרכסת – "עכשיו תאכלו אותה".

ר', עלון עין־הרוד
מאוחד

שר הבריאות מוטה גור וסגניתו שושנה ארבלי־אלמוזלינו:

נסייע לתנועה הקיבוצית בטיפול בקשישים

מאת יצחק מרידור

המשבר הכלכלי הפוקד את התנועה הקיבוצית הפך את נושא הטיפול בקשיש הסיעודי למטלה תקציבית כבדה, ולפעמים כבדה מנשוא, במיוחד בימים אלה. אומר דב שמש, חבר קיבוץ כפר־גליקסון ועוזרו של שר הבריאות מוטה גור: "אנחנו, בברית התנועה הקיבוצית, גרסנו שהנושא הזה אין לו "אבא" מחוץ למסגרת התנועה. האמנו שאין לנו ברירה אלא להתמודד עם בעיה זו בכוחות עצמנו. אבל כשתיארתי את המצב באוזני השר והצגתי לפניו את הנתונים, הוא קבע בצורה ברורה, שיש כתובת. משרד הבריאות אינו יכול, ואינו רוצה, לעמוד מן הצד: הוא מעוניין לסייע".

ביוזמתו של מוטה גור הוקמה במשרד הבריאות ועדה בראשות סגנית השר שושנה ארבלי־אלמוזלינו, המופקדת בין השאר על נושא הגריאטריה. הוועדה קיבלה על עצמה ללמוד את הנושא של הקשישים הסיעודיים בקיבוץ ולהציע פתרונות מעשיים.

בתנועה הקיבוצית חיים כיום כ־950 קשישים המוגדרים כסיעודיים, לפי הקריטריונים המקובלים בקיבוץ (שהם שונים במידה לא קטנה מן המקובל בעיר). כדי שאוכלוסיה זאת תוכל לזכות בסיוע המגיע לה מן המדינה, חייבת התנועה הקיבוצית להתאים את המוסדות שהקימה לקריטריונים המקובלים במשרד הבריאות. בצמרת המשרד ישנה הבנה, שאכן המדינה חייבת להגיש את הסיוע המגיע לקשישי התנועה הקיבוצית על בסיס הקריטריונים הקיימים, אך תוך התחשבות בתנאים המיוחדים של הקיבוץ. גם בתנועה הקיבוצית מבינים שכדי ליהנות מן המשאבים הממלכתיים, המגיעים לה בזכות, דרושים היערכות מיוחדת ושיתוף־פעולה מלא עם לשכות הבריאות הנפתיות של משרד הבריאות.

"אי־אפשר לדרוש מן התנועה הקיבוצית, שהיא תישא לבדה בעול הכבד של הטיפול בקשישיה הסיעודיים. כל נושא הרפואה בארץ נהיה יקר משנה לשנה. כאלף הזקנים הסיעודיים החיים כיום בתנועה הקיבוצית זכאים לקבל, כמו כל האזרחים האחרים במדינה, את התמיכה הממשלתית הניתנת לכול" – אומר שר הבריאות.

סגנית השר אומרת, כי מעתה יופעלו צוותים מטעם לשכות הבריאות הנפתיות, שיבואו אל הקיבוצים ויקבעו, בהתאם לקריטריונים הקיימים במשרד, את רמת התפקוד של הקשיש, אם הוא סיעודי באופן מלא או חלקי, ואת מידת הסיוע שהוא זקוק לה. "מתגבשת אצלנו הדעה", אומרת ח"כ ארבלי־אלמוזלינו "שהסיוע לא יינתן על ידינו לפי מספר המיטות, אלא כסיוע למוסר, כפי שאנו תומכים ב"משען", למשל".

לדעתה של סגנית השר ראויה התנועה הקיבוצית לתשומת־לב מיוחדת, כאשר יידונו סעיפי הצעת החוק לביטוח סיעודי המונחת על שולחן הכנסת: "המבחן המוצע בחוק זה לגבי הקשיש הסיעודי בעיר הוא על בסיס משפחתי – ומבחן זה איננו קיים בקיבוץ ואינו מתאים לו. לכן חייבת התנועה הקיבוצית לבוא עם הצעות משלה אל ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כדי שהחוק יותאם מראש לאופי הייחודי של החברה הקיבוצית, כך שקשישיה יוכלו ליהנות מן הזכויות שיעניק החוק". עוד אומרת סגנית השר: "הופתעתי מאוד להיווכח, עד כמה הקיבוצים פשוט אינם יודעים את זכויותיהם. הם פועלים כחברה סגורה ונשענים אך ורק על כוחותיהם. הגיע הזמן לשנות את המצב. גם בתנועה המושבית המצב רע, ואולי אפילו יותר, כי שם אין הטיפול הקולקטיווי שקיים בקיבוץ. יש שם הזנחה גדולה בנושא הטיפול בקשישים הסיעודיים, וגם על כך יש לתת את הדעת".

מכשיר משוכלל ראשון מסוגו בעולם לטיגון דגים וצ'יפס הוכנס לאחרונה לשימוש במסעדת הדגים של קיבוץ עין־גב. המכשיר יוצר באירופה על־פי דרישות התכנון של מהנדסי ייצור מעין־גב. מחירו כ–55 אלף דולר. המכשיר מבוסס על בקרה ממוחשבת, השומרת על חום קבוע של שמן הטיגון, מחשבת אוטומטית את זמן הטיגון בהתאם לגודל הדג ומכניסה ומוציאה דגים מהטיגון באופן אוטומטי. הודות למכשיר הטיגון האוטומטי יכול כל חבר משק לעבוד בטיגון הדגים והצ'יפס גם ללא הכשרה מקצועית. ההספק מגיע ל־300 דגים מטוגנים בשעה – כפליים מכל אמצעי טיגון מקובל.
שמעון וייס.

אורחות משבועיים עד שנה
מועמדות מחצי שנה עד שנתיים

יוסי סער, המזכיר של קיבוץ גת, השתתף לאחרונה בסמינר של מזכירים שנערך בגבעת־חביבה והוא ניצל את ההזדמנות כדי לערוך משאל זוטא בקרב המשתתפים – 20 מזכירים של קיבוצים בקבה"א, 15 של קיבוצים בתק"ם ואחד של מושב שיתופי – כדי לברר, כיצד נוהגים בקיבוצים אחרים לגבי קבלת מועמדים לחברות.

והנה מה שהעלה בחכתו: תקופת האורחות המקובלת ביותר היא בת חצי שנה (17 קיבוצים) או בת שלושה חודשים (10 קיבוצים). בשלושה קיבוצים היא נמשכת עד שנה, ולעומת זאת יש קיבוץ אחד, שבו נמשכה תקופת האורחות שבועיים בלבד...

תקופת המועמדות נמשכה במרבית הקיבוצים (18) שנה אחת. בשבעה קיבוצים מסתפקים בתקופת מועמדות קצרה יותר, מחצי שנה עד שנה, ואילו בקיבוץ אחד מקובלת תקופת מועמדות של שנה וחצי, ובחמישה קיבוצים – של שנתיים.

לגבי אופן קבלת המועמדים לחברות מצא יוסי סער, כי ב־20 קיבוצים מתקבלים לחברות בהצבעה בשיחת הקיבוץ, ברוב של שני שלישים. בחמישה קיבוצים מסתפקים ברוב רגיל, ואילו בקיבוץ אחד צריך המועמד לזכות בשלושה רבעים מקולות החברים כדי להתקבל לחברות. בארבעה קיבוצים, וגת בכללם נקבעת הקבלה לחברות על־ידי משאל עם. אגב, מזכיר אחד הקיבוצים לא ידע להשיב על השאלה, מה הפרוצדורה הנהוגה בקיבוצו. גם־כן מזכיר!

סחטנים של תשומת־לב

למי שאינו יודע: חבר קיבוץ הוא אדם ככל האדם. גם הוא זקוק לאוכל, לשתיה, לדיור – ולקצת תשומת־לב.

על עניין בסיסי זה עומד רכז ועדת הבריאות של קיבוץ יד־מרדכי, משה בר־סמך, מנקודת הראות של הבריאות. הוא כותב בעלון קיבוצו, כי לפני החבר פתוחות שלוש דרכים לזכות בתשומת־לב מסביבתו: הוא יכול להעניק תשומת־לב לאחרים, ויש סיכוי סביר כי ייהנה מהיזון חוזר; הוא יכול לתרום לחברה וכך יזכה להערכת הכלל; והוא יכול גם לנהל משא־ומתן גלוי, לפי העקרון של "תן וקח", על קבלת ונתינה של תשומת־לב.

אבל יש גם שיטה אחרת, הקרויה בפיו "שיטת המניפולציה". בתחום הבריאות מתבטאת שיטה זו בכך, שהחבר אינו בא לרופאה בשעות הקבלה, אלא הוא דורש שיגיעו אליו גם בשעות בלתי־אפשריות. הוא איננו מוכן לדבר בגלוי על מדוויו וחולאיו, אלא מצפה שהאחרים יבחינו בהם על סמך ניחוש. "חברים אלה", כותב משה, "אינם רוצים עזרה בריפוי עצמי, אלא משחקים תפקיד של סחטני תשומת־לב. זאת בעיה גם מהצד המעשי. שום צוות בריאות אינו יכול להעניק תשומת־לב ל־360 חברים."

ועוד כותב בעל המאמר: "לא מעט חברים סבורים שהמוסד היחיד, שמתפקידו לחלק הקלות וטובות הנאה, הוא ועדת הבריאות. וכך באים אלינו אנשים בפניות ישירות ועקיפות לעניינים, כגון קבלת אישור לא למלא תפקיד, בשעה שהנימוק הבריאותי הוא לכל היותר הכבדה, אולם לא הצדקה שלא למלא תפקיד; לקבל עדשות מגע, שעד היום, בגלל המחיר הגבוה, ניתנות רק לאלה שאינם מסוגלים להרכיב משקפיים; ועוד אלף ואחד עניינים שהם, לדעתי, בקשות שיש להפנות למזכירות ולשיחות הקיבוץ".

משה בר־סמך מסכם וכותב: "צוות הבריאות יכול וחייב לעזור רק כאשר מתברר לפרט, כי העיסוק והאמצעים העומדים לרשותו כבר אינם יעילים, וכל נסיונותיו לרפא את עצמו עלו בתוהו – – –

"העמסת דרישות וציפיות שאי־אפשר לעמוד בהן היא מתסכלת לכולם – – – וכשהמגמה אף פונה למוסדות אחרים בקיבוץ, כמו ועדת קשישים, ועדת חברים ומזכירות, לעמוד באותן הדרישות שאנו אינו יכולים לעמוד בהן, כדי שנוכל להקדיש את עיקר המאמץ למשימה שעליה הופקדנו".

בני קיבוץ בונים את הארץ

כתבה וצילמה בלהה דבורי

אולי נשמעים הדברים כלקוחים מתשדיר שירות לציונות, אך יש שמונה בני קיבוץ, בהם שלוש בנות, המיישמים את רעיון בניין הארץ במשמעותו הלא־מושאלת של המושג: הם עובדים בבניין.

אני יושבת איתם בדירתם השכורה בשכונת מורשה שברמת־השרון. עמוס מקיבוץ עין־הרוד איחוד מספר, כי ב־1976 החל לקרום עור וגידים הרעיון, שבני קיבוצים יעבדו בעיר בבניין במסגרת שנת השירות השלישית שלהם. הרעיון המהפכני התקבל אז בהתנגדות מטעם ראשי התק"ם בטענה, שבשנת השירות על בן הקיבוץ לעסוק בהדרכה במסגרת תנועות הנוער או לסייע לקיבוץ צעיר. הרעיון האחר נשמע באיבי.

אביטל מקיבוץ בית־העמק: זה עניין של מכסות. מובן שמשבצי כוח־האדם של השנה השלישית העדיפו לשלוח אותנו להדרכה בתנועות הנוער ולעזרה בקיבוצים צעירים, אך יותר הרעיון חשוב, שיש גם משימות חשובות אחרות.

דותן מנאות־הכיכר: כולנו עובדים בבניין, אך העבודה היא רק הבסיס להפצת הרעיון: להחזיר את ערך העבודה העברית. הבניין הוא הסמל המוחשי ביותר לערך זה.

אסף מעין־גדי: זה ענף שיש לו חשיבות רבה גם בתחום הבטחוני, ואם היהודים נוטשים ענף זה והמגזר הערבי משתלט עליו, זה פשוט מחדל.

אופיר מעין־הרוד איחוד: הזכות שלנו לארץ זו נעוצה בעבודה, שאנו מקיימים אותה ועובדים בה. הארץ שייכת לעם העובד בה. זו היא הציונות שלנו.

משה מקיבוץ אילות: משנת 1967 יש נטיה בקרב החברה היהודית בארץ לפנות לעבודות הצווארון הלבן. מאז נוספו הרבה פועלים ערביים מן השטחים הכבושים ושינו את הסטאטוס של הפועל העברי. נוצר מצב של פועל ערבי ומעביד יהודי. זה מצב בלתי־מתקבל על הדעת.

שי מגבעת־חיים איחוד: לאחר מלחמת ששת הימים השכר של פועלי הבניין ירד פלאים, מאחר שנמצא כוח עבודה זול יותר.

אביטל מוסיפה: יש חוסר פרופורציות גם במיגזורים האחרים. האיזון בין עבודות השירותים לבין העבודות היצרניות אינו נכון והמדינה לא תוכל להתפתח בצורה כזאת, אי־אפשר שכולם ינהלו.

רותן: הפירמידה הכלכלית בארץ הפוכה. יש הרבה אנשים שעוסקים ב"מקצועות אוויר", שלא מייצרים דבר ממשי (מתווכים, למשל), ומעט אנשי עבודה של ממש. זוהי מערכת כלכלית לא־בריאה. במקום לחיות את הקשר של אדם לאדמתו, מנהלת החברה היהודית קשר זה בבקרה מרחוק.

שחר מעין־גדי: התסכול שצובר הפועל הערבי גדול מאוד. אותם משקעים יכולים להזיק עד כדי כך, שגם כאשר יימצא הפתרון לבעיה היהודית־ערבית, יישאר זכרון הניצול אצל הפועל הערבי.

אני מביטה בשמונת בני הנוער, כולם אחרי יום עבודה בבניין. בקומונה שלהם אש עולה באח. כולם ילידי 1967, לפני גיוסם לצבא: חפופים אחד־אחד, הם מסבירים לי את אורח חייהם בקומונה. כל אחד נותן את המשכורת שלו לקופה הכללית, ועושים חלוקה צודקת של הכסף. שלוש הבנות בחבורה מספרות, כי כאשר התחילו לחפש עבודה בבניין, סירבה חברת "סולל בונה" להעסיקן, בנימוק שהן שייכות למין ה"לא־נכון". כיום הן עובדות אצל קבלן פרטי, סמוך למקום מגוריהן, בחברת אחמד וחליל שאינם מפסיקים להתפעל מן העובדה שהן סוחבות בלוקים ומריצות עמוסות. ואם לא די בכך, הרי אחרי יום עבודה (מלא) בבניין הארץ מוצאות שי, אביטל ושחר כוח לארגן גם משחקיה לילדי מורשה.

החבורה הנהדרת הזאת אינה סבורה, כי מחר על כל הנוער לצאת לעבודה בבניין. אבל הם חושבים כי התפיסה חייבת להשתנות, במדינה שגוברת והולכת בה האבטלה. על כן קמו ועשו מעשה.

אינני יודעת אם יצליחו לחולל את הגישה הרווחת כלפי עבודת הבניין בפרט, וכלפי עבודת כפיים בכלל, אך בחמם את הלב היה לשבת במחיצת קבוצת הבנייה ולהיות קשוב לרעיונותיה.

עמוס, עין־הרוד איחוד · אביטל, בית־העמק · דותן, נאות־הכיכר · אסף, עין־גדי
שחר, עין־גדי · משה, אילות · שי, גבעת־חיים איחוד · עינב, ראש־הנקרה

פרישמן קלע כמו סניגל אבל מכבי ניצח 93:109

מאת יעקב פתאל

כל בכיגנון מישל סניגל, שקלע אתמול ויבו הפועל ת״א עמוס פרישמן, עם השריקה לסיום, היה החלק המלהיב של הדרבי העירוני שהסתיים בנצחון המכבים 93:109 (30:62).

קבוצת הפועל התייצבה למשחק, שהוקדם מהמחזור ה־21, ללא שניים מכוכביה ארל ויליאמס ומייק לארגי הפצועים. מהעבר השני ויתרה מכבי על שיתופו של קוזין מאגי שלא חש בטוב. אכן, ללא שלושה כוכבים אלה איבד המשחק מעט מהעניין.

במחצית הראשונה של המשחק ניצלו שחקני מכבי אחוז קליעה גבוה, דבר שאיפשר להם לשלוט ולסיים את המחצית ביתרון ברור של 32 נקודות (30:62).

לאחר מחצית זו, שבמהלכה בלטו ג׳ונסון וג׳מצ׳י, שצלפו מכל מצב בהצלחה, ציפו הכל כי קבוצת הפועל תובס בהפרש גדול יותר מזה שהיה ב״דרבי״ הקודם.

לא כך סברו שחקני הפועל, שהפגינו במהלך המחצית השניה יכולת משופרת מול משחק פושר של ג׳מצ׳י, ג׳ונסון וחבריהם. היו אלה ג׳ק צימרמן ופרישמן, שצלפו בהצלחה וצימצמו את ההפרש שהגיע בסיום ל־16 נקודות בלבד. המעניין הוא שלבנן מרסר, עליו הוטלה המעמסה כתחת לסל, לא היה בכושר משביע רצון ונשמר כהלכה על ידי לי ג׳ונסון.

אכן, בסיומו של מאבק זה הצליחה קבוצתהפועל לקלוע 63 נקודות במחצית השניה, לעומת 47 של המכבים.

במהלך המשחק השיגה קבוצת מכבי 10 סלים של שלוש נקודות, ביניהם שניים על־ידי ג׳ונסון. מהעבר השני השיגה קבוצת הפועל שש סלים של שלוש נקודות, מהם חמישה על־ידי פרישמן. בין השאר השיג פרישמן את הסל האחרון של המשחק.

כאשר נותרו שתי שניות לסיום נמסר הכדור לפרישמן שממרחק ומזווית זהים לסל השיוויון שהשיג מישל סניגל במשחק בלימוג׳, קלע כדי לקבוע את תוצאת המשחק – 93:109.

שפטו דגן וזריניק לעיני 3,000 צופים בהיכל הספורט באוסישקין.

● נקודות למכבי ת״א: ג׳ונסון (33), ג׳מצ׳י (30), ברקוביץ׳ (24), ארואסטי (8), לאסוף (6), גלסון 5, ליפין (3).

● נקודות להפועל ת״א: צימרם (32), פרישמן (22), אמסלם (13), מרסר (12), יעקבי (10), פליישר (4).

בליגה הארצית

● מחוז צפון: מכבי כרמיאל – מכבי קרית־מוצקין 65:70; הפועל דגניה ב׳ – הפועל הר־הכרמל 54:69; הפועל עין־דור – הפועל נהריה 83:96; מכבי חדרה – הפועל איתן גבת 66:76; מכבי נתניה – הפועל כנרת 68:86; הפועל גן שמואל – הפועל בקעת בית־שאן 90:91.

● מחוז דרום: מכבי ראשל״צ – אליצור רמלה 72:75; הפועל גבעתיים – אליצור ת״א/פ״ת 87:97; מכבי פ״ת – מכבי דרום ת״א 84:100; הפועל גבעת ברנר – הפועל שער הנגב 78:89; הפועל ירושלים – הפועל קרית־גת 87:90.

חולון תשאף הערב במגרשה לגמול לאליצור נתניה

מאת יעקב פתאל

משחקי המחזור ה־21 בליגה הלאומית בכדורסל ישלמו הערב לאחר שהמשחק המרכזי, ה״דרבי״ התל־אביבי הגדול הוקדם ונערך אמש.

גם ללא ה״דרבי״ יש התעניינות גדולה ביתר המשחקים, כאשר במרכזם יעמוד המאבק בין אליצור נתניה והפועל חולון.

קבוצת הפועל חולון הפגינה באחרונה שיפור רב ביכולתה, דבר שהביא לה נצחונות נאים. השאלה היא, אם שיפור זה יספיק כדי לנצח את הלהקה מנתניה, השואפת לזכות במקום השני בתום שלב הליגה. חולון, שנוצחה בסיבוב הראשון בנתניה, תעשה הכל כדי לגמול הפעם וסיכוייה לכך טובים.

לקבוצות התחתית, הנאבקות על מקומן בליגה, תהיה זו הזדמנות לפני אחרונה לנצח ולברוח מסכנת הנשירה. ראשונה עשויה לעשות זאת קבוצת הפועל חיפה, שתארח את קבוצת מכבי ר״ג.

הרמת־גנים, בהרכבם הנוכחי, מגלים יכולת בינונית והספק אם תספיק הפעם זו מול קבוצה הלוחמת על קיומה בליגה. לחיפאים תהיה זו הזדמנות אחרונה בבית לנצח כדי להיחלץ מהתחתית.

הקבוצה השניה, שמצבה קשה בתחתית, היא אליצור קרית־אונו, שתתארח באולם הפועל באוסישקין, שם תשחק נגד קבוצת בית״ר ת״א. הבית״רים ישאפו לנצח כדי לשפר את מקומם במרכז הטבלה.

לקרית־אונו תהיה זו למעשה ההזדמנות האחרונה לנצח ואולי להישאר בליגה, זאת משום שבמחזור האחרון תארח הקבוצה את מכבי ת״א.

המשחק החמישי של המחזור יתקיים באולם כפר־גלעדי, שם תארח קבוצת הפועל גליל־עליון את קבוצת מכבי חיפה.

שתי הקבוצות שיפרו באחרונה את יכולתן וזכו בנצחונות רצופים. נראה, כי יהיו אלה שחקני הגליל, שינצלו את הביתיות כדי לזכות בנצחון נוסף.

מינשנגלדבאך הכניעה את מצרים 1:2

בורוסיה מינשנגלדבאך המערב־גרמנית גברה אתמול בקהיר על נבחרת מצרים בתוצאה 1:2 במשחק ידידותי.

גיבור הנצחון היה חלוצה של בורוסיה הנס־יורג קריינס, שהבקיע את שני השערים לקבוצתו במחצית השניה.

את השער לזכות מצרים הבקיע מחמד האמם.

בשבוע שעבר כפו המצרים תיקו אפס על המוליכה המערב־גרמנית ורדר־ברמן.

טניסאי הנוער ל־5 אירועים בינלאומיים

ישראל נרשמה לחמישה האירועים האירופיים הבינלאומיים לנוער בטניס שיתקיימו בקיץ הקרוב.

במרכז התחרויות גביע גליאה לגילאים עד 20, המיועד לקבוצות המשנה של גביע דייוויס. המשחקים נערכים במתכונת זו.

● לציון חגיגות ה־40 של איגוד הטניס ביקשה ישראל לארח משחקי אחד הבתים המוקדמים.

● הישראלים נרשמו לגביע האלוף, המיועד לגילאי 18, גביע בורוטרה לגילאי 16; גביע הולכה לטניסאיות עד גיל 18 וגביע הלוחסיה לבנות 16.

● ישראל נרשמה למשחקי גביע הפרנציה לנשים.

כל התחרויות יהיו בחודשים יולי־אוגוסט. הגרלת המשחקים תתקיים בעוד 10 ימים בצרפת.

● הגרלת משחקי ״סנאורס מכבה״ בטניס נערכה אתמול בת״א.

לתחרויות נרשם מספר שיא – 72 טניסאים ו־32 טניסאיות. המדורג ראשון בין הבנים הוא גלעד בלום לפני עמית נאור. ראשונה בין הנשים אילנה ברגר לפני דליה קוריאט.

המנצחים יזכו בכרטיסי טיסה לארה״ב ולאירופה.

שעון הזמן נגנב ממכבי נתניה

מאת יעקב הדר

שעון הזמן שרכשה מחלקת הכדורסל של מכבי נתניה נגנב בסוף השבוע.

השעון נקנה בצרפת במחיר של 1500 דולר כדי לאפשר לנתנייתים לשחק באולמם הביתי עם פתיחת משחקי הסיבוב השני בליגה הארצית בכדורסל.

גניבת השעון תאלץ את הנתנייתים להמשיך לשחק באולם הכדורסל של מכון וינגייט.

הלאבויק זכה במרתון מנילה

ארי הלאבויק מבלגיה זכה אתמול במרתון מנילה, לאחר שעבר את המרחק בזמן בינוני של 2:19.00 ש׳.

הוא הקדים את האיטלקי מיכאל אריגה (2:21.48 ש׳) והבלגי נוסף לוק חונגן (2:21.11 ש׳).

לימוז׳ נוצחה בליגה 99:81

אלופת צרפת בכדורסל, קבוצת לימוז׳ נוצחה במחזור ה־19 בליגה על ידי מונאקו 99:81. היא מדורגת רביעית עם 31 נקודות, אחרי וילרבאן (35), שניצחה את אביניון 90:98, מונאקו (32) ואורתז (32), שהמשיכה בנצחון חוץ על רישי האורגה בטבלה 82:105.

שאלאן, יריבתה של הפועל ת״א בגביע קוראץ׳, ניצחה את קאנן מן הצפון 98:110 ותופסת את המקום החמישי בטבלה עם 30 נקודות. ב״דרבי״ הפריסאי, ניצחה סטאד־פרנסה את ראסינג 82:101.

המשקולאים הוזמנו להונגריה

ציון ההונגרים הגיע אתמול גם לענף הרמת המשקולת. ההתאחדות ההונגרית בענף זה שיגרה הזמנה לישראל להשתתף בתחרות המסורתית ״טנהרד״ שהיא אחת התחרויות החשובות בעולם והיא תיערך בבודפסט בחודש מארס.

זו הפעם הראשונה שישראל מוזמנת לאירוע כה חשוב בהונגריה.

כך כבר מציינים ההונגרים, כי הם מוכנים לערוך ביקור גומלין בשנת 1987.

ההונגרי גור יבוא היום לאמן את הכדורמים

מאמן הכדורמים של נבחרת ישראל, ההונגרי אישטוון גור, יגיע היום לארץ ובעקבות מברק שהגיע אתמול, הוא מתכוון לשהות בארץ 10 ימים, בהם יאמן את הנבחרת.

גור יסתייע במנהל הנבחרת, גבי וינקלר, לשעבר מאמן הנבחרת.

● שחקן נבחרת ישראל בכדורמים, טל סגנית, המשחק באיטליה, זכה לתשבוחות רבות בעקבות שני משחקי קבוצתו שנערכו בסוף השבוע.

בשני המשחקים הוליך סגנית את הבריו לנצחונות.

אדיר שמיר מעוניין לשוב לשער שמשון

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת שמשון ת״א תנסה לרכוש שוער ברמה עד לתום המחזור ה־15.

שוער מכבי שעריים, אדיר שמיר הביע נכונות לשוב לשמשון, אולם ראשי מכבי שעריים מסרבים בכל תוקף לשחררו.

יו״ר שמשון, עמי פוסל, הדגיש אמש, כי שמשון תמשיך לחפש שוער עד לתום המחזור ה־15 אולם לא תרכוש שחקן שזה בנוסף לשוער.

פוסל הבהיר, כי קבוצתו מתכוונת לשחרר שחקנים שאינם מתאימים לסגל הקבוצה, כדי לנסות ולהציל את הקבוצה.

17 ניחשו 13 בטוטו

17 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 20, שהתקיים ב־18.1.86 של משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית, וכל אחד מהם יקבל כ־23,900 ש״ח.

520 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־380 ש״ח.

5450 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־35 ש״ח.

34,730 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־5.50 ש״ח.

ההכנסה במחזור 20 היתה 2,418,543.30 ש״ח ולפרסים הופרשו 1,015,788.19 ש״ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 21 הוא 350,000 ש״ח ולכלל הפרסים – 700,000 ש״ח.

[illegible]

אהרון להב

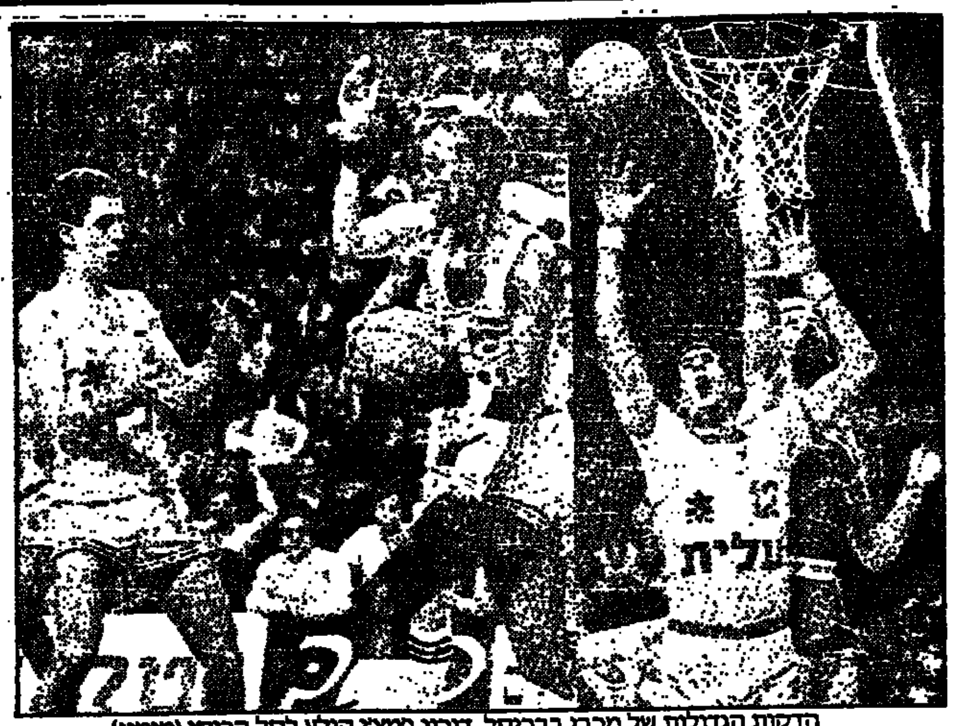

הדקות הגדולות של מכבי בבריסל. דורון ג׳מצ׳י קולע לסל הרוסי (מימין) וג׳ונסון וארואסטי (משמאל) נחלצים משמירת הצבת של סאבוניס

רומא הקטינה הפער ל־5 נקודות במאבק על הראשות

שער בדקה ה־90 מהנקודה הלבנה מרגלי רוברטו פרוצו הקנה אתמול לקבוצת רומא נצחון על בארי בשיעור 1:2 ואיפשר לה לצמק הפער בפיסגה לחמש נקודות לאחר שהמוליכה יובנטוס סיימה בתיקו (1:1) את משחק החוץ שלה בפיזה.

בארי, הניצבת במקום שלפני אחרון בטבלה, הוליכה משער של אדריאנו פיראצ׳יני בדקה ה־11, לפני שפרוצו השווה בדקה ה־20.

פיזה, שהפתיעה בשבוע שעבר את נאפולי, הוליכה גם נגד יובנטוס משער של ההולנדי ולם קפס (בעיטת עונשין מ־11 מ׳). אולם מישל פלטיני השווה בבעיטת עונשין מהנקודה הלבנה והביא לחלוקת הנקודות. פלטיני הצטרף לחברו סרנה ולגרמני קרל־היינץ רומניגה בפיסגת טבלת ״מלך השערים״ (9 שערים).

נאפולי שמטה נקודה במשחקה עם אסקולי (0:0) ואיפשרה למילאן להשוות את מספר הנקודות. מילאן גברה על פיורנטינה 0:1, משער של פיטרו פאולו וירדיס מהנקודה הלבנה.

טורינו עלתה למקום החמישי, לאחר שהפכה פיגור לנצחון על לצה 1:3. האוסטרי הלמוט שאכנר, קומיני והברזילאי ג׳וניור הבקיעו לטורינו.

חלוצה של סמפדוריה, רוברטו מאנצ׳יני, חגג את שובו לסגל בהבקעת שני שערים לרשת אודינזה (0:3). גראאם סואנס הבקיע השער השלישי.

פאולו ברוסי הבקיע את השער המכריע של המחזור לזכות אווליניו, שהנחילה הפסד שישי לאינטרנציונלה. קומו גברה על האלופה ורונה 0:1.

הטבלה

1. יובנטוס	18	7–27	29
2. רומא	18	15–26	24
3. נאפולי	18	12–20	22
4. מילאן	18	11–16	22
5. טורינו	18	14–20	21
6. פיורנטינה	18	14–19	19
7. אינטר	18	23–23	18

● בצרפת: האלופה בורדו ספגה מפלה צורבת (9:0) למונאקו. באנג׳יני הבקיע רביעיה. גם נאנט ספגה הפסד (2:0) למארסי. בעקבות הפסדי השתיים הגדילה האלופה פאריס סן־ז׳רמן את יתרונה בפיסגה לשמונה נקודות לאחר שגברה על ניס בשיעור 0:3.

● בבלגיה: הפתעה נרשמה במחזור ה־22, כאשר המוליכה קלוב ברוז נוצחה ע״י מולנבאק בשיעור 1:0. אנדרלכט ניצלה עובדה זו כדי לצמק הפער לארבע נקודות, לאחר תיקו חוץ על סורקל ברוז׳ 1:1. יתר התוצאות: פ.צ. ליאז׳ – לירסה 2:5; קורטריך – ברשוט 1:4; גאנט – שארלרואי 1:3; אנטוורפן – לוקרן 1:1; מישלין – וארגם 0:2; בורן – ווטרשאי 0:1; סטנדארד ליאז׳ – סרינג 0:3.

● בפורטוגל: בנפיקה, שגברה (1:3) על גווימארש, יצרה פער של נקודה על ספורטינג ליסבון, שסיימה בתיקו אפס את משחקה עם צ׳אבס. פורטו – פנאפיל 0:2; אקדמיקה – פורטימוננזה 0:1.

● בספרד: המוליכה ריאל מאדריד הופתעה ע״י ראסינג במחזור ה־21 כשנוצחה 1:0. ברצלונה הקטינה הפער לשלוש נקודות בעקבות נצחון חוץ על אוסאסונה 0:1. אתלטיקו־מדריד שלישית, גברה על קאדיז 0:2. יתר התוצאות: אתלטיקו בילבאו – הרקולס 0:1; ריאל סאראגוסה – ריאל ולאדוליד 0:1; אספניול – קלטה 0:0; ספורטינג – ולנסיה 0:1; ריאל סוסיאדד – ריאל בטיס 1:3.

הטבלה: 1. ריאל מדריד – 34; 2. ברצלונה – 31; 3. אתלטיקו מדריד – 27; אתלטיקו בילבאו – 27.

● בעל מדליית ארד אולימפית בריצת 400 מ׳, האמריקאי אנטוניו מקיי, קבע שיא עולמי בריצת 440 יארד באולם – 45.45. השיא הקודם מלפני שנתיים, היה שייך לקריאטו סנוד ג׳קס 46.40.

סידני מארי גמא מייל בזמן טוב 3:53.79 ד׳.

שחקני הפועל ת״א ייעדרו היום מאימון הנבחרת

נבחרת הכדורגל תחל הבוקר ב־10.30 את הכנותיה לקראת משחק הרעים הבינ־ארצי מול סקוטלנד, שייערך ביום שלישי הבא.

במקומם של 6 שחקני הפועל ת״א, שיצאו ״לפיקניק״ למטרות החלמה מפציעות, צורפו לסגל 3 שחקנים – איתן אהרוני ודפי אוסמו הגדול (מכבי חיפה) ניר לוין (הפועל פ״ת).

לאימון הבוקר יופיעו אפוא 18 שחקנים ובסה״כ ימצאו בסגל הרחב לקראת סקוטלנד 24 שחקנים.

המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ יקבע את ה־18 לקראת סקוטלנד רק ביום שישי הקרוב או במוצאי שבת, כאשר גם שחקני הפועל ת״א יכללו ברשימה זו.

מנהל הנבחרת, אברהם בנרודי, אמר אתמול, כי יעקב אקהריו, כדורגלן הפועל ת״א, עלול להחמיץ את המשחק מול סקוטלנד וגם לגבי ברדה, המרוק, קיים סימן שאלה.

זעזוע מוח לעודד מכבס

מאת ניסן פרידמן

עודד מכבס פתח ב״רגל שמאל״ את הופעתו המחודשת במדי מכבי פ״ת. לאחר שהגיע חולשה רבה במשחק ההפסד נגד הפועל כפ״ס (3:0) חש ברע והובהל לבית־החולים.

בבדיקה אובחן אצל מכבס זעזוע מוח קל כתוצאה מאחד התיקולים במהלך המשחק.

הרופאים ציוו על מכבס מנוחה במשך ימים אחדים. בפ״ת מקווים שמכבס יחלים עד סוף השבוע ויוכל להשתתף במשחק התחתית החשוב נגד מכבי שעריים.

וילי וילנגר (מימין) היוזם והמיסד של מיל״ן וחני רוזנברג (עומדת, שניה משמאל) המאמנת והוותיקה בין השחקניות.

הכדורגל הנשי של הונגריה מעוניין להתקשר עם ישראל

מאת ניסן פרידמן

שדרר הנוער הבינ־לאומי לנבחרות נוער בכדורגל פתח סדק נוסף בשער הגדול המפריד בין הספורט הישראלי למזרח אירופה.

בשעה שכמסים כאן לביקוריהם של ספורטאים הונגריים, קיים סיכוי לפתיחת יחסי ספורט דווקא בתחום הכדורגל הנשי. וילי וילנגר, האיש שיום ייסד את מיל״ן (מועדון ישראלי לכדורגל נשי), יצר קשרים עם ראשי המשלחת ההונגרית, ומפיהם שמע בשמחה, כי הם מעוניינים לפתוח קשרים עם ישראל. בהונגריה יש 20 קבוצות נשים ונבחרת טובה, שהתפתחותה מאוד בשלוש השנים האחרונות.

לישראל אין נבחרות, אך יש קבוצה. אחת חזקה, המתמודדת בהצלחה עם קבוצות גברים. מיל״ן חולון, השריד האחרון מתקופת השגשוג של הכדורגל הנשי בישראל, מהווה מוקד משיכה לכל הנערות הישראליות המוצאות ביקוש של הכדורגל. לקבוצה שלוש כדורגלניות מוכשרות, ששתיים מהן היו אף מקצועניות באירופה. אך חסר להן האתגר של התמודדות ספורטיבית עם בנות מינן.

וילינגר פנה לנעמ״ת בבקשה שהארגון יחזיק את הקבוצה ויפתח את הספורט הנשי הזה בארץ. הבעיה, שמרכזי הספורט הביעו הסכמה עקרונית לתמוך בכדורגל נשי, אך מעשית יודיעו כספים רק אם יוקמו קבוצות נוספות ותקום ליגה. וילינגר עדיין ממתין לתשובת נעמ״ת, שתחל בפריצת הדרך להקמת התשתית המתאימה.

בינתיים מסתפקות בנות מיל״ן בתחרויות ידידותיות בבסיסי צה״ל וקיבוצים, ובהופעה בחגיגות שונות ברחבי המדינה. כל חברי ההנהלה מתנדבים בהתנדבות, סולל כמובן הבסיס הגדול וה״משוגע״ לדבר, וילנגר, המחזיק כמו ידיו את יסודות הבניין אותו הקים.

מאמנת הקבוצה היא גם השחקנית הוותיקה והמפורסמת, חני רוזנברג. היא שיחקה בליגה הגרמנית המקצוענית, אך חזרה ארצה לאחר שנפגעה קשה באחד המשחקים. הברידות בארץ הביבר האישפזו הבריעו אותה. חני משחקת בעמדת קישור ומנווטת את חברותיה במיומנות מפליאה.

הגולן הבכיר בקבוצה היא חיה לוי, בממוצע של 30 שערים בעונה, בעלת משחק קליל ואלגנטי, וחוש הבקעה נדיר. בעמדת הבלם התוקף מתפקדת סוניה שמעוני, שעשתה חיל במקצוענות בצרפת. מי שראה אותה בפעולה נזכר מיד בדוד פיגמן.

לקבוצה מתלווה, בהתנדבות חבר איגוד השופטים, שלמה חיים, השופט במשחקים ועוסק בניהול מקצועי. הקבוצה מתאמנת פעמיים בשבוע בחודש באולמות. התקציב השנתי מבסיס הפועל היה 800 ש״ח לעונה, כמו קבוצת ליגה ב׳, אולם השנה קיבל וילינגר רק 400 ש״ח, דירוג ליגה ג׳.

וקפת היסטוריה: וילינגר נולד בצ׳כיה ושיחק בליגה הראשונה בטרנסילבניה בשנות ה־40. עלה ארצה ב־1952 ושיחק בבית״ר ת״א. אח״כ עבר להפועל חולון, שם הפך למנהל תשער בתפקיד משך 20 שנה. בשנת העליה ללאומית נסעה הקבוצה לשנה אימונים באוסטריה, שם נפגש וילינגר עם המנהל היהודי של בנות אוסטריה, גולדשמידט, וזה שיכנעו להקים נבחרת נשים בארץ.

ב־1969 נוסדה מיל״ן ואחריה צצו קבוצות נוספות בחולון, נס־ציונה ור״ג. בנות מיל״ן השתתפו בתחרויות רבות באירופה וזכו לנצחונות יפים.

במבט עורג אל ההיסטוריה מקווה המאמן וילינגר, כי יש עתיד.

מאדי: לא נותר לי אלא לקוות שתאומי מכבס ישתלבו בקבוצה

[illegible]

48 שעות אחרי שבת

ברגר: טוב שיש שחקן כמו ניר לוין

[illegible]

בית־שאן ודימונה רומזות על כוונות לליגה הארצית

שתי קבוצות הפועל ממחוזות הצפון והדרום בליגת א׳ נחושות להעפיל לליגה עליונה יותר. רק הפתעות מרעישות עלולות למנוע זאת

מאת שמואל טל

המתרונן של קבוצות הפועל בית־שאן (צפון) והפועל דימונה (דרום) באלופות המחוז של ליגת א׳, הוא יותר מרמז לכוונתן של השתיים להופיע בשנה הבאה בליגה הארצית.

על פי יתר הבכורות המצורה בה זכו השתיים יש להניח, כי אם לא תהיינה הפתעות מרעישות הם ישמרו גם את הקרבה במהלכה המרכזת.

אין ספק, השתיים הציגו במהלך הסיבוב הראשון את הכדורגל הטוב וההודעי ביותר במחוזותיהן. דימונה לא נוצחה ולו פעם אחת ב־12 משחקיה. היא ידעה לנצח במשחקי הבית ולסיים בתיקו את משחקי החוץ כדי ליצור פער של שלוש נקודות על הדולקות אחריה.

לבית־שאן אמנם נרשם הפסד בודד, אך היא ידעה להשוות עליו בתשעה נצחונות, מהם במה נצחונות מרשימים אף ,בתנרי לה הפרש שערים מעולה (12–38) המעניק לה יתרון נוסף על יריבותיה.

בכלל, אופיינו משחקי הסיבוב הראשון ברמה בינונית ומעט המבקיעים שערים. בעיקר אמורים הדברים לגבי המחוז הדרומי שם הסתיימו מרבית המשחקים בתוצאות נמוכות. התוצאה האופיינית ביותר היתה 1:0 והגם שתוצאה זו מבטיחה שתי נקודות ליגה, אין ספק שהיא מהווה הוכחה לכושר ההבקעה הדל של הגולנים.

דימונה,למשל, הבקיעה ב־12 משחקיה 13 שערים בלבד. 11 קבוצות במחוז המקביל הבקיעו מנת שערים גדולה יותר כשבראש מוליכה כמובן בית־שאן שהבקיעה, כאמור 38 שערים ב־13 משחקים – ממוצע של יותר משני שערים למשחק.

את ההפתעות של הסיבוב הראשון סיפקו שלוש קבוצות העולות החדשות. בצפון הרשימה הפועל עליה־בסים שהוליכה בשלבים רבים את הטבלה וגם שפתחה את הפיסגה לטובת בית־שאן לא ויתרה וסיימה את הסיבוב הראשון במקום השני עם שמונה נצחונות ושני הפסדים בלבד.

גם העולה החדשה במחוז זה הפגינה יכולת טובה ולמרות תבוסתה (5:0) לבית־שאן שמרה על מקומה בחלק העליון של הטבלה עם סיכויים טובים להיאבק על המקום השני.

בדרום עשתה זאת הפועל קרית מלאכי. מקבוצה אלמונית, הפכה לבת דוממינגי, צברה מספר נקודות זהה לזה של המוליכה ורק הקבורה שבקבוצה שלוש פעמים בתחילת העונה העיבה אותה במקום השני.

והיו גם אכזבות. אלה באו מצד היורדות הפועל ראשל״צ והפועל אשקלון שסתתו העונה באיבוד נקודות רבות לקבוצות בתחתית. ראשל״צ אמנם התאוששה לקראת סיום הסיבוב והשיגה מספר נקודות שהציב אותה במקום השלישי, אבל מקבוצה שלפני שתי עונות עמדה לפני עליה ללאומית אפשר לדרוש יותר.

גם הפועל קרית־אונו, לה ניבאו עתיד ורוד במחוז הדרומי, אכזבה. אבל לנביאי הקריה יש תירוץ. הם העזידו את הקבוצה והחליפו לא פחות מ־10 שחקנים.

מבחינת התחתית, המחוז הדרומי מעניין יותר. מהמקום האחרון בו ממוקמת אזור־יהודה מפרידות רק שלוש נקודות עד למקום החמישי בו מחזיקה אשקלון. כל אובדן נקודות מחר או נצחון מאורך עשוי לשנות את פני הטבלה.

בצפון התבססה אור־עקיבא במקום האחרון הם שפרעם, עפולה ונצרת עילית לא מרוחקות ממנה. נראה כי מבין ארבעתן אלה תיקבענה שתי היורדות.

הפועל – מכבי 10:29 ב״דרבי״ הרחובותי

הפועל רחובות שבה והוכיחה אמש שמרם גם ליוחה, כאשר ניצחה ב״דרבי״ העירוני את מכבי בתוצאה 29–10, לאחר 13–3 במחצית.

כדוריד

שחקני הפועל עלו למגרש בהחלטה נחושה להוכיח, כי למרות שאין זו עונתה הגדולה, הרי היא זו השולטת בהגמוניה העירונית. חיים רון וחבריו פתחו בהתקפות מהירות על השער המכבי והבקיעו שער ושער. בהגנה הציג מנחם פולק, שוער הפועל, את משחקו הטוב העונה, מנע בזה אחר זה את נסיונות מכבי להבקיע.

שליטת הפועל במשחק היתה מוחלטת, וככל שנעו מחוגי השעון קדימה הלך יתרונה וגדל ובסיום הביסו את המכבים 10:29.

שפטו זבצקי וגוטמן לעיני 500 צופים.

● שערים להפועל: רון – 8, אלמוליכטוס ואולד – 5 כ״א, גת – 3, פרי ודרים כהן – 2 כ״א, גמליאל ומשיח – 1 כ״א.

● שערים למכבי: גלבוע – 4, איתי – 3, בלדר, רובינשטיין וגולדפישר – 1 כ״א.

הפועל ר״ג 26 מכבי נתניה 26

שרשרת הנצחונות של הפועל ר״ג, הקבוצה הצעירה שעלתה למקום השני בטבלת הליגה, נקטעה אמש, כאשר מכבי נתניה כפתה עליה תיקו 26:26.

פתיחת המשחק לא העידה כלל על התוצאה שנרשמה בסיומו, שכן היו אלה שחקני ר״ג ששלטו במשחק ועד לסיום המחצית הוליכו בביטחה 18–11.

במחצית השניה הצליחו הנתנאים, למלד חבריהם להלום את תנופת הרמתגנים, כאשר שמירה אישית על אמיר גרא חיו קושניר. הם שחפו את חבריהם לתצוגה גבוהה, בעיקר במשחק ההתקפה, כדי לצמצם את ההפרש ו־20 שניות לפני השריקה לסיום כשר״ג הוליכה 25:26, פרץ דון בכר חודק במהירות כדי לקבוע שויון 26:26.

יתר התוצאות: מכבי ראשל״צ – נוף ים 28–20; הפועל ראשל״צ – הפועל פ״ת 23–19; מכבי ארזים – מכבי ק. מוצקין 18–12; אליצור הרצליה – מכבי פ״ת 17–16.

הליגה בכדוריד לאחר המחזור ה־15

1. מכבי ראשל״צ	280–376	27
2. הפועל ר״ג	277–357	25
3. הפועל רחובות	241–328	24
4. הפועל ראשל״צ	319–363	22
5. מכבי נתניה	358–371	18
6. הפועל פ״ת	289–304	16
7. מכבי רחובות	308–292	16
8. אלי׳ הרצליה	315–302	10
9. מכבי ארזים	327–462	9
10. נוף ים	331–273	7
11. מכבי פ״ת	335–285	6
12. מכבי מוצקין	404–274	0

4 שיאי עולם באתלטיקה

ארבעה שיאי עולם באולם נקבעו כאן באתלטיקה על ידי אתלטים מארה״ב.

ביל אולסון החזיר לעצמו את שיא העולם בקפיצה במוט בשפרו בס״מ את השיא של הסובייטי סרגיי בובקה שנקבע באמצע השבוע בשקפץ לגובה 5.88 מטר.

ג׳וני גריי שיפר בעשירית השניה את שיאו בריצת 880 יארד – 1:46.80 דקה. סיספקינס קפץ משולשת 17.37 מטר ושיפר בשני ס״מ את שיאו של בן ארצו וילי בנקס שנקבע לפני 4 שנים. גרג פוסטר רץ 50 יארד משוכות 5.88 שניות ושיפר ב־4 מאיות את השיא הקודם של נחמאייה.

זורבה: אנתוני קווין

אנתוני קווין חוזר אל "זורבה היווני"; המפיק – מנחם גולן

"זורבה היווני" חוזר למסך הקולנוע. אנתוני קווין יגלם פעם נוספת את הדמות שאותה גילם כבר פעם אחת בקולנוע ופעם נוספת על בימת ברודווי, ועתה בפעם שלישית, בסרט – שיפיק **מנחם גולן** ו"ג.ג. הפקות" – על־פי המחזמר. תחילת הצילומים נקבעה ליולי־אוגוסט השנה. הליהוק –מלבד קווין – עדיין לא נקבע.

★

צילומיה של סידרת סרטי קולנוע על־פי אגדות ילדים יתחילו בישראל במארס, שוב בהפקת "ג.ג. הפקות". הסרט הראשון בסידרה יהיה "עוץ לי גוץ לי", כשאת בת הטוחן תגלם איימי אירווינג, רעייתו של סטיבן שפילברג. אנשיו של מנחם גולן מנהלים עתה מו"מ עם משפחת שפילברג להחתים את ילדם לתפקיד התינוק. השמועות מספרות, כי גם עם שפילברג עצמו מתנהלים מגעים לתפקיד בסרט.

הסרט הבא בסידרה זאת יהיה "היפהפיה הנרדמת" ולאחריו "הנזל וגרטל". בסך הכל מדובר בתריסר אגדות שיצולמו כולן בארץ כשהכוונה היא לגייס שני שחקנים בין־לאומיים בתפקידים מרכזיים לכל סרט.

סידרה זו תתווסף לסידרת הסרטים שתנציח את "קופיקו" על־פי תמר ברנשטיין. הסרט הראשון יצולם בזימבאבוואה (בתפאורה שהוכנה לסרט "מכרות המלך שלמה"). בתפקיד הראשי באד ספנסר.

ורדה צימרמן

בת הטוחן: איימי אירווינג

יוצאים לאור

מאת מירי פז

שורשים

אהרון אפלפלד: „בעת ובעונה אחת". כתר / הקיבוץ המאוחד. 140 עמ'

אווירה של מיסטיקה שורה על הסיפור הזה שרקע התרחשותו במרכז אירופה שלפני הכיבוש הנאצי. הנריאטה, בעלה פליכס וילדיהם קארל והלגה, בני משפחה יהודית מתבוללת מווינה, נוטשים את עיסוקיהם ויוצאים למסע עקוב תלאות. היעד: מקום בהרי הקרפאטים, מושבו של צדיק מחולל נפלאות האמור להביא מזור למחלתה המסתורית של הבת הלגה.

המפגש עם הצדיק הוא תחילתו של תהליך חזרה לשורשים: תחילה חרטה על מצוות שלא קיימו („יהודים אנחנו בלב ונפש רק את התפילה שכחנו", מתנצלת הנריאטה בפני הצדיק) וסופו בקריאת תגר סמלית על העולם הנוצרי שבתוכו רצו להתבולל.

מסע ל„ארץ שָׁם"

דויד גרוסמן: „עיין ערך: 'אהבה'". הספריה. (1), הקיבוץ המאוחד / ספרי סימן קריאה – כתר. 399 עמ'.

מבין הספרים שנכתבו על השואה, „עיין ערך 'אהבה'" נראה כהתמודדות הספרותית המרתקת ביותר עם הנושא: סופר צעיר שלא חווה אותה על בשרו, אך היא לו אובססיה של דמיון, של נסיון נואש לפענח את „החיה הנאצית".

ברובד הראשון של הספר, סיפורו של הילד מומיק, בן תשע ורבע וכבר „לא מטבל, קטך כרבריו, שהוריו ובני משפחתו מסרבים לדבר עמו על מה שאירע ב„ארץ שם", ומומיק לבד... מוכרח להמשיך להילחם עד הסוף, כי אף אחד בכלל לא שואל אותו אם הוא רוצה או לא רוצה, והוא יודע טוב מאוד שאם הוא רק ינסה לברוח, היא תרדוף אחריו עד קצה העולם, ושם היא תעשה לו לאט לאט את כל מה שעשתה לאחרים, אבל הפעם בצורה הרבה יותר ערמומית ושטנית, ומי יודע כמה שנים היא תענה אותו ככה ומה יהיה הסוף". במלחמת היחיד שלו מנסה מומיק לרקום תמונה מתוך סיפורי הזקנים שהם ידידיו הקרובים, מתוך ספרים ותצלומים („הנה הילד הזה שבתמונה פה, זה עם הכובע קסקט שמרים ידיים. מומיק היה מנסה לנחש דברים מהעיניים של הילד ההוא, כמו איך נראתה החיה שהוא ראה מולו באותו רגע... ומה עשו ההורים שלו שבגלל זה היה צריך ככה להרים את הידיים").

ברובד השני מובא סיפורו של ברונו שולץ, הסופר־צייר יליד דרוהוביץ', גאליציה שנורה בידי אנשי האס.אס. זהו הרובד הריאליסטי בספר... אלא שגרוסמן מעצב לו סיום אחר: שולץ לא מת אלא הצטרף ללהקת דגי סלמון.

ברובד השלישי, סיפורו של סופר הילדים אנשל וסרמן וברביעי – סיפורו של התינוק הזקן קאזיק, שהוא הרובד התיעודי בספר.

עירוב תעודה בפנטזיה הוא לא רק אמצעי סגנוני המעצים את סיפורם של הגיבורים שגורלותיהם נטוים זה בזה, הוא גם נקיטת עמדה: האמת, האמת העובדתית בלבד לא תצלח להבנת המסע הפרטי הזה ל„ארץ שם", לפיענוח הצופן של מנגנון החיה הנאצית: כיוון שמדובר בתופעה שאינה מתפרשת בכלי ההגיון הצרופים, תופעה שהיא פנטסיה של עולם שטורף, הדרושה גם פנטסיה בנסיון ההתחקות אחר שורשיה.

בתוך סיפור מסעו של הילד מומיק, מתועדים בדקדקנות כמה מאירועי סוף שנות ה־50 בישראל ומשחזרים בעלילות דמיונו וחיפושיו של הילד את עברם של הוריו. גם זה מאמצעי הסגנון, רם התודעה. לרוחו של יעקב שבתאי, בצד מגעו הרך של העורך מנחם פרי ניכרות ניכרות בספר הזה.

רות אלמוג, אפלפלד, תמוז ולב ב„כתר" 1986

לבד מחמשת ספרי המקור שיראו אור השנה במסגרת מפעל המנויים של „הספריה" ש„כתר" שותפה בו (לצד „סימן קריאה" ו„הקיבוץ המאוחד"), יתפרסמו במשך השנה עוד כעשרה „ספרי מקור" ב„כתר". עורך סדרת „ספרי מקור" ב„כתר" הוא **יגאל שוורץ**.

בתכנון: רומאן חדש וקובץ הסיפורים „נשים" של **רות אלמוג** שספר קודם שלה „מוות בגשם" זכה בשבחים רבים; „**הזמיר והזיקית**" מאת **בנימין תמוז**; שמאז „פונדקו של ירמיהו" הוא סופר בית ב„כתר"; „**הדרך השלישית**" – רומאן חדש מאת **יהושע בר־יוסף**; רומאן נוסף בשנה זו לאהרון **אפלפלד** „בארץ הגומאי", רומאן ראשון **לאברהם הפר**. לדברי רחל מראני, מנהלת יחסי הציבור של ההוצאה מדובר בזאנר חדשני המאזכר תסכיתי רדיו (שהפכו מנוסה בהם); קובץ סיפורים של **דניאלה כרמי**, שספרה האחרון „הפיגוע ברחוב אהליך" היה לרב־מכר בקנה מידה ישראלי, „**בית נטוש**" רומאן מאת **יהואש ביבר** ו„**הסוכן**" מאת **יגאל לב**, מעין מותחן שגיבורו הוא סוכן שרותי המודיעין הישראליים בלבנון. אחרי 18 שנות התערות בארץ הארזים שבמרוצתם התערה גיבורנו בחברה עד כדי נישואין לערביה נוצריה ואבהות לבן ישראלי־ערבי שאינו מודע לזהותו, הוא נקרא לחזור למולדת. הסוכן מציב תנאי: הוא אינו חוזר ללא משפחתו החדשה.

★

ואם בסוכנים עסקינן, „כתר" מוציאה לאור גם את סיפורו של סוכן אמיתי: אלי כהן. הספר נכתב בידי עיתונאי „מעריב" שמואל שגב והוא מהווה כתב אישום חמור נגד המוסד שהפקיר להעשות את כוחו ולדרוש ממנו מידע על אף שכבר היה ידוע בי"אלי כהן הוא "הסוכן הבוער" ושהמשך פעילות תסכן את חייו ... הספר יראה אור עוד החודש.

פנינה

ג'ניס ג'ופלין. אגדה. אתמול יכולה היתה לחגוג את יום הולדתה ה־43

מאת אמיר רותם

שתי ביוגרפיות רשמיות מספרות את כל העובדות והשמועות הידועות על המסלול הקצר שבין חור קטן בשם פורט ארתור בטקסאס לחיי נצח. לו ג'ניס ג'ופלין היתה איתנו אתמול, היינו חוגגים יחדיו את יום הולדתה ה־43. הגרדות כמו "זמרת הבלוז הלבנה הטובה ביותר" מתיישנות ומאבדות את הקסם. לכינוי "Pearl" (פנינה), שהוא גם כותרת התקליט האחרון שהקליטה ושיצא לאחר מותה, יש איזה ערך מוסף, 15 שנה אחרי.

כשהיא נחתה בסאן פראנסיסקו, ב־1966, זה היה המקום להיות בו בגיל 23. כדברי השיר, כשאתה מגיע לסאן פראנסיסקו, דאג לכך שיהיה פרח בשערך. שלטון הפרחים השתלט שם כליל. ג'ופלין הצטרפה ללהקת "האח הגדול", שהתאימה לתכונותיה באופן מושלם – זו לא היתה להקת לינוך מקצועית ומשופשפת, אלא חבורת אנשים בלתי צפויים, עם יציבות נפשית מפוקפקת, אבל המון, המון אנרגיה, עיניים עצומות, השיער הפרוע מנופף לצדדים, פה פעור לרווחה והחריקה־זעקה הזו שנדמה שבאה מאיזו אש־תמיד בקרביים. התקליט הראשון שהקליטו נמכר ביותר ממיליון עותקים ואלברט גרוסמן, האיש שבנה את הקאריירה של בוב דילן, נוטל אותם תחת חסותו.

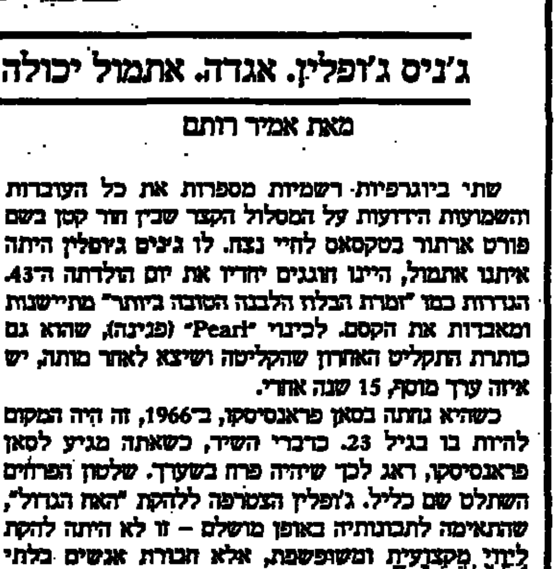

ג'ניס היתה צריכה להספיק הכל הרבה יותר מהר. ב־1969 פתחה את קאריירת הסולו שלה, הוציאה את התקליט "I Got Dem Ol' Kozmic Blues Again" ופתחה בהופעות. במרץ 1970 נקנסה על שימוש בשפה מפוקפקת מעל הבמה. את החלום שבמעבר מנערה טקסאנית שאוהבת את בסי סמית לגיבורת תקופה, ניסתה לרכך עם כמה תרופות ברוקות, באותה תקופה, בכל בית ב"סיסקו". היא גם לא בחלה באלכוהול. בכל זאת במהלך מחצית השנה המטושטשת הבאה הספיקה להקליט תשעה קטעים נפלאים לתקליטה האחרון, כשבראשם "אני ובובי מקגי" הקלאסי, שהפקיעה מידיו של קריס קריסטופרסון. בתקליט הסופי שתי רצועות כליות שחיכו להוספת השירה של ג'ופלין. אלא שהיא כבר היתה בדרך החוצה. ב־4 באוקטובר 1970 נמצאה בדירה שבמלון הוליוודי. מנת יתר של הרואין – פסק הרופא וכיסה את פניה התפוחים.

מאז, כידוע, קרו כמה דברים. ארעו כמה מקרי מוות בקונצרטים של רוק – תוצאה של אלימות, בילי גראהם סגר את ה"פילמור" (אולם התלקה על קרה שהוסב על ידו ב־1965 לאולם הופעות ענקי שהיה לסמלה של תקופה ושימש נקודת זינוק לכמה רמויות הרכבים חשובים). אפילו בסאן פראנסיסקו זה לא פשוט להסתובב היום ברחוב עם ג'ינס קרועים מעוטרים בסמל השלום, ללא נעליים ולסמן את הוי בשתי האצבעות. כל זה לא הפריע לאגדה לשרוד, ההיפך הוא הנכון. התקליטים שהוציאו, מוציאים ועוד יוציאו. השמועות שלא ייפסקו: שני סרטים (אחד דוקומנטרי, השני "רוז" עם בט מידלר): שירים עליה והשראות אינספור, מדרשים, מוכלים ומקיימים את האגדה, שלא ברור אם טופה טוב או רע.

נעמי בשינקין

המסך עולה

"הבית ברחוב שינקין": „אקרובטיקה היתולית" ב„הבימה"

מאת מירי פז

טוביה דונביץ, שכנו מבית מספר 13 ברחוב שינקין לובש מעיל מגומר, מרכיב משקפיים כהים וממרומי הגזוזטרה מכריז על מדינת שינקין־לנד העצמאית שמחוץ לגבולות הקו הירוק. באו"ם מצביעה ארה"ב נגד הקמת המדינה החדשה; ברה"מ ופולין מצביעות בעד. רוזנבאום, ראש ממשלת ישראל וחבריו בממשלת צרים על הבית, הלא הוא שינקין־לנד, ומאיימים להפגיזו אם הדיירים לא יפנו לארוז את מטלטליהם ולחפש להם „מלכד" אחר. שלשלת אירועים אימתניים [illegible] את המתיחות הבין־גושית. הנשיא הקאובוי מקלל באמריקאית את עמיתו הסובייטי המקלל את האימפריאליסטים האמריקאים וחבריהם הקולוניאליסטים הישראליים. במבזק החדשות של גלי־צה"ל מודיעים שאין חדשות. מסך. כך מסתיימת הקומדיה האחרונה מפרי עטם של הצמד **דניאל לפין־יוני להב**, שמועלית החל בשבוע זה באולם מסקין ב„הבימה". כמו בפרודוקציה הקודמת „כולם היו בני חוץ מנעמי" צולפים לפין ולהב לאיר־מטורה, לא לשמאל ולא לימין; אפילו בעימות הבין־גושי הם מנדבים אותה מנת גיחוך לריגן ולגורבצ'וב, וכמו ב„כולם היו בני חוץ מנעמי", הדמות היחידה על הבמה שאפשר לאתרה בשדמת כנסת ישראל הוא מיודענו כבוד הרב אברהם שפירא. כל השאר, תפוחי־עכוז, נלעגים ועלובים הם תערובת שיש בה מאריק שרון, יצחק רבין, משה לוי, רפול ואפילו מבטאו המובהק של טדי קולק הסתנן לבליל.

בהצגה מושם דגש רב על להטוטים אקרובטיים שהבמאי **מיקי גורביץ** כבר הצטיין בניצוחם ב„אנרכיסט מפוקפק", ב„קוויאר ועדשים" ו„נעמי". „הבית ברחוב שינקין" זוכה לחיזוק בתחום זה מידיו של **פיטר רוט** האחראי על „אקרובטיקה היתולית". גם בתפאורה יש הרבה פעלולים היתוליים שעיצב **משה שטרנפלד**.

המבצעים במרץ רב הם **אורי אברהמי, אבי אוריה, אליעזר אפלבוים, רבקה גור, אבי חדש, עדית טפרסון, שמעון כהן, צביקה פישזון, אבי פניני ואוהד שחר**. על הבמה, מאחורי מסך דקיק, מלווים בנגינה **גיא מרוז** (קלידים), **יורם לב** (כלי הקשה) וכנר.

להטוטי הבמה מתוגברים בלהטוטי לשון של צמד המחברים הצעירים שהרעיפו עלינו, ברוח אופנת הימים האלה גם כמה קללות בפולנית עילגת.

פיטר יוסטינוב מספר על באך

לקראת שידור

מאת ישראל דליות

„באך – המלחין המשוחזר" (חלק א'), טלוויזיה, יום ג' 21.1 שעה 22.50

לרשותן של רשתות טלוויזיה בעולם עומד מבחר מגוון של הפקות מוסיקליות, שניתן לרכוש להקרנה תמורת תשלום: קונצרטים פומביים, סדרות על חיי מלחינים גדולים, תולדות המוסיקה ודיוקנאותיהם של מנצחים וסולנים (הטלוויזיה הלימודית ראויה לשבחים על השידור אתמול: „דיוקנו של המנצח קלאודיו אבאדו"). הטלוויזיה הכללית תקרין מחר בערב, בשעה מאוחרת יחסית, תכנית ראשונה מתוך שתיים שהופקו ע"י תחנת הטלוויזיה הגרמנית צ.ד.פ. לציון 300 שנה להולדתו של יוהאן סבסטיאן באך.

על אף העושר הצלילי – ההרמוני והרב־קולי – של יצירות באך, מצויים עדיין שוחרי מוסיקה שעבורם אין לבאך משמעות מיוחדת. הם אפילו „משתעממים" להאזין למוסיקה שלו, בטענה שאינה דראמטית (אם כי ה„מאתיאוס פאסיון" היא אחת היצירות הדראמטיות ביותר שהולחנו אי פעם). עליהם לעבור תהליך מתאים כדי ללמוד לאהוב אותו. בסופו של דבר רבים אוהבים את באך יותר מכל מלחין אחר. מדי פעם נעשים נסיונות חדשים על מנת לסייע לנו להכיר את המוסיקה של באך. הפרטים הביוגרפיים, על כל חשיבותם, אינם המפתח להכרה מעמיקה של באך, שאלברט שווייצר קרא לו „הפייטן בצלילים" בעיקר הודות לציורו הנפלא ביצירותיו של מלים וצלילים. העדויות על אופיו, חייו ואישיותו משתקפות במכתבים, במסמכים ובכתבים שלו עצמו ושל בני דורו. הנה כמה תיאורים: של אנשים שהכירוהו „עקשן ובלתי ניתן לריסון כאשר הרגיזו אותו". „מסתפק במועט ואוהב חיי בית ומשפחה שקטים". „מסור, אחראי וקפדן. מחבב מעשי קונדס" „העריך ואהב לשמוע יצירות של מלחינים אחרים". „העריץ את הנרל" „כל רצונו שיניחו לו להלחין בשלווה".

באך החליף משרות כנגן עוגב, כנר החצר, מנצח ומנהל המוסיקה בויימאר, ארנשטדט, מילהאוזן, בחצר נסיך קֶתֶן וכמובן התקופה הארוכה והפוריה (27 שנה עד למותו) כקנטור בכנסיית תומאס בלייפציג. אגב, האחראים במועצת הכנסיה העניקו לו את המשרה, מחוסר ברירה, כפי שצויין במסמכים: „מאחר שאת המוסיקאים הטובים, טלמאן וגראופנר, אי אפשר היה להשיג, היה צורך להסתפק במוסיקאי ממוצע". בסעיף השביעי של ההסכם, בין באך למועצת העיר לייפציג, צויין בין השאר, שכדי לשמור על הסדר הטוב בכנסיות יארגן באך את המוסיקה כך שלא תימשך זמן רב מדי. שאופייה יהיה בזה שלא תעשה רושם אופראי אלא תעורר את המאזינים לדבקות.

הפרטים הביוגרפיים, להפקת הטלוויזיה הגרמנית, לוקטו ונערכו ע"י הפסנתרנית הישראלית ישראלה מרגלית (רעיית המנצח לורין מאזל), המשתתפת בנגינה של קטעים מיצירות ידועות ואהובות מאת באך, יחד עם מוסיקאים מצויינים אחרים: החלילן הצרפתי אורל ניקולה, הכנר הצ'כי יוסף סוק (הצעיר) והצ'לן הישראלי מישה מאייסקי. כמו כן משתתפות תזמורות ומקהלות.

השחקן, הבמאי והסופר פיטר יוסטינוב נבחר לספר מעשיות מחייו של באך, על רקע סירות ציד מימי הבארוק. אין ספק שהפופולאריות, האישיות החביבה והכשרון הנדיר שלו מושכים תמיד צופים רבים למסך הטלוויזיה. חלק ב' ואחרון של הסרט – ביום שלישי בשבוע הבא.

בולים

הרמב"ם – גם בגיניאה ובלסוטו

מאת אריה לינדנבאום

מספר המדינות שהוציאו עד כה בולים לזכרו של הרמב"ם מגיע כבר לתשע וזאת לאחר שלסוטו וגיניאה הצטרפו למבצע והנפיקו בולים וגליונות זיכרון ומעטפות מיוחדות עם הקדשה לרמב"ם.

העילה להוצאת רמב"ם בבולי דואר היא כידוע 850 שנה להולדתו, אולם לא מתעלמים גם מן העובדה שבולי דואר עם דיוקן רופא ויהודי הם ללא ספק סגולה להפצה גדולה ביותר.

פרט לישראל, ספרד וגרנדה, שכבר מזמן כיבדו זכרו של הרמב"ם בבולי דואר, הנפיקו עתה גם דומיניקה, סיירה ליאונה גרנדה, גרנדינס, ולאחרונה למוטו וגיניאה. האחרונה מפליאה ביותר שכן המדובר במדינה מוסלמית באפריקה והדפיסה שם מראה לא פחות ולא יותר אלא יהודים עולים לתורה.

בול הרמב"ם של גיניאה

מעניין מאד והוא שונה משאר בולי הדיוקן שלו. בבול מופיעה תמונת הרמב"ם כשברקע תמונה של קבוצת אנשים עם נער בן 13 שאמור להיות הרמב"ם בעת שיצא את קורדובה. עוד יותר מעניינת התמונה שהודפסה בגיליון הזיכרון של בול הרמב"ם של גיניאה: מופיעה בו תמונה של יהודים בבית־כנסת וילדים עולים לתורה (!). תמונה כזאת, של יהודים עם כיפות וספר תורה פתוח ונערים בטליתות ו„בעל קריאה" ליד ספר תורה ו„אצבע" בידו – תמונה כזאת טרם הופיעה בבול כלשהו, גם לא במדינת ישראל. התמונה, היא כמובן, צילום מבית כנסת ולא ציור, כך שיימצאו בוודאי יהודים שיזהו עצמם בתמונה זו שכאמור הודפסה בגיליון בולאי רשמי של הרפובליקה של גיניאה, לשעבר מושבה צרפתית במערב אפריקה.

בארה"ב הופיע גם אלבום מיוחד לבולי הרמב"ם ובדף המיוחד של בולי גיניאה הודפסו כמה מובאות של האני מאמין של הרמב"ם.

בולי הרמב"ם של לסוטו טרם הגיעו ארצה.

כוכב השביט האלי בבולי מארשל

דואר איי מארשל הוציא סדרת בולי זיכרון לכבוד שיבת כוכב השביט האלי. בסדרה חמישה בולים מאונכים בערך של 22 סנטים בכל בול.

השביט האלי הוא המפורסם בשביטים המופיע בראוותנות מדי 74–79 שנים. דרכו של שביט האלי נעשית במרחק 3 ביליונים מייל מן השמש ולפי המשוער הוא כבדי כ־65 מיליון טונות של קרח וגז ועובר את כדור הארץ במהירות של 33,000 מייל לשעה.

מבין 29 ביקוריו בכדור הארץ, מאז הבחינו בו לראשונה בשנת 240 לפנה"ס, התייחסו להופעתו בפחד ובבדות גם יחד. הפעם, מוכנים להקביל את פניו (1985/6) בטלסקופים מיוחדים לחלל ומכשירים מדעיים אחרים גם ביבשה, בים ובאוויר, וכאמור גם בחלל.

כוכב השביט נקרא בשם זה על שמו של הבריטי אדמונד האלי (1742 – 1656) שביסס את תיאורית שיבתו של השביט, כאמור מדי 74–79 שנים. מאז חזר השביט ארבע פעמים וזכה להתעניינות מדעית מירבית. רק בשנת 1910 צילמו אנשי מדע את השביט האלי לראשונה, וניתן היה לקבוע את הרכבו. באמצע אוקטובר 1982, השתמשו תוכנים בטלסקופים מיוחדים (200 אינץ') במצפה פלומר שבקליפורניה והבחינו שבאו מאר בנקודת אור בהירה ביותר. הטכנולוגיה המפותחת ושיתוף הפעולה הבין־לאומי גורמים מדי פעם לגילוי סודות נוספים על מערכת השמש שלנו.

באוגוסט השנה ייעלם בחלל ואיש לא יוכל לראותו עד שנת 2061.

הבולים שאיי מארשל הוציאו מראים את כל הכנות אנשי המדע לחקר השביט האלי. על כל אחד מהם מתנוססים כלי מחקר שונים לרבות סמלים לשיתוף הפעולה הבין־לאומי בחקירת השביט: חללית אמריקאית עם אסטרו־טלסקופ; כלי מחקר יפאני, חללית ג'יוטו מסוכנות לחקר החלל של אירופה: „האינטרקוסמוס" של ברית המועצות ואחרון אחרון תמונתו של אדמונד האלי.

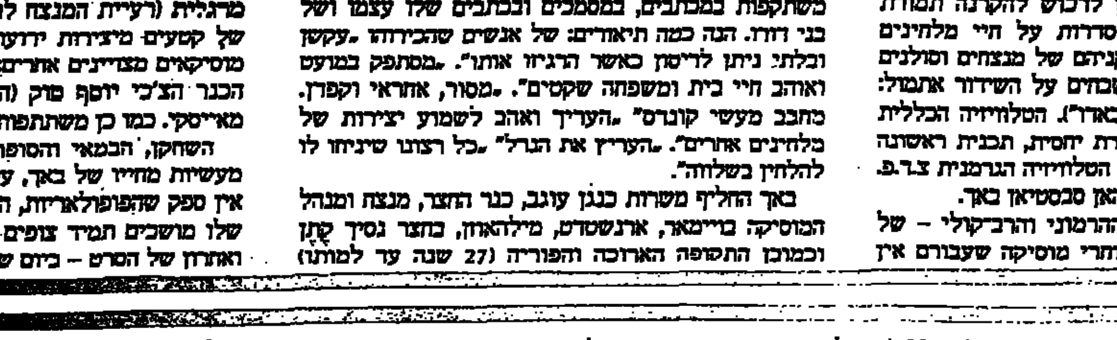

ספר על שירותי הדואר בירושלים

בימים אלה הופיע ספר מיוחד, מעין אסופה, של מירב צפוני מַמעלה החמישה, על שירותי הדואר במלחמת השחרור בירושלים ב־1948. בספר אוסף מאמרים שפורסמו בכתבי עת בולאיים שונים במרוצת השנים.

160 עמודי הספר סוקרים בשמונה פרקים את כל שאפשר היה לספר על דואר ירושלים בתקופה זו. בכל פרק מספר מאמרים בנושא העיקרי: מנהלת העם – 7 מאמרים; תקופת המעבר – 10 מאמרים; דואר אחיד – 11 מאמרים; דואר צבאי 6–5 מאמרים; הדואר הקונסולרי הצרפתי – 5 מאמרים; בולי קנס מקומיים – מאמר אחד; העיר העתיקה – 3 מאמרים; שונות 7 מאמרים.

כנס אספני יודאיקה

ביום ד' הקרוב, בין השעות 11.00–14.00 יתקיים בבית התנ"ך בת"א, שד' רוטשילד 16, כנס ארצי של אספני יודאיקה וקק"ל. הכניסה חופשית.